

PUSTINKA - 1. díl
Lída Švecová (Zachařová)

1. kapitola

Jdu na Pustince poprvé spát. Poprvé otvírám nový modrý deník - prázdnou knihu. Tolik jsem se na tuto chvíli těšila! Jsem šťastná, a ze všeho a po všem je mi zároveň teskno.

Vidím v duchu maminku, jak ji Martin vede ke dveřím lázeňské budovy, jak se maminka po mně otáčí ustrašeným, nevěřicným pohledem.

Ne, na to nesmím myslet! Maminka musela do lázní! Určitě jí pomůžou! A ona to ví!

Mám pocit, jako kdyby začínala třetí kapitola mého života. Ta první skončila otcovou smrtí, ta druhá mým příchodem na Pustinku. A přece jsem tu jen na prázdninách, jen proto, že jsem neměla kam jít a maminka nechtěla, abych zůstala doma sama. Ačkoliv jsem se stejně musela skoro o všechno sama starat, kdykoliv jí bylo hůř - a to bylo teď ke konci skoro pořád, a bývala jsem úplně sama vždy, když maminka musela do nemocnice.

Šťastnou náhodou a v pravý čas se u nás objevila teta Lynta a rozhodla: Ty pojedíš do lázní a ty přijedeš k nám! Maminka tedy lázně neodřekla, a dnes ráno k nám přijel Lyntin vnuk Martin a odvezl nás...

Celý den s mnoha lidmi! A všichni ti lidé jsou moji příbuzní, které jsem dříve vůbec neznala, kromě Lynty, která jediná před pěti lety přijela na otcův pohřeb. A poprvé jsem na Pustince, ačkoliv se tady - přímo v tomto domě - maminka narodila a prožila tu celé dětství a kus mládí, až do Velkého Rozkmotření, o němž já vím jen to, že se rozhněval kdekdo s kdekým, a že proto moji rodiče odtud odešli daleko, na druhý konec Čech, a žili pak sami a sami.

Jak musela maminka tesknit! Po tomto velikém domě, jehož místnosti, chodby, přístěnky a skrytá půdní dvířka jsem teprve začala objevovat.

Dostala jsem pokojíček v prvním patře. Kdysi dávno tu bydlela Lyntina sestra, jmenovala se Vilma jako já. Je tu stále ještě její zařízení. Vedle dveří, které jsou v levém rohu, stojí ohromná černá skříň se šatníkem a s mnoha přihrádkami. Proti dveřím je oválný stůl, také při zdi, a se stojánkem na knihy. I ty knihy jsou černé. Jednu jsem před chvílí otevřela, jsou to samé modlitby. Vilma prý chtěla být jeptiškou. A proti stolu je trubková postel se záclonkami. Záclonky jsou květované, právě tak jako záclona na okně. Osvěžuje to smutnou černň nábytku. A ještě něco! Na stole je starodávná váza s několika velikými růžemi, ty růže jsou žluté, narůžovělé...

Zadívala jsem se na růže a pocítila jsem zvláštní úzkost. Růže jako by se zachvěly, jako by se pohnula záclona na okně, ucítila jsem jemný, vonný vánek. Měla jsem pocit, že tu nejsem sama, že je tu někdo, komu jsem se vetřela do pokoje, kam se nesmí...

Před chvilkou jsem byla trochu vyplašená. Už je to pryč a tohle je můj pokoj, já tu teď budu žít a bude mi tady dobře!

Když zavřu oči, vidím samé obličej, a když nechám oči zavřené dál, začne to se mnou ujíždět, stromy, domy, pole, řeka...

Vyjeli jsme brzy ráno. Já, maminka a můj bratranec Martin. Bylo ještě chladno a vlhko před palčivým dnem. Přes všechnu lítost jsem ve všem vnímala touhu. Byla ve květinách za ploty, v jahodách které ještě nikdo neposbíral, a nejvíc v záblescích vzdálených velkých rybníků. Dojeli jsme do lázeňského města. Martin vzal zavazadla a maminku odvedl. Zůstala jsem v autě, ale dlouho jsem nečekala. Martin se vracel, usmíval se a řekl: "Je to tam výborné! A ty už nebreč, domů to máme kousek, jen tak tak ti stačí oschnout oči."

Byla jsem dosud tak sama... Ze školy rychle domů, doma vařit a uklízet. Ať už maminka chodila, nebo jen ležela se svou chorobnou slabostí a bezmocností, která ji po otcově smrti zavřela doma jako ve vězení. Jako kdyby bylo tehdy všechno skončilo... A já zůstala uvězněná s ní. Hodiny a hodiny v malém bytě, celá léta u její postele. Někdy šla se mnou nakoupit, někdy jsem ji odvedla k lékaři, někdy do knihovny. Ale většinou jsem všechno musela obstarat sama, sama si koupit boty nebo šaty, když už to muselo být. Moc peněz jsme nikdy neměly - jen matčin invalidní a můj sirotčí důchod. Musela jsem se naučit počítat, hospodařit, a při tom všem se učit do školy, protože mamince bylo vždycky hůř, když se mi něco nepovedlo. Nevím, jak by to bylo s námi všechno dopadlo, kdyby se teta Lynta neobjevila a nerozhodla: Ty pojedíš do lázní a ty přijedeš k nám!

Vjížděli jsme do široké ulice krajského města.

"Ták, už jsme prakticky doma. Za rohem je bezvadnej mlíčník, nemáš chuť na zmrzlinu?"

Přikývla jsem.

"Sem do města jezdím do práce. Víš, že jsem automechanik? Jako táta."

"Nevím. A kolik je ti let?"

"Třidvacet. To bys vědět měla! Já o tobě vím celých těch šestnáct let, co jsi na světě."

"Od Lynty?"

"Hlavně. Moje maminka na tebe celou tu dobu taky myslela."

"A proč teda nikdy k nám nepřijela?"

"To já nevím. Něco si ti naši předkové udělali, je to složitá patálie, vůbec se v tom nevyznám, a přitom nikdo nevypadá na to, že by byl kdovíjak našťvaný. Jak ti říkají?"

"To přece víš."

"Ano, vím. Jmenuješ se po naší pratetě, která měla být jeptiškou, ale včas umřela. Ale já myslel na to, jestli ti podle rodinné tradice zkomolili jméno podle toho, jak jsi je komolila ty, když jsi byla malá."

"O tom nic nevím."

"Ušla jsi tomu."

"Lynta je zkomolenina?"

"No jo! Je Leontýna. To je dost otřesný samo o sobě, ne? Moje maminka je Mada z Milady, můj malý bráška je z Milana Mija."

"A ty?"

"Já jsem výtvar svého dětství a blbosti vymazal z paměti lidstva hned, jak jsem začal být přičetný. Tamhle zastavíme."

Za chvíli jsme seděli u stolku u okna v poloprázdné jídelně, servírka před nás postavila velké zmrzlinové poháry. Bylo to senzační. Cpali jsme se zmrzlinou a mlčeli jsme. Prohlížela jsem si ho. Je moc hezký, zvláštní a milý už na pohled. Oči temně modré, kaštanové vlasy.

Netrvalo dlouho a byli jsme u cíle. Projeli jsme městečkem, vjeli jsme na široký úvoz a uviděli jsme dům. Překvapilo mě jak je veliký! Skoro zámek! A kolem zahrada, samý trávník, keře a květiny. Projeli jsme rozevřenou bránou a už nám z domu vycházela naproti Lynta. Byla celá bílá, šaty, zástěra, i vlasy, a když mě na chvíli k sobě přitiskla, cítila jsem z jejích vlasů i z pleti jakousi lehoučkou, čistou vůni. Martin se postaral o zavření brány, já s Lyntou jsme vstoupily do domu.

Sedly jsme si ve velkém pokoji. Bylo v něm chladno, padal sem stín velikánských stromů ze zadní zahrady, a v ovocné šťávě, kterou jsem dostala, plavaly tři kousky ledu. To bylo nádherné v tak parném dni! Čekala jsem, že hned přijdou i ostatní, ale nepřišel nikdo.

Pak mě Lynta odvedla do koupelny, větší než náš obývací!

Napustila jsem si plnou vanu a vklouzla jsem do vody. Vana byla tak veliká, že mě voda nadnášela. Líbilo se mi to. Rozhlížela jsem se. Stěny byly modře vykachličkované kolem dokola. Doma vůbec nemáme kachlíčky, jen drsný nátěr, a v koupelně je pořád zima, je plná prádla, předmětů, pračka se do ní jen tak tak vejde. Tady žádné zbytečnosti nejsou. Ani pračka. Jen vitríny s mýdly a s lahvičkami, a v jednom rohu je kožené bílé křeslo a malinký stoleček s modrým popelníkem. Všechno je tu modré! Všechny ručníky a osušky. Když jsem se konečně vykoukala, zabalila jsem se do jedné osušky a sedla jsem si do křesla, než voda odeče. A pak jsem si dala moc záležet na tom, abych vanu dokonale vydrhla, a tak to trvalo možná celou hodinu, než jsem koupelnu opustila.

Ocitla jsem se v dlouhé chodbě, nikde nikdo - kam mám jít?

"Teto! Teto!" zavolala jsem s úzkostí.

Lynta vyšla z jedněch dveří.

"Už jsem myslela, že ses tam utopila," smála se. "Copak nemáš hlad?"

Vedla mě do jídelny, velké a starodávné, s lesklým hnědým nábytkem. Stůl byl těžký a ohromný. Nikdo u něj ještě neseděl, ale brzy se jeden po druhém začali scházet, a tak jsem je postupně poznala.

Tak předně je tu dědeček Toník - bratr zesnulého manžela Lynty. Je nemluvný a strašně moc starý. Přesto je docela hezký, čist'ounký, v bílých šatech. Před jídlem si uvázal kolem krku velkou utěrku a moc se snažil jíst způsobně, jenže se mu třásly ruce, a tak mu sem tam ukápl. Všichni na něj byli moc hodní.

Po něm přišel Martinův táta - strýc Lojzík - obtloustlý, kudrnatý, samá legrace, a s ním můj mladší, asi devítiletý bratranec Mija, strýčkovi Lojzíkovi moc podobný, kudrnatý, černovlasý, okatý klouček.

"Tak jsme se tě konečně dočkali," řekl strýc.

"Umíš plavat?" ptal se Mija.

"Neumím."

"Tak tě to musí Martin naučit," řekl strýc.

"Vezmu si jí na starost sám," řekl Mija vážně.
"Vždyť ji neuneseš," smál se strýc.
"Ve vodě jo a vona je stejně hubená."
"Neříkej vona!"
"Ale docela se mi líbí," pokračoval Mija po svém.
"Tak to jo. Na tobě nejvíc záleží," ukončil debatu strýček.

Potom vklouznul do pokoje Martin. Usmál se na mě:
"Tak už se seznamuješ?"

Poslední přišla teta Mada. Tlačila před sebou veliký servírovací stůl na kolečkách, za ní šla Lynta a nesla ještě nějakou mísu. Mada se na mě zadívala. Já jsem vstala a taky jsem se na ni dívala. Moc se mi líbila! Tytéž temně modré oči jako má Martin, vlasy natrvalené, moc hezký obličej, tlustá nebo skoro tlustá, ale nevadí jí to, je i tak skoro krásná. Nemluvíly jsme, ale najednou mě objala, dala mi pusku a řekla:
"My dvě si budeme rozumět!"

"Já trpím!" vykřikl najednou Mija. "Mám strašný hlad!"
Polévku nalévala Lynta. A Mada se zeptala:
"Jestlipak dělá tvoje maminka tuhle naši zeleninovou polévku?"
"Myslím, že dřív ano... Ona už málokdy vaří. Já ji neumím..."
"Tak tě to naučím."
"Ano," řekla jsem bez zájmu.
"Jsi přece kuchařka?"
"Mám za sebou první rok učení."
"Ty se učíš na kuchařku?" ozval se Mija zklamaně.
"Zatím," řekla Lynta chladně.
"Co proti tomu máte?" vyčetla jim Mada. "Náhodou to Julii chválím! Nečekala bych od ní tak praktickou a rozumnou volbu."
"Ta polévka je skvělá," řekla jsem, protože se mi téma rozmluvy nelíbilo a chtěla jsem je přerušit.

"Toník se na tebe dívá," šeptla mi Mada, "asi přeslechl, kdo jsi. Strýčku, víš kdo je tahle slečna?"
Zavrtěl pomalu hlavou. Díval se na mě upřeně.
"Dcera Julie a vnučka Kalisty!"
Dědeček udiveně vykulil oči.
"Jmenuje se Vilma!" zakřičela Mada.
Teď konečně promluvil: "Vilma, Vilma," zašeptal a potom sklopil hlavu.

Polévka byla moc dobrá, ale po ní jsem už nebyla schopná dál jíst. Mohla jsem až na závěr jahody se šlehačkou.

Ke konci oběda ze mě vyprchala všechna svěžest. Hlava mi padala na stůl. Řekli mi, abych si šla na chvíli lehnout na gauč vedle v pokoji. To jsem taky udělala. Mada mě přikryla lehoučkou přikrývkou a dala mi pusku, jako na dobrou noc. Zavřela jsem oči, a když jsem je zase otevřela, byl pokoj plný stínů a velikého ticha. Hodiny začaly odbíjet osmou. Vzpomněla jsem si na maminku. Co asi právě teď dělá? Stýská se jí? Někde v domě zvonil telefon a na mě padl takový smutek, že jsem málem začala znova brečet.

Vstala jsem a byla jako v mrákotách. Šla jsem do kuchyně. Mada a Lynta seděly u stolu a pily kávu z hnědých kameninových hrnků.

"Vyspala ses? Piješ kafe?" zeptala se Mada.

"Měla by snad nejdřív něco sníst! Zaspala večeři," řekla Lynta.

"No jo - a co bys chtěla? Kluci si dali studené maso s chlebem. Nebo bys chtěla koláč s mlékem?"

"Koláč, prosím."

Mada hned vstala, vyndala z ledničky mléko a z kredence koláč.

"A volala tvoje maminka! Daří se jí výborně a měla radost, že jsi v pořádku!"

Chvilí jsem teď nepsala. Zase sem vevanula vůně ze zahrady, vůně růží a ještě něčeho co jsem nepoznala. Podívala jsem se na okno. Záclona byla mírně vzduť a pomalu klesala do svého nehybného stavu. Ale ta vůně tu zůstala. Je to tak zvláštní, tak kouzelné vanutí! Jako by mě zvolna obcházelo, zastavilo se, prohlíželo si mě - už jsem dostávala strach, málem jsem vyskočila a utekla! Ale přestalo to, ještě cítím vůni, a přitom vím, že tu už nic není...

Co bych měla o dnešku ještě napsat? Když jsem dopíjela mléko, otevřely se kuchyňské dveře do zahrady a v kuchyni byl najednou Mija a s ním dvě roztomilá foxteriíři štěňátka! Byla jsem z nich celá pryč! Směla jsem si s nimi hrát, dokonce jsme šli s Mijou chvíli na zahradu a s pejsky jsme se honili. Bylo mi jako by mi někdo vrchovatě nahrazoval něco krásného, co mi v dětství bylo odepráno, co jsem postrádala. Všichni čtyři jsme se vrátili do kuchyně. Mija i štěňata dostali mléko. Přitom jsem se dozvěděla, že psi patří Lyntě, jsou to Finn a Foy, děti její fenky, která po porodu uhynula. Jen tihle dva zůstali naživu, a tak neměla to srdce někomu je prodat. Ale brzy dostane novou fenku od pana polesného a bude pokračovat v chovu.

"Náš tatínek byl hajný a měl tři dcery. A každá jsme byla jiná," začala Lynta vyprávět.

"Julie, to byla rozená hospodyně, bavily ji všechny domácí práce, ruční práce, vaření - to byla tvoje babička."

"A já jsem po ní!" smála se Mada.

"Vilma, ta jen ležela v knížkách, nebo seděla na bobečku mezi kytkami."

"Po té je, Vilmo, tvoje maminka, nějak si nás pomíchaly," smála se dál Mada.

"A já," pokračovala Lynta, "já se točila kolem zvířat. Psy jsem chovala už tenkrát, ale to byli velcí lovečtí psi!"

"Tak to jsem nejspíš po tobě," řekla jsem. "Kdybych směla, měla bych pejsky, jako ty!"

Lyntě blýsklo v očích. "Ještě se s Madou o tebe pohádáme!"

Tomu jsem nerozuměla. Zamilovala jsem si je obě, obě najednou jsem měla pro sebe za nepostradatelné! Ale kterou víc? Nechce se mi o tom přemýšlet. Musela bych taky myslet na školu, a já na ni nechci myslet, chci zapomenout.

Už půjdu spát. Jsem unavená.

Kouzelná vůně tu ještě visí, ale vím, že jsem tu sama...

Vůně sluncem prohřáté vody, šplouchání, výkřiky dětí, šepot holek za mými zády, malé oblé kamínky v břehu tam co už je jen trošička vody, čisté, průhledné, ani ruka se tam nepotopí. Rybník... Nevěděla jsem, že je tak blízko. Když jsme vyšli zadní brankou ze zahrady, zdálo se mi, že les za ní je nekonečný. Ale rozevřel se asi po čtvrt hodině chůze do velké louky, a ta louka nebyla louka, byl to modrozelený rybník. Z jedné strany jsou pole a ze tří stran pokračuje les, černý a hluboký. Určitě nejkrásnější rybník na světě! A já už umím trochu plavat, a kluci říkali, že co nejdřív s nimi poplavu až ke stavidlu! Už se nemožně těším!

Šli jsme se koupat hned po snídani. Já, Martin a Mija. Ale nejdřív mě Mada hnala převléknout se z malých letních šatů. Protože jsem ale nic jiného neměla, přinesla mi lehké plátěné kalhoty po Martinovi, které byly pro Miju ještě moc velké, ale mně jsou akorát. Ptala jsem se Miji, jestli nemá vztek, že si je беру, ale řekl, že je mu to fuk, tak jsem byla moc ráda, protože byly skoro bílé a ještě nikdy jsem nic takového neměla. A aby to bylo ještě lepší, přinesl mi Mija svoje nové modré tričko, protože mu moje květovaná halenka připadala divná. Celek se mi líbil! Stála jsem v ložnici před zrcadlem a dívala jsem se na sebe ze všech stran.

A jak se tak dívám, najednou vidím jen obličej - jako bych se viděla poprvé - ne - jako kdybych teď poprvé byla já v sobě... Říkala jsem si Já Já Já - a bylo to neuvěřitelné! Obraz se rozmazával, bylo mi na omdlení, musela jsem se od zrcadla odvrátit a ještě chvíli jsem tonula v neskutečnu.

"Jakou mám barvu vlasů?" zeptala jsem se pak v lese Martina.

"Tmavě blond."

"A oči?"

"Ukaž! Modré, modrozelené."

"Modrý jako husa," tvrdil Mija.

"Ne. Modrozelené, jako voda. Proč se ptáš, Vilmo?"

"Jen tak. Zdálo se mi, že jsem se dneska ve vašem zrcadle viděla poprvé."

"Byl nejvyšší čas," smál se Martin, a neřekl proč.

"Von je blbej," podal mi vysvětlení Mija. Potácel se pod tíhou malé lodičky, kterou nechtěl nikomu svěřit.

U rybníka byly kabiny, ale my jsme do nich nešli, rozložili jsme na zem deku a velikou osušku, sundali jsme oblečení, plavky jsme měli na sobě. Hned u nás byla holčička, asi desetiletá, děsně hubená, dost ošklivá, a rovnou se ptá Miji: "Co to je? Má to čtyři nohy, čtyři uši..."

"To je starý," odbyl ji Mija.

"Svezeš mě na lodičce?"

"Možná."

Šli spolu k vodě, další děti se k nim seběhly, Mija měl hlavní slovo, ale už jsem ho neslyšela.

"Ty ho pustíš do vody určeného?" zeptala jsem se Martina.

"Bez obav. Ten tam tak rychle nevrže, nejdřív bude hodinu řečnit," řekl Martin, položil se na záda a zavřel oči.

"Ty budeš spát?"

"Samo že ne. Jen si tak hovím."

"A co mám dělat já?"

"Chvilku počkat. Pak půjdeme do vody. Sama tam nechod', kluci by mohli blbnout, když jsi tu nová, a protože neumíš plavat," zívnuł, ani si nezakrył pusku.

"Ty se o mě bojíš jako moje maminka! Tři roky jsem nebyla u vody, protože ona nemohla a samotnou mě nechtěla pustit."

"Já vím."

Hned vedle nás si položily deku dvě namalované holky, sotva starší než já. Jedna měla černé vlasy krátké, druhá také černé, ale dlouhé, spletené do tlustého copu. A obě na nás koukaly. Martin neotevřel oči, i když je slyšel, a ony určitě chtěly, aby je slyšel, mluvily jako šeptem, ale ne docela šeptem.

"Má tady úplně novou holku a spí," říkala ta krátkovlasá.

"Asi o ni moc nestojí, asi se na něho jen přilepila," povídá ta druhá.

"Znáš ji?"

"Prosím tě, kdo se může vyznat ve všech jeho holkách?"

Koukla jsem po nich, ale ony jako kdyby se nic nedělo, koukaly jinam, a pak začaly doopravdy šeptat, abych je neslyšela.

Martin se posadila a zacvičil rukama.

"Martine! Něco jsi mi slíbil!" křikla na něho ta s copem.

"Jo?" divil se Martin.

"A já chci taky!" volala ta krátkovlasá.

"Slíbils mi, že mě naučíš kraula!"

"Tak dělejte po mně!" Začal vsedě sekat rukama, holky to dělaly po něm a řehtaly se. Ale on toho hned nechal a řekl mi: "Tak pojd'."

Šli jsme do vody a ty dvě holky šly s námi, jako by k nám patřily. Ale ruku podal Martin jen mně. Nejdřív jsme brodili mělčinou, pak nám byla voda po kotníky, studilo to a bylo to nádherné. Začala jsem jektat, on se smál a vedl mě pomalu, pomaloučku dál. Když už nám bylo skoro do pasu vody, skočily do ní ty holky a počákaly nás. Tak jsem se taky potopila, zatočila jsem se dokolečka a bylo to blaženství! Pak mě začal učit plavat. Nejdřív mě držel, musela jsem potopit i obličej. Ty holky byly pořád u nás, pořád něco povídaly, zlobilo mě to, a když si toho Martin všimnul, řekl: "Kozy, plavte si jinam." A ony nádhernými rychlými tempy odpluly do dálky. To byla úleva! A hned mi to šlo líp! A už mě nadržel, ale já jsem nevěděla, že už mě nadrží a plavala jsem sama! Nemohla jsem se toho nabažit a plavala jsem pořád. Jednu chvíli jsem si vzpomněla na maminku, ale smutnou myšlenku jsem rychle zahnala. Vždyť maminka tu bude za měsíc taky a třeba bude taky plavat.

Po chvíli Martin řekl: "Chci si zaplavat, jdi na deku."

"Ne, já počkám tady."

"A nepůjdeš do hloubky?"

"Ne."

"A co když začnou kluci blbnout? Koukají po nás."

Velcí kluci, bylo jich asi šest, obsadili vor, rozhoupávali ho a shazovali se do vody. A opravdu po nás koukali a něco pokřikovali, když viděli, že na ně koukáme.

"Tak já půjdu radši ven, ale vezmeš mě ještě do vody?"

"Jasně."

Sedla jsem si na deku a vytáhla jsem z tašky jablko. A už byl u mě Mija a chtěl taky.

"Kde máš lodičku?"

"Hlídá mi ji Alena. Viděla jsi, jak plavu?"

"Ne. A tys mě viděl?"

"Jo, docela ti to šlo. Hele, už je dohnal!"

Na hloubce tři hlavičky. Martin a holky - kozy.

"Řekl jim, že jsou kozy."

"To je normálka. Ale stejně si myslím, že na Olinu bere."

"Která to je?"

"Ta hezká. S tím copem. Tak já už jdu."

Utekl mi a já zůstala šťastná nešťastná a myslela jsem na to, jestli jsem dost hezká na to, aby se mnou nějaký kluk plaval na hloubku...

Vrátili jsme se domů až před polednem.

"Volala maminka," řekla mi na uvítanou Mada.

"Je jí smutno?"

"Má prý milou spolubydlící. O smutku nic nevím."

"Kdybych věděla jistě, že jí není smutno, byla bych ze všech lidí nejšťastnější!"

"Tak se utíkej převléknout, za chvíli bude oběd. Lynta dělá jahodové knedlíky."

"Jahodové knedlíky?"

"Copak? Nemáš je ráda?"

"Já? Ze všeho nejradši!"

Do jídelny jsem přišla první. Vlastně ne, seděl tam už dědeček Toník. Usmál se na mě. "Tak ty jsi Vilma," přikývl sám sobě a pak už až do konce oběda nepromluvil.

Po obědě se obloha zatahla. Nepršelo, ale bylo pod mrakem. Kluci někam zmizeli, strýc Lojzík odjel autem, Mada šla spát. Poprosila jsem Lyntu o dovolení si vybrat v knihovně nějakou knížku.

"To můžeš vždycky, ale nechtěla bys jít se mnou na hřbitov?"

"Na hřbitov?"

"Máš tam babičku, tetu Vilmu. Ty žltorůžové růže byly její, vždycky jí je tam nosím."

A najednou jsem si na něco vzpomněla!

"Lynto! Mně se o nich zdálo!"

"O čem?"

"O těch Vilminých růžích, o těch sedmi, co jste mi dali do pokojíčku."

"Co se ti, proboha, mohlo zdát o kytkách?"

"Probudila jsem se, byla ještě tma. Ucítla jsem jemnoučkou vůni, otočila jsem se k těm k růžím a... A moc jsem se vyděsila! Tedy v prvním okamžiku. Pak jsem nějak, nevím proč, měla jistotu, že se nemusím bát. Nad vázou stála nakloněná dívka, jako princezna, ne - jako nadpozemské zjevení... Brala každou růži zvlášť do dlaní a líbala je."

"Líbala?" zeptala se Lynta a hlas se jí zaškrtil v krku.

"Na mě se vůbec nepodívala. Byla zlatá, totiž zlatá záře šla zevnitř, svítila z ní, hlavně kolem hlavy, jako svatozář! A tak to vypadalo, že má i kůži zlatou a vlasy... Teď bych řekla, že vlasy pod tou září byly bílé... Ale byla mladá, snad o něco starší než já, ale ne o moc."

"Hm," řekla Lynta. Byla zjevně v rozpacích, nevěděla co říct.

"Ale pak jsem otevřela znovu oči, už bylo světlo, a já jsem poznala, že to byl jen sen."

"Co jiného? Samozřejmě že jen sen! Raději na to už nemysli!"

Ulevilo se jí. Ale proč?

"Ano sen. Ale o čem? O kom?"

"Mohla jsi něco takového vidět v kině, nebo číst."

"Nepamatuji se."

"Ty kytky dej radši pryč."

"Ale co může takový sen znamenat?"

"Vilmo, už toho nech a připrav se na cestu."

Pěšky je to do městečka blíže než autem, protože se jde hlubokým úvozem. Lynta nesla růže. Já jsem měla ruce v kapsách. Ulice byly prázdné, jen na náměstí sedělo pár dědečků na lavičkách kolem kašny. Všichni Lyntu zdravili a ona jim s úsměvem odpovídala. Šly jsme do vršíčku kolem kostela a už jsme byly na hřbitově - na krásné zahradě s košatými stromy, hroby plnými květin a bílou zděnou ohradou, za kterou bylo vidět na hřebeny vysokých kopců.

Daly jsme květiny na několik hrobů, ale na žádném jsem neviděla jméno tety Vilmy.

"A kde je Vilma?" zeptala jsem se.

"Pojď," řekla Lynta tiše.

Vedla mě až ke zdi, k malému hrobečku bez kamenného příkrovu, bez náhrobku, jen s křížkem. Nápis žádný.

"Proč tu není nic napsaného?"

"Není tam sama. Je tam taky její ženich, měli společný pohřeb, to si vynutila jeho matka. My jsme byli tak zničení, že jsme jí ve všem povolili."

"Ale vždyť chtěla být jeptiškou! Jak to, že měla ženicha?"

"Ke konci života už nechtěla být jeptiškou. Bůh ví, co měla v hlavě. V modlitebních knížkách ležela dál a dokonce si opatřila bibli, nakonec už o nic jiného neměla zájem."

"O bibli! A o ženicha?"

"Byli oba stejní."

"A jak to, že měli společný pohřeb? To najednou umřeli?"

"Ano."

"Byli přítom spolu? Udělali si něco?"

"Ne. Každý byl sám. Oba zemřeli na selhání srdce. Tak to řekl lékař."

"Pitvali je?"

"K tomu nebyl důvod!"

"To je jako v detektivce."

"Že se nestydíš takhle mluvit! Tu paní, co jde k nám, pozdrav. Je to slečna Běhounková."

Otočila jsem se. Té slečně mohlo být dobrých sedmdesát let a na rozdíl od Lynty vypadala hodně staromódně.

"Ale paní Hellerová, paní Hellerová, snad tohle není naše slečna! Slyšela jsem, že měla přijet," prohlížela si mě odshora dolů, studovala mě.

"Ano, Vilma Kalistová," řekla Lynta.

"Je podobná tatínkovi, že?" zaslzela. "Vilminko," podala mi ruku a brečela při tom.

Bylo mi trapně, Lyntě taky. Pomyslela jsem si, že tahle scéna bude dlouhá, ale mylila jsem se. Slečna si otřela oči a řekla: "Určitě vás u nás čekáme," a odešla.

"Proboha! Kdo to je?" zeptala jsem se.

"Hospodyně tvého dědečka, notáře Kalisty."

"Copak on žije? Maminka mi vůbec neřekla, že je tady!"

"Navštívit bys ho měla."

"Nebyl vinen tím Velkým Rozkmotřením?"

"Když se tvoji rodiče vzali, chtěl nám organizovat rozdělení Pustinky. Já ho poslala k šípku, ale tvoje maminka se naštvála a přinutila tvého tátu se odstěhovat."

"To je škoda," řekla jsem.

"Tolik se ti tu líbí?"

"Absolutně! Doma se vůbec necítím doma..."

Vracely jsme se mlčky domů. Každá jsme si myslela na něco svého. Když už jsme byly skoro doma, vyběhli nám naproti Mija a psi. Honili jsme se a měla jsem zase skvělou náladu.

K večeři byla sekaná naditá vajíčky, párky a okurkou. Lynta při jídle začala líčit setkání se slečnou Běhounkovou. Všichni o tom mluvili, souhlasili, abych svého dědečka navštívila, ale nemohli se dohodnout, jestli tam mám jít sama, nebo čekat na výslovné pozvání. Pak se Mada zvedla:

"Mijo! Do kuchyně! Máš službu u nádobí."

"To přece nemyslíš vážně," zakňoural.

"Vážně," řekla Mada. "Jen se zvedej!"

"Vždyť jste tu už tři ženský! To bychom my muži měli být od domácích prací osvobozeni!"

"Na Vilmu taky dojde, neměj péči, ale dnes jsi na řadě ty."

"Já jsem strašně unavená a chce se mi spát, koukej, jak zívám."

"Já to nemůžu poslouchat!" vložil se do toho Lojzík. "Já to dneska беру za tebe, ale výměnou!"

"Beru!" řekl Mija velice neospale.

"Já půjdu utírat," nabídla jsem se.

"Nic," odpověděl mi Lojzík, "nekaž nám pracovní morálku."

Najednou jsem seděla v jídelně sama. Stůl byl sklizený, okna byla dokořán. Svěží, dost chladný vzduch vál zvenčí. Přemýšlela jsem o celém dni, o rybníku i o hrobech. A pak přišla Lynta se třemi velkými v sametu vázanými alby. Přisedla si s nimi ke mně a začala mi ukazovat rodinné portréty. Potom spoustu fotografií tří sester - Julie, Vilmy a Leontýny.

"Podívej, tohle je Vilmina poslední."

A tak jsem ji uviděla. Tmavovlasou, s mašlí, a s buclatými tvářičkami. A s docela obyčejnými očima. Neměla vůbec nic společného s mým nočním květinovým zjevením. A pak to pokračovalo dál a dál, až k Mijovi jako miminu. Byla jsem z toho docela zemdlená. Uvítala jsem, když nás z obývacího pokoje zavolali k televizi.

-----

3. kapitola

Noc byla klidná a deštivá, neměla jsem žádný vzrušující sen. Nic se nedělo. Jen když jsem vstala, všimla jsem si, že růže začínají opadávat. Přistoupila jsem k nim a - jedna chyběla! Kdo to byl u mě v noci, když jsem spala, kdo vzal tu růži?

Tu otázku jsem položila u snídaně, která se konala tentokrát v kuchyni, a byli tam jen Lojzík, Míja, Lynta a já. Mada a Martin byli v práci.

Na mou otázku nikdo neodpověděl. Jen Míja se tvářil tak podivně, že jsem na něj zaútočila.

"Míjo, přiznej se, žes mi ji vzal?"

Lynta postavila na stůl konvici s kávou. "Prosím tě, co by s ní dělal?"

"To nevím, třeba ji chce dát Aleně!"

"Ale jdi ty," mírnil mě Lojzík. "Ten ještě ženským kytky nedává."

"Dávám," ozvala se Míja uraženě. "Ale trhám čerstvý, ty očuchaný si můžeš..."

"Míjo!" okřikl ho Lojzík, ale smál se.

"Tak mi, prosím vás, řekněte, jak mohla ta růže zmizet?"

"Co to povídáš?" Mezi dveřmi stál dědeček Toník a rozčileně se na mě díval.

"Vilmo, mlč!" sykla na mě Lynta.

"Tak ony se už zase ztrácejí růže," řekl dědeček téměř šeptem.

"Co je to za nesmysl?" divil se Lojzík.

"To není nesmysl!" vykřikl Míja skoro plačky. "Vzala je vona a dědeček to dobře ví!"

"Kdo je u tebe vona? Babička? Nebo snad maminka?" rozzlobil se strýc.

"Néé, ty to nebyly, byla to ta neviditelná!"

"Já se z toho kluka zblázním! Co si to zase vymýšlíš?"

"To je tajemství!" křičel Míja už skoro hystericky.

"Lojzíku, nech ho," zaprosila Lynta.

"Já ti to stejně nepovím! I kdybys mě umlátil k smrti!"

"Ty neřáde malej, copak jsem tě někdy uhodil?"

"A přece trpím! Mučíš mě duševně, když ze mne rveš cizí tajemství!"

To už bylo na Lojzíka moc. Odstrčil hrnek s kávou a beze slova odešel. Hned nato vyskočil Míja a utekl do zahrady. Lynta přistoupila k dědečkovi a něco mu konejšivě šeptala, pak ho odvedla. Mě neřekli nic. Ani nemuseli. Poznala jsem, že Lojzík je tu jediný, kdo o příčině zmizení růže netuší vůbec nic... Seděla jsem chvíli u stolu, srdce mi tlouklo až v krku. Na stole zůstala nedopitá káva, nedojezené krajíce chleba. Venku se rozštěkali psi.

Lynta se vrátila a začala rychle mluvit, tak rychle, abych nemohla mluvit já. Že pojedeme s Mijou pro nákup, že bych měla napsat mamince, a že mě prosí, abych se s Mijou trochu učila, protože měl trojku z češtiny.

Nakonec zašeptala:

"O růžích a takových věcech už nikdy nemluv! Hlavně ne před Mijou! A před dědečkem! Viděla jsi, jak se rozrušil! Lojzík teď u něho sedí a vykládá mu o včerejším fotbale."

"Dědečka zajímá fotbal?"

"Ale ne. Je vděčný za to že se mu někdo věnuje, ať mluví, o čem chce."

Strýček se vrátil. "Toník už usnul, ale nějak se mi nelíbí. Něco se mu popletlo v hlavě. Pořád opakoval - Zase to začíná, zase po dvaceti letech."

"Ptal ses ho, co tím myslí?"

"Ne."

"To je dobře. On se z toho vyspí a zapomene."

"Ale co tím myslel?"

"Kdopak ví? To víš, starý člověk."

"Asi nám už zhasíná," řekl smutně strýc.

"Ba," souhlasila Lynta.

Po chvíli nás Lynta vypravila na cestu. Navlékli jsme si pláštěnky a na nohy holínky. Táhli jsme za sebou tašku na kolečkách. Zjistila jsem, že mi do gumovek teče, a tak mi v nich čvachtalo, ale líbilo se mi to.

"Ted bude voda v rybníku nejlepší, ale babička nás tam nepustí."

"Ani Martina?"

"Martin si už dělá, co chce."

"A my se máme spolu učit češtinu."

"Necháme to na srpen, jo?"

"Ne, trochu se na to podíváme hned. V srpnu tu bude moje maminka a já nebudu mít čas."

"No," zamyslel se Mija, "můžeme alespoň předstírat, že se učíme."

"Vezmeme si na rozборы nějakou zajímavou knížku a na učebnice se vykašleme."

"Jakou knížku?"

"Něco najdeme v knihovně."

"Ne! Koupíme si novou, já ji vyberu. Maminka bude určitě pro."

"Tak jo," souhlasila jsem. "A Mijo?"

"Co je?"

"To tajemství, co jsi nechtěl říct tatínkovi, mně taky nepovíš?"

"Slíbil jsem, že nikomu."

"Komu jsi slíboval?"

"Nedělej blbou, to je právě to tajemství."

"No, možná, že už přece něco vím..."

Přijeli jsme na náměstí. Podnik, kde pracuje Mada, byl hned v krajním domě. Jen jsme otevřeli dveře Madiny kanceláře, už jsme ji slyšeli volat: "Pojď se podívat, pojď se honem podívat!" A už rozbalovala balíčky látek - bílou, modrou, zelenou, puntíkatou, a nějaké bílé sandály, a líčila, jak co ušije. Moc jsem toho nepochopila. Vedle ní stála paní, které mě nepředstavila, já ji rozpačitě pozdravila. Mrkla na mě, usmála se, a hned zase koukala na Madu, která právě říkala: "Musí to být všechno hotové do naší cesty do lázní."

"A kdy to bude?" zeptala se paní.

"Chtěla jsem už tuhle neděli, ale Julka nechce tak brzy, tak to necháme až na další týden."

"A kdy to ušiješ Olince?"

"Vezmu si pár dní dovolené a ušiju všechno."

Mija se ke mně naklonil a zašeptal: "Olinka je ta koza s copem."

Paní se po nás nespokojeně podívala a Mada povídá: "Co ti to šeptal?"

"Že Olinku znám, byla u toho, když mě Martin učil plavat."

"Vona se mu líbí," dodal Mija tajněštkářsky.

"No vida," řekla paní. "Od dětí se člověk dozví pravdu!" Byla potěšená.

Mada s paní mluvily o tom co a jak ušít a které z nás bude co slušet, a jak je prima, že jsem s Olinou kamarádka. Bylo mi nepříjemné to poslouchat. Chtěla bych být zadobře s každým, koho má rád Martin, ale něco mi bránilo otevřít srdce Olině, a jí jsem vadila zas já. To dovedu vycítit moc dobře!

"Máma musí být senzačně překvapená, až tě uvidí!"

"To bude prima," řekla jsem.

"A poslyš, Olino, co kdybys jela s námi?" otočila se Mada na paní. "Pokud se pamatuji, byly jste s Julkou léta kamarádky!"

"Ale ke konci se to přerušilo. Byly jsme v jedné partě, dokud chodila s Jáchymovským. Když se pak zamilovala do zlatovlasého prince, už mezi nás nechodila."

"Olino, co to povídáš před Vilmou?"

Zpátky to vzít nemohla! Nějaký Jáchymovský z party paní Oliny mě nezajímal, ale moc jsem chtěla vědět, kdo byl ten zlatovlasý princ v mamčině životě.

"Ty nevíš?" divila se paní Olina. "No přece Kalista, tvůj tatínek."

"Říkalo se mu tak, protože byl tak štíhlý, jemný a vlasy měl svítivě blond," dodala Mada.

"A taky byl trochu podivín, pořád sám," řekla Olina kriticky.

"Jen moje maminka ho chápala," řekla jsem, jako kdybych o tom kdovíco věděla. Ale nevím nic. Pamatuji si tatínka nemocí nahrbeného, šedovlasého a mlčenlivého.

Mada naskládala do tašky nákup, dohadovala se s Mijou o knížce pro naše učení, dala mu peníze.

"A teď bublinky!" řekl Mija

"Už není čas, přestávka končí, zlobila ho Mada. Ale ta druhá už otvírala lednici, vyndala limonády a balík dortů.

Z kanceláře jsme šli do knihkupectví, ale měli zavřeno, měli dovolenou. Prohlíželi jsme si výkladní skříň, bylo toho dost, co by se Mijovi hodilo, a mně taky.

Najednou vedle nás stála Alena a ukazovala prstem na knížku s obrázkem lodi na neklidném moři na obálce.

"Tuhle jsem si koupila."

"Už ji máš přečtenou?"

"Jo."

"Tak mi ji půjčíš. Přijď odpoledne k nám."

"Přijdu po obědě," slíbila holčička, mávla rukou a odešla.

"Je to docela fajn holka," řekla jsem. "Ale nemohl bys mít hezčí?"

"Alena bude hezká, až z ní bude ženská."

"Jak to víš?"

"Od ní. Řekla jí to její maminka."

"A ta maminka je hezká?"

"Má velký nos, ale ujde. A je prima, je s ní legrace."

Pak se zamyslel a přestal mluvit. Nevadilo mi to, také jsem měla o čem přemýšlet, o růžích, o Olině, o princovi...

Ale pak přece Mija promluvil:

"Alenu také vzrušuje voda a lodi."

"Jako tebe?"

"No. Půjdeme spolu k námořnictvu."

"Copak ty nepůjdeš k autům, jako tvůj tatínek a Martin?"

"Auta nás nevzrušují."

"A jak si to představuješ?"

"Musíme udělat maturitu a potom jít na námořnickou školu."

"Na vysokou?"

"Jo. Ale jestli zůstanu blbej na češtinu, půjdu za plavčíka."

"Neboj se, češtinu zvládneme!"

"Jo, spoléhám na tebe, kámoško!"

To už jsme vcházeli do zahrady. Lynta nám vyšla naproti, kolem ní skákali psi, a když byli u nás, oba strkali čumáčky do tašky. Mija zalovil v tašce a vyndal každému kolečko salámu. Nadšeně je přijali a utíkali s kořistí zpátky k domu.

"Přišel ti dopis," řekla Lynta.

"Už?" divila jsem se.

Nohy jsem měla celé mokré, jak mi do holin teklo, a studené. Vzala jsem si tlusté ponožky a Lyntiny teplé bačkory.

"Neměla by sis chvíli lehnout?" starala se Lynta.

To se mi nechtělo, chtěla jsem se pomazlit s pejsky a jít s nimi ven. Vypila jsem horký čaj, jenže ten mě moc nezahřál, zima mi byla čím dál víc. Lynta začala jednat. Ustlala mi na gauči v obýváku a spolu s Mijou zatopila v krbu.

Mija u krbu zůstal jako topič. A tak ležím v peřinách, mám hodně pod hlavou a píši deník. Na stolku mám plno detektivek a žádné starosti, žádný rozpočet v hlavě, žádný strach že jsem utratila víc, než smím. Z kuchyně sem tlumeně doléhají hlasy. Je to moc krásné být uprostřed velké rodiny takhle sama. Ale nejsem tu sama. Mija leží na břiše před krbem, uchvácen čte knížku, kterou mu přinesla Alena, a na zádech mu leží obě štěňata, unavená hrou až k spánku. Deník jsem si přinesla, když mě Lynta poslala pro noční košili nahoru. Ve Vilmině pokojíčku je děsná zima. Nebudu tam dnes v noci spát, zůstanu tady.

Růže tam už taky nejsou. Váza se převrhla ve větru a květiny nárazem všechny opadaly.

-----

4. kapitola

Moje blažené povalování s detektivkami trvalo tři dny. Mija byl skoro pořád se mnou, dostávali jsme úžasné svačiny, šunku, sýry, vajíčka a plno ovoce. Od všeho jsme dávali pejskům a všichni společně jsme čekali na lepší počasí. Mija bědoval, že nesmí na vodu, moc se mu stýskalo. Teď už zase svítí slunce, Mija mi utekl a já opět bydlím ve Vilmině komůrce.

Kromě Miji za mnou chodívala Mada, vždycky s novým módním časopisem, celá šťastná, že si nechci vybrat sama.

"To Olinka si poroučí nad každým stehem!"

Obě Oliny tu byly, ale nepřišly se za mnou podívat. Olinka se prý moc snadno nakazí.

Hned jak odešly, přišel za mnou Martin.

"Jak je ti drobku?"

"Už o moc líp."

"Do neděle musíš být na nohou, půjdeme tancovat!"

"Já taky?"

"Samozřejmě! Ze samého Miji už dětinštíš."

"Ale já neumím tancovat!"

"Od čeho máš mě? Musíš už vstát, budu tě učit, alespoň něco. Maminka má od zítřka volno na šití, budeš mít ze všech nejhezčí šaty."

"Půjde s námi Olinka?"

"Jestli chceš..."

"Nechci!"

"Tak ne," zasmál se. "Co proti sobě máte?"

"Jí ses neptal?"

"Ptal, ale nic neřekla, jen se divila, co mě to napadlo."

"Martine, líbí se ti strašně moc, nebo ne?"

"Chceš vědět, jestli s ní chodím, ne? No, nejsem si ještě úplně jistý. Ukaž, ty čteš jednu detektivku za druhou!"

"Ale doma je nečtu, tady se mi zalíbily."

"zalíbily se ti vraždy?"

"No, představ si to! Lidem v detektivkách se může stát kdovíjaká tragédie, mohou kdovíkohe ztratit a pořád žijí, prožívají dobrodružství, potkávají nové lidi, nikdy se to s nimi nezastaví."

"Co se s nimi nezastaví?"

"Všechno... Budoucnost!"

"Copak se s někým může zastavit budoucnost?"

"Třeba s mojí maminkou, když umřel tatínek a já v tom jela s ní. Ted' mi napsala, že se k tomu, co bylo, nesmíme vrátit, že se náš život musí změnit. Ale nepíše jak... Martine, já bych tolik chtěla žít tady! Ale aby i ona žila, aby..."

Nemohla jsem pokračovat, měla jsem slzy v očích a v krku zadrženo. Co jsem mu mohla povídat o svých dospělých starostech? O tom, jaké to bylo, když jsem nevyšla s penězi a třeba celé tři dny před důchodem neměla ani na chleba? Maminka to v posteli vydržela, ale já musela do školy! A nejhorší bylo, že každou chvíli bědovala a stěžovala si na kdekoho ze své minulosti, na lidi z Pustinky, na dědečka Kalistu, na lékaře, kteří měli udržet tatínka naživu. Přítomnost neměla žádnou.

"Může se to změnit?"

"Nesmíš se bát," řekl Martin a pohladil mě po vlasech.

"Vždyť nevím, co myslí tou plánovanou změnou."

"Ale není bláznivá! V lázních jí dají srdce i nervy do pořádku! Bude se jí chtít žít, uvidíš! Z toho, co ti píše, je vidět, že si uvědomuje, jak jsi to měla těžké."

"Ale je vůbec možné, aby se změnilo všechno?"

"Je. Můžete se přestěhovat sem. Místa je tu dost."

"A co až se oženíš?"

"Žádný strachy, drobku. Dům je veliký, a ještě nahoře je jeden byt nedokončený. Copak nevíš, že pradědeček chtěl dům, ve kterém by žily i s rodinami všechny jeho tři dcery?"

"Ano, tohle vím."

"Tak vidíš," a už se zase senzačně usmíval. Dal mi pusku na dobrou noc a odešel.

Bylo už pozdě, ale usnout jsem nemohla. Myslela jsem na to všechno, o čem jsme s Martinem povídali. Světlo přilákalo Madu, která také nemohla usnout. Přišla s bonboniérou, sedla si ke mně na postel. Bonbony jsme jedly obě se stejným zaujetím.

"Neměla bych je jíst," smála se Mada. "Měla bych dbát na linii, ale co! Do té cesty za Julkou už stejně nezhubnu!"

"A zítra budeš mít moc práce," připomenula jsem jí.

"Celý den u šicího stroje! Ale to já ráda! A na tvých šatech si zgustnu, to mě bude bavit! Vždycky jsem chtěla mít holčičku, tak si to teď užiju. Víš, že půjdete s Martinem tancovat?"

"Vím. A mám z toho strach."

"To nesmíš. Musíš tam být ze všech nejhezčí, protože jsi moje!"

"Z těch představ se mi točí hlava."

"S točením hlavy máš konec. Zítra vstaneš!"

"Rozkaz," řekla jsem vesele, a bylo mi veselo.

"No, moc se nesměj! V neděli tancuješ a na sobotu jsi pozvaná na oběd ke Kalistovi."

"Na oběd?"

"Ano."

"Kde bydlíš? Dovede mě tam Mija?"

"To víš! Pustíme ho s tebou a už se ho nezbavíš, to by byla pěkná ostuda. Odveze tě tam Martin. A to není všechno! Příští středu má Lynta narozeniny a přijde plno hostů, a pak v neděli jedeme do těch lázní."

"Páni," řekla jsem. "Kdyby mi to někdo řekl před měsícem..."

Dnes je pátek. Páteční pozdní večer. Jsem ve Vilmině komůrce, otevřeným oknem sem ještě teď proudí vlny tepla. Za dne bylo parno, s detektivkami jsem se tentokrát uchýlila do stinného altánu. Nikdo za mnou nepřišel, ani Mija. Ale mně bylo dobře, volně a dobře.

A vůbec se mi nechce spát. A nemám tu žádné květiny...

Ještě jednou se vracím k deníku. Celá se třesu a říkám si - Nebojím se! Nebojím se!!!

Mezi modlitebními knihami je jeden černý sešit. Už dávno mě láká. Dnes jsem to nevydržela a otevřela jej. Třeba je to Vilmin deník! Ale byla to ode mne hloupost si myslet, že by tu něco takového nechali ležet! Byl to sešit. Byly v něm popsány první dvě stránky, jinak byl prázdný. Písmo velké, široké, nijak dospělé - a když jsem se rozhodla psát do deníku úplně všechno, opíšu to sem:

"Musím si opatřit bibli. Takto to píšu jen po paměti, nepřesně a možná i chybně, ale i to má veliký význam.

1) A když se modlil, učiněna jest jeho tvář proměněna a jeho oděv bílý a skvoucí.

2) I našly kámen odvalený, roušky pohozené a nenalezly těla jeho. Přišel k Máří Magdaléně, ale ona ho nepoznala, myslela, že je to zahradník. Teprve když ji oslovil, poznala ho a řekla Raboni.

3) I stalo se, že když rozmlouvali, přiblížil se k nim a šel s nimi, ale oni ho nepoznali.

4) Řekl jim: Nedotýkejte se mě, ještě to nejde, ještě jsem...

Sehnala jsem bibli!"

A pak už je v deníku jen spousta čísel a značek, označujících místa v Bibli, a poznámek jen docela málo, třeba jen - Mojžíš, čtyřicet dní pústu, Eliáš, značka a zápis: Znovu muži v bílém a znovu stejně dlouhý púst...

Až na ty citáty mi to nepřipadalo nijak nábožné. Ale co já o tom vím?

Zavírám černý sešit a najednou mám v celém těle chvění, všechno se ve mně napíná. Někdo je se mnou v pokoji!

Ohlédla jsem se.

A podruhé jsem uviděla tu dívku zlatě zářící zevnitř, jemnou, krásnou a něžně se na mě usmívající.

Promluvila:

"Vilminko, přece by ses mě nebála! Jsem tvoje teta! Nejsem žádné strašidlo nebo duch!"

-----

5. kapitola

K ránu jsem měla krásný sen. Šla jsem s tetou Vilmou po louce a byla jsem právě tak zlatavá jako ona, a ta louka byla stříbřitá, průsvitná jako nesmírně jemný celofán, pod nímž se lehounce zachvívaly neznámé květiny modravých a fialových odstínů.

V tom snu jsem všemu rozuměla, záhada tety Vilmy už nebyla záhadou. Ale když jsem se probudila, už jsem zase nic nevěděla, ale zbyla mi hřejivá blaženost a naděje, že se mi ten překrásný sen splní...

Vstala jsem a uvědomila jsem si, že se těším a na ten obyčejný lidský den, který přichází.

Návštěva u dědečka Kalisty se mi začala jevit jako lákavé dobrodružství, a také zítřejší tanec a vůbec všechno co mě ještě čeká. V domě se ozývaly hlasy, a já jsem měla radost, byla sobota a to znamená společná snídaně v jídelně.

Ke stolu jsem přišla poslední. Jídelna byla ozářena ranním sluncem, bylo už horké, pravý letní den!

Popíjela jsem horké mléko, když mě napadlo: "Neměla bych dědečkovi něco přinést?"

"Hm, to je otázka," zamyslela se Mada.

"Co to říká?" ptal se dědeček Toník.

"Jde na návštěvu ke Kalistovi," zakřičela Lynta.

"Ale, ale," divil se.

"Co takhle kytici pro Máry?" navrhnul Lojzík.

"To by bylo jako vyznání víry, že ji máme za jeho ženu," řekl Martin, a Lojzík naznačil, že ho chce uhodit.

Míja zavrtěl hlavou. "Ať mu vezme dvě flašky piva. Náš táta by na jeho místě omdlel štěstím."

"Slyšíte ho!" vykřikl Lojzík rozzlobeně.

"No tak," mírnila ho Mada.

"Jakýpak no tak!" křičel Lojzík. "Ten kluk je tak ukecanej, že bych se nedivil, kdyby si kdekdo ve městě povídal, že omdlívám nad pivem štěstím!"

"Nechte toho," zasáhla Lynta. "Jediné, co se hodí přinést, je troška letního ovoce z naší zahrady, jako malá pozornost našeho domu. On zahradu nemá."

"Máš pravdu," řekla Mada. "Pošlu Miju."

"Ne," odmítla Lynta. "To zařídím sama."

A také zařídila.

Když jsem si v předsíni uhlazovala vlasy a rozepínala knoflíček u výstřihu nových puntíčkovaných šatů, podala mi Lynta košíček ne naplněný, ale nazdobený čerstvými, orosenými snítkami rybízu - červeného, bílého a černého.

"To je nádhera!" řekla jsem.

Martin předjel ke vchodu a já nasedla.

"Sluší ti to drobku!"

"Děkuji," odpověděla jsem.

"Za co?"

"No... Za pochvalu."

Smál se.

"Už jsi přišel na to, jestli miluješ Olinku?"

Zahrál zděšením. "Nenaléhej na mě!"

"Hlavně, aby nenaléhala ona."

"To je horší," posteskl si. "Nelíbí se jí naše výprava do Bzikova, na tu tancovačku, nějak se zlobí."

"Moc tě to mrzí?"

Pokrčil rameny.

"Co vlastně Olina dělá?"

"To nevíš? Ekonomku."

"No, na to tak akorát vypadá, to jsem si mohla myslet."

"Tak tobě se to nelíbí? Učit se na kuchařku, dělat ekonomickou, nic se ti nezdá. Co bys, prosím tě, chtěla?"

"Žít," odpověděla jsem bez rozmyslu.

"Jenomže jenom žít nejde!"

"Martine! Nezlob se! Já to takhle nemyslela!"

"Vždyť já vím," řekl konejšivě. "Vždyť tě znám, drobku."

Zastavili jsme na náměstí a nebylo ještě ani půl jedenácté. Stáli jsme před výkladní skříní s oděvy.

"Jé, Martine, koukej!"

Byly tam vystaveny šaty, které mi připomněly můj ranní sen! Vodní pěna pod celofánem, voda, čistá voda, která padá z výšky, až se roztrhne, tenouká krajka a ještě něco, něco lesklého.

"Hm," řekl Martin uznale.

"A jak jsou drahé! Dražší než všechno ostatní, dražší než kabát!"

"Pošleme sem maminku, ona už pozná, z čeho to ušít."

"Ty myslíš?" vydechla jsem.

"Tak ses konečně chytila!" Řekl s radostí. Věděla jsem, co tím myslí, můj náhlý zájem o ženské poklady. Odvedl mě k jednomu domu: "Tak už běž."

Vešla jsem do domu a ze všech stran mě sevřel chlad. Až jsem se zatřásla. Vystoupila jsem do prvního patra, byly tam dvoje dveře, a na jedné z nich úplně stejná kovová destička, jaká je u našeho bytu dodnes: JUDr. František Kalista.

Přišla mi otevřít slečna Běhounková. Popadla mě kolem krku a tiskla mě k sobě, beze slov.

Když mě pustila, podala jsem jí košíček.

"Malá pozornost z naší zahrady," řekla jsem, jak mě naučili.

"To je krása! To se bude panu notáři líbit!"

Stály jsme ve stinné hale bytu.

"Pane notáři!" zavolala slečna. "Vaše návštěva přišla!"

Tatínkův tatínek! Představovala jsem si, že bude jako on. Schýlený, hubený, chorobný - a taky trochu jako dědeček Toník z Pustinky. Ale to jsem se spletla! Z pokoje vyšel vysoký, statný pán s narůžovělým obličejem. Šel ke mně s napřaženou rukou.

Stisk mi ruku a podržel ve své. Prohlížel si mě.

"Tak to jsi ty. To jsi ty. No, pojď dál."

Uvedl mě do velikého pokoje s okny na náměstí. Byly to vlastně dva pokoje, spojené zasouvacími skleněnými dveřmi, přes celou stěnu, a zařízeny byly stejným světlým nábytkem. Byly tam knihovny, poličky, křesla...

"Posaď se," řekl mi vlídně.

Sedla jsem si a zadívala jsem se na strůjce Velkého Rozkmotření, ale nemohla jsem si pomoci, tehle dědeček se mi docela zamlouval.

"Jak se daří mamince?"

"Je v lázních. Bylo jí zle, ale píše, že už je to lepší."

Přikývl: "To si umím představit."

A já si byla jistá, že opravdu umí.

"Na tatínka se pamatuješ?"

"Jistě. Bylo mi skoro dvanáct, když umřel. Nebyl takový jako vy."

"Já vím," znovu přikývl a vzdychl.

"Prý mu tady říkali zlatovlasý princ."

"Ano. Nedůživé princátko, jako jeho maminka. Stejná nemoc. Jenže já jsem měl na to sílu. Tvá maminka ne, ta se zhroutila. Já jsem ji varoval, proto se tak rozhněvala a odvedla ho ode mne. Zlobí se dodnes."

"Fakt?" divila jsem se.

"Řekli ti něco jiného?"

"Maminka neříká nic určitého, mluví jen o zklamání, ale Lynta..."

"No?"

"O tom bych neměla mluvit."

"Rozkmoťil jsem se také s Leontýnou. Abys tomu rozuměla, Pustinku stavěl můj nejlepší přítel, tvůj druhý dědeček, a také stavbu financoval... Když se tvoji rodiče vzali, šel jsem za Leontýnou, chtěl jsem se s ní domluvit, aby mi nechala upravit na Pustince byt, který by... Nenechala mě vyslovit nabídku že zaplatím - začala křičet, myslela, že ji chci připravit o dědictví, že mám nekalé záměry..."

"Ona říkala, že zůstala klidná."

Teď se zasmál. "Chtěla na mě poštvat své psy! Ale my dva na rozkmoťení všeho druhu zapomeneme, chceš?"

"Já chci," řekla jsem nejistě.

"Na tom mi záleží! Ostatně ti dovolili sem přijít."

"To je pravda. A mamince o vás napíšu."

"No a co ty? Co děláš?"

Tahle otázka musela přijít.

"Končila devítka a já nevěděla, čím chci být. Zavolala si mě učitelka, co měla rozmisťování na starosti, ptala se, co mě baví, co mě zajímá, co umím. Řekla jsem jí, že doma dělám všechno, že i vařím. Toho se chytla. Já jsem si nechala všechno líbit."

"Tedy vaření?"

"Nebaví mě to!"

"Počkej, jak to, že nevíš, co chceš?"

"Prostě to nevím. Měla jsem pořád moc práce, moc starostí, moc strachu. Můj devítiletý bratranec z Pustinky má všechno, nač si vzpomene, neví co je starost, a přece už teď přesně ví, čím chce být a jak na to."

"Opravdu?"

"Dokonce má už vybranou i manželku."

Usmál se a pak chvíli mlčel.

"Měly byste tu zůstat. Obě. Vlastně musíte! Nesmíte už žít tak samy, tak bezmocné. Opuštěná ovečka nikdy nezíská stádní instinkty, nenajde vodu, zabloudí. Udělám všechno, abych ti pomohl. Mám ještě dost síly i moci. Staneš se tím, čím budeš chtít."

Měl dost síly a moci. Už teď jsem se cítila podepřená. Já musím být také silná! Musím maminku donutit k tomu, abychom zde zůstaly!

Slečna Běhounková pro nás přišla, abychom šli na oběd."

"Ber si, Julinko, kolik máš chuť," povzbuzoval mě dědeček.

"Ale pane notáři, ona je Vilma!" opravovala ho slečna Běhounková.

"Já vím, dali jí jméno po té bláznivé."

"Bláznivé?" řekla jsem dotčeně, a byla jsem dotčena.

"Jen Julinka byla hodné, tiché a zdrženlivé děvče. Julii jsem měl moc rád. Byla stejně něžná jako moje žena. A obě brzy zemřely. Obě jsou tvoje babičky."

"Jenže já je vůbec nepoznala," řekla jsem zkormouceně.

"Bohužel."

"Po nich jste měla dostat jméno," dodala slečna Běhounková snivě.

"A proč myslíte, že byla Vilma bláznivá?" zeptala jsem provokativně.

"Obě byly výstřední," řekl dědeček přísně. "Výstřední, afektované, budily pozornost! Leontýna s tím věčným mysliveckým kloboučkem na hlavě a smečkou ohařů kolem sebe! A Vilma? Věčně v rozevlátých bílých šatech, exaktický výraz, věčně v kostele, denně u zpovědi, prý, že bude jeptiškou. A najednou konec s nábožností a pořád jen s Jendou Halberem, viděli je jít z lesa i o půlnoci! Leontýna uhnala svého milého alespoň k normální svatbě, k manželství. Ale Vilma? Strhla Jana do svého šílenství, svedla ho k sebevraždě!"

"Ne! Lynta mi řekla, že..."

"Vím dobře, co říkala rodina na Pustince! Ale viděla jsi jejich hrob? Ubohý, opuštěný hrob, bez označení, nikdo k němu nechodí. Ani stará Halberová, a ta o tom věděla nejmíc." Zmlkl.

"Kolem pohřbu se děly divné věci," ujala se slova slečna Běhounková.

"Jaké věci?" zeptala jsem se.

"Pane notáři, smím ji to říct?"

"Lépe, než když se to dozví od cizích," řekl dědeček a nalil si víno.

"Stará Halberová se o všechno kolem pohřbu starala sama."

"Musíte ale říct, že se Julince vnutila!" opravil ji dědeček. "Julinka byla tehdy sama. Truchlila po manželovi, rodiče už neměla, Leontýna byla svobodné děvče. A tvoje maminka byla v peřince."

"Byla nakonec ráda, že se Halberka chce o všechno postarat sama," řekla slečna Běhounková.

"To jsem právě řekl!" přerušil ji dědeček trochu netrpělivě.

"A jak to tedy bylo?" zeptala jsem se.

"Obě rakve byly na Pustince a z Pustinky byl vypraven pohřeb. A to byla chyba! To neměla Julie dovolit!"

"Neměla," souhlasila slečna Běhounková. "Tohle se totiž stalo. Byla noc před pohřbem, poslední noc. Rakve stály na přední verandě, kolem nich spousta květin, hlavně žlutých růží, které prý Vilma sama vypěstovala. Julie spala s Leontýnou na opačné straně domu. Bylo ticho. A najednou o půlnoci uslyšela ťuk ťuk - vzdálené tlučení."

"Ťuk ťuk," dědeček obráceným nožem ťukal do stolu. Slečna Běhounková se lekla a já s ní.

"Julie se vyděsila, ale dodala si odvahy a šla za zvukem. A víte, co to bylo?" Slečna Běhounková mě schválně napínala.

"Zatloukala rakve!" vpadl do řeči dědeček.

"Ale proč?"

"To se Julinka taky ptala. Ale Halberka ji nic nevysvětlila. Jenom vzhledla a zasmála se! Slyšíš dobře, nahlas a vesele se zasmála! Julie omdlela. Udělalo se jí tak zle, že nemohla jít vlastní sestře na pohřeb."

"Vy jste tam byla?"

"Byla. Ale o zatloukání rakví jsem nic nevěděla. Lidem to sice bylo divné, že jsou rakve už před pohřbem zatloučené, ale tak moc je to zase nezajímalo. Při obřadu se samozřejmě mluvilo o ideální lásce, o puklých srdcích."

"A to je všechno?" zeptala jsem se.

"V podstatě ano," řekl dědeček.

"Pane notáři, nemyslíte, že i to druhé jí lidé řeknou?"

Jenom přikývl.

Byla jsem zvědavá: "Co je to druhé?"

"Inu, začaly se zde objevovat dvě podivné postavy. Vznášely se jako pára nad zemí a zářily. Někdy se vznášely v lese, jindy prošly náměstím, ale nešly, letěly nad zemí a smály se! Sedávaly na hřbitovní zdi. V noci se na obloze objevovala podivná světla..."

"Hysterie!" sykl dědeček nespokojeně. "A můžeš si myslet, že je pak viděl kdekdo, kdekdo chtěl být zajímavý a vymýšlel si."

"Ale přestalo to," řekla slečna Běhounková. "Přestalo to na pět let. Pak se o zjeveních začalo mluvit znova."

"Někdo si na to vzpomněl a měl chuť vyvolat senzaci," řekl dědeček.

"Ba ne," odporovala mu slečna Běhounková. "Tenkrát je viděla i moje maminka, a ta nikdy nelhala."

"Ale mohla podlehnout psychóze."

Slečna pokrčila rameny.

"A od té doby nic?"

"Až po dvaceti letech," řekl dědeček rezignovaně. "Na to se moc dobře pamatuju. Tedy ne že bych něco sám viděl, kdo tomu nevěří, tak nic nevidí, to je jasné. Ale pamatuju si na setkání s Toníkem, co žije u vás na Pustince. Přisedl si ke mně v kavárně, byl jsem rád, občas jsem si s ním příjemně povídal. Ale tentokrát jsme si nepopovídali. On už nebyl sám sebou. Tvrdil, že ty přízraky jsou ve skutečnosti Vilma s Janem, že odešli, ale že se za dvacet let pro něho vrátí... Od té doby je pominutý, to jsi musela vidět. Je hezké od Leontýny, že se ho ujala. Koneckonců je to tichý, neškodný blázen. A to už je všechno a na Pustince neříkej, že jsme ti to vypravovali... A teď," řekl dědeček a najednou vypadal velmi unavený, "se pro dnešek rozloučíme."

-----

6. kapitola

Když jsem vyšla na okraj městečka, měla jsem před sebou tři cesty domů. Velký oblouk uprášené silnice, oblouk lesní cesty nebo horkem zprahlý úvoz. Vybrala jsem si les. Půjdu pomaloučku chládkem a budu myslet na to všechno, co jsem slyšela. Jenže doopravdy přemýšlet jsem nemohla... Viděla jsem jen rychle se střídající obrazy, slyšela ťukání dědečkova nože, mého vědomí se zmocňovaly vůně a šumy lesa, vanutí. U školky jsem se zastavila. Upoutaly mě malinké stromečky, byly něžné jako Lyntina štěňátka a dojemné svou křehkostí. Chtělo se mi je pohladit a něco hezkého jim říct. Člověk by se jim mohl věnovat celý život, pěstovat je, přesazovat - líbilo by se mi to? Co to dědeček říkal o opuštěné, bezradné ovečce?

Dům jsem našla prázdný. A nenechali mi nikde vzkaz. Jistě si mysleli, že budu u dědečka až do večera! Prošla jsem celým domem. Padla na mě nějaká nová úzkost, kterou jsem posud neznala. Nemohla jsem vydržet pod střechem. Vběhla jsem do opuštěné zahrady, nebyli tam ani psi. Vtom se k mé úlevě otevřelo okno Lyntina pokoje, Lynta vyhlédla a volala: "Vilmo! Ty už jsi tady?"

"Zrovna jsem přišla."

"To nějak brzy."

"Chtělo se mu spát. Kde jsou všichni?"

"U vody. Mají s sebou psy a Alenu. Tak co ti povídal?"

"Ptal se co dělám, jak je mamince, a moc mi chválili obě babičky."

"A nic víc?"

"Není to dost? Jo a doufá, že je konec Velkému Rozkmoťení!"

"No, možná ho pozvu na narozeniny. Ale ještě si to rozmyslím. Pojď do kuchyně, uděláme si něco k pití."

Byla jsem v kuchyni dřív než ona. Po té cestě lesem jsem měla docela hlad. Otevřela jsem dveře do spíže. Totiž, myslela jsem, že jsou to dveře do spíže. Přede mnou se objevil dosud neznámý pokojík. Na posteli proti dveřím seděl dědeček Toník. Tvářil se blaženě, jasně někomu naslouchal, a pak mu šeptem odpovídal. Je opravdu pominutý? Pokoj byl prázdný, až na to, že se jím linula pro mě již známá, nepozemská vůně...

Přípravy na Bzikov začaly už včera odpoledne, tedy především nářkem Mady, že mám puntíčkované šaty celé pomačkané, a že jsem v nich určitě seděla v lese. Narychlo dokončila šaty modré, a to jsem moc ráda, protože se mi víc líbí. A taky mě učili tancovat, Martin a Lojzík. Docela mi to šlo, ale umím jen jeden tanec. Konec slávy nastal, když jsem si obula nové sandály na vysokých podpatcích, které mi na tanec koupila Mada. Šlapala jsem nejistě a zvrťávala se do stran. Lynta se mohla uchechtat, Mada si zoufala.

"Nic!" řekl Martin rozhodně. "Vilma si ty boty prostě nevezme."

Ale o tom jsem psát nechtěla, chci zachytit rozhovor s Lyntou po tom, co jsem nahlédla do pokojíčku dědečka Toníka.

Lynta uvařila čaj a nakrájela koláč a divila se mé chuti a mému hladu.

"Měli roládu se zavařeninou a nebyla moc dobrá."

"To se divím, o slečně Běhounkové se povídá, že je výborná kuchařka."

"Asi ne na všechno. Tatarku měla moc dobrou."

"A ty jsi asi trochu zmlsaná."

"To by byla poklona tobě a Madě, ne?"

"Samozřejmě," řekla Lynta s úsměvem, a také si vzala koláč.

"Teto, kdyby ti bylo tolik jako mně, čím bys chtěla být?"

"A víš, že ani nevím?"

"Byla bys bezradná?"

"Bylo by toho moc, co bych ráda dělala! Ošetřovatelku v zoologické zahradě, zootechničku, veterinářku, lesní inženýrku..."

"A Mada je tím, čím chtěla být?"

"Mada? Ta chtěla být odjakživa maminkou mnoha dětí. Chtěla šít, všechny její panenky měly výbavu. A dobře se učila, má obchodní akademii. Mada je moc šikovná holka."

"A moje maminka? Byla přece jako Madina sestra?"

"Ovšemže byla. Vychovala jsem ji! Ale nepodobala se Madě v ničem. Ruční práce ji nebavily, do gymnázia se musela moc učit a pořád by jen četla. Taky kreslila. Byla samotářka. Teprve když nastoupila v městečku do knihovny, měla pár přátel. On ji k tomu přivedl Jáchymovský, začali spolu chodit a on měl známých plno."

"A tatínek byl jako ona?"

"Asi byl, toho nikdo pořádně neznal."

Lynta ještě mluvila, ale já ji už neposlouchala. Najednou mi začalo být maminky líto, ale jinak než dřív. Vždyť Lynta byla něco jako její macecha! Hodná - tomu věřím. Ale spravedlivá? Musela mít Madu mnohem raději! Teď jsem si jistá, že v maminčině paměti existují zážitky, které ji proti Pustince popuzují. Ona sem nebude chtít jít! Chce změnu, ale sotva je to návrat domů! Z toho poznání je mi smutno. Nechce se vrátit ke starému životu, a já vím, jak malou mám naději. Naději na co? Jsem nespokojená, zlobím se sama na sebe! Jsem hloupá, nic nevím, nic nejsem a... Už nemůžu psát. Martin dole připravuje auto. Za chvíli mě zavolá...

-----

7. kapitola

Bzikov se správně jmenuje Bzikov-Podzámčí, a je tam opravdu malý zámek. Sjíždějí se tam lidé z celého okolí, protože v zámku je svatební síň a v rozsáhlém zámeckém parku byla zřízena zahradní restaurace s tanečním parketem a v létě se tu pořádají taneční zábavy.

Usadili jsme se trochu stranou, ne přímo u parketu, a hned jsme si dali zmrzlinu a sodovku. Zmrzlina mě velice zaujala. Dávali ji v objemných pohárech na vysokých nožičkách, byly jí čtyři druhy, zalité karamellem a nazdobené šlehačkou.

Martin se při jídle rozhlížel, najednou hluboce vzdechl. Podívala jsem se, kam se dívá. U parketu stála Olina a měla na sobě šaty z horských vodopádů a z měsíčních paprsků - ty šaty, které jsem včera viděla ve výkladní skříni. Olina v nich vypadala jako zjevení z pohádky se svými dlouhými, rozpuštěnými, třpytivými vlasy. A kolem ní smečka kluků, obléhatelů a zbožňovatelů.

Koukla jsem na Martina:

"Martine, jdi za ní! Já počkám."

"Ne," řekl krátce a snažil se dívat se na mě. Nalil si plnou skleničku sodovky a vypil ji naráz.

Olinka se na nás podívala a ušklíbla se, jako kdyby říkala: Nevzali mě s sebou, a vidíte, co si z toho dělám!

"Martine, je to moje vina!"

"Co je, prosím tebe, tvoje vina?"

"Jdi za ní, vezmi ji tancovat."

"Snad si nemyslíš, že žárlím?"

"Já nevím."

"O to vůbec nejde," vzdychl. "Ale vidíš, teď jde tancovat s Emilem, a to znamená, že ji přivezl! Je to strašný blbec, napije se a pak si sedne k volant. Už z minulé tancovačky jel namazaný, a jestli poveze Olinu i domů..."

"Tak něco dělej!"

"Jo, a co bude s tebou?"

Nevím, jak dlouho by pokračoval jeho vnitřní zápas mezi láskou k Olině a zodpovědností ke mně, kdyby se nebyla stala ta nejpodivnější věc celého večera. Kde nic tu nic, stál u našeho stolku vysoký hubený kluk v lesnické uniformě. Tvářil se vážně, trochu se uklonil a řekl:

"Dovolíš, Martine, abych..."

"Ona netancuje," odpověděl Martin břitce.

"Já bych jí jen potřeboval něco říct."

Martin teď náhle pochopil, že má příležitost mne opustit. Vstal a povídá: "Tak jo, sedni si tu a nehní se, prosím tě, dokud nepřijdu."

"Tak si sedni," řekla jsem neznámému. "Anebo si běž tancovat, nemusíš Martina poslouchat."

"Já nechci tancovat. Přišel jsem, abych tě poznal."

"Cože?"

Líbil se mu můj údiv a teprve teď si sednul.

"Jsi Vilma Barešová?"

"Ne. Vilma jsem, ale Kalistová."

"Na tom nezáleží. Já jsem Jan Foltýn a ne Halber."

"Ty jsi jeho, jeho..."

Teď se konečně trochu usmál. Sáhł do kapsy, vyndal z ní hrst usušených růžových plátků a položil je přede mě na stůl.

"Poznáváš je?"

Přikývla jsem.

"Vilma je nosí do mého pokoje."

Nastala chvíle mlčení. Oba jsme se dívali na zbytky Vilminých růží...

"Ty bydlíš v jeho pokoji?"

"Ano."

"Vidíš ho?"

"Ano."

"Mluvíš s ním?"

"Poslal mě sem za tebou."

"Proč?"

"Jsme jim nejbližší, my dva. Hledají s námi spojení."

"A proč právě my dva?"

"Neuhodneš? Oba jsme na světě osamělí a bezradní a nevíme kudy kam..."

Měl pravdu? Asi ano. Co mám vlastně před sebou? Povolání, které mě netěší, návrat k životu s nemocnou matkou, opuštěnost. Ale co on? Uhodl, na co myslím.

"Mám po maturitě, zítra nastoupím jako praktikant na polesí. Maminka umřela, tatínek je v Austrálii a na mě zapomněl, babička se pohněvala s prababičkou a odešla. Jsem s prababičkou sám."

"S Janovou matkou? S tou?"

"Vidím, že už ji někdo stačil u tebe pomluvit," řekl dost hořce.

Co jsem mu měla odpovědět?

"Co ti řekli? Že nikdy nebyla u synova hrobu?"

"Hm."

"Že je v devadesáti zachovalá, jako by jí bylo něco málo přes padesát?"

"Ne! Nic takového! Říkali mi, že na Pustince zatloukala před pohřbem rakve."

"Ale to musela!"

"Proč?"

"Aby nikdo nepoznal, že jsou prázdné."

"Prázdné? Copak mrtvoly někam odnesla?"

"Ptáš se jako Máří Magdaléna toho zahradníka u prázdného hrobu Ježíšova: Odesl jsi ho?"

"A co řekl zahradník?"

"Oslovil ji. Řekl jí - Maria - a ona poznala, že je sám Pán."

"Já nevím, jestli ti rozumím, jestli..."

"Ale rozumíš. Jenže se bojíš. Umřeli s krvavou ranou v boku. A třetí den vstali. Proměnění."

"Tak je to tedy!"

"Začínáš chápat."

"Vysvětlíš mi to?"

"Mohu ti říct jen to, co vím. Ale tady ne, pojď se projít do parku."

"Nemůžu utéct Martinovi."

"Jdu mu to říct."

Nemusel ho dlouho hledat. Martin se vynořil na parketu, v náručí svíral Olinu a oba se tvářili blaženě. Jan je zastavil, něco jim povídal, oni přikyvovali. Vrátil se ke mně. Šla jsem za ním jako

ve snu. Vědomí skutečna mě opustilo, teď bylo všechno možné, ničeho jsem se nebála, všemu bych věřila. Vzpomněla jsem si na ten sen, v němž mě teta Vilma vedla nepozemskou krajinou. Jan vedle mne byl obyčejný člověk, a přece měl v tu chvíli pro mě stejné kouzlo jako zářivá, proměněná Vilma...

Sedli jsme si na lavičku pod košatým stromem. Chvíli jsme mlčeli a jen tak žili ten kouzelný letní večer. A pak začal Jan vyprávět.

"Jan Halber byl syn chudého chalupníka na vesnici. Ale byl tak nadaný, tak geniální, že učitelé prosadili, aby šel studovat. V době, kdy se poznal s Vilmou, měl za sebou první rigorosum na medicíně a chtěl se stát farmakologem. Ale i Vilma, ač se nemohla projevit, měla v sobě hloubavého ducha. Od zaujetí náboženstvím se dostala ke studiu bible a na základě mnoha textů novozákonních i starozákonních došla k přesvědčení, že v dávných dobách znali lidé tajemství proměnění. Tedy nejen sám Kristus. Ale vždycky šlo o výjimečné osobnosti. Obecně známé předpokladně nebylo nikdy. Znal je Eliáš, znal je Mojžíš a jiní. Jedním z klíčových biblických míst je to, kde se na oblaku snese na pahorek Mojžíš a Eliáš a Ježíš vystoupí k nim a promění se k jejich zlatavé, běloskvoucí podobě. Tak s nimi rozmlouvá. Po odletu oblaku se opět vrátí k lidské podobě. Takových míst je ovšem ve starém zákoně víc než v novém. Vždycky je to dění provázeno předchozím půstem, čtyřicetidenním, často je na blízkou nějaký oblačný koráb, při výstupu na oblaku bývají přítomni blíže neurčení muži v bílém."

"Jendo, to je všechno pravda?" vydechla jsem.

"Já tomu věřím! Jak by jinak lidi přišli na pohádky o neviditelných, o procházení zdí, o létajících oblacích, když tohle všechno dělají předpokladně?"

"Nevím," ještě jsem pochybovala.

"Já nepochybuju! Mně to prababička připomíná celý život! I když vlastně neví nic. Má je za svaté"

"Hm. A jak to bylo dál?"

"Vilma si uvědomila, že jediný člověk na světě, který s jejím poznáním může něco udělat, je Jan Halber. Znali se, jako se znají všichni lidi na malém městě, domluvili se, a Jan na to tajemství předpokladně nakonec přišel. Není toho pro dnešek dost?"

"Až mně z toho hlava brní," řekla jsem.

"Jak dlouho tohle všechno víš?"

"Něco od prababičky, něco z Janova deníku, něco mi řekl Jan."

"Ty máš jeho deník? Je tam vysvětlené to předpokladně?"

"Jestli myslíš návod, jak se to dělá, tak to tam není. Vědeckých poznámek je plná kniha. Ale tomu nerozumím a nikomu bych to nesvěřil."

"Tak co je to platné tobě?"

"Vždyť to nebudeme potřebovat, ne?"

"Co nebudeme potřebovat?"

"Nerozumíš? Ale to je teď jedno."

"Ještě mi řekni..."

"Ne, Vilmo, už ne. Musím jít, ale sejdeme se. Můžeš přijít ve středu po poledni?"

"Kam?"

"K zadní brance vaší zahrady, tak, kde se scházivali oni. Přijdeš?"

"Ano."

Šli jsme hledat Martina. Vedli se parkem s Olinou za ruce, sem tam se políbili, něco veselého si povídali a smáli se.

"Martine, už musím jet. Jestli chceš, dovezu Vilmu domů."

"Na motorce? Ani nápad! Odvezu obě děvčata sám. Taky už půjdeme."

"Dobrá, dobrou noc," řekl Jan, a v mžiku byl pryč, zmizel mezi keři a stromy jako indián.

"Opravdu už jdeme?" zeptala jsem se.

"Ten prchal!" smál se Martin. "Ano, už jdeme. Olinka musí být doma dřív, než se její rodiče vrátí z cesty. Utekla! Měla by být bita!"

"Au!" Olina vypískla, jako by se už dělo.

Podívala jsem se na ni. Její šaty mi najednou přestaly připadat pohádkové. A ona sama jako kdyby ztratila záři. Byla to docela normální holka, jako všechny ostatní...

V autě jsem si zalezla dozadu.

Jen co Martin nastartoval, už měl její hlavu na rameni, a za chvíli ho oběma rukama chytila kolem krku.

"Pust' mě drobku, nebo nabouráme."

"Když mně se to takhle líbí."

"Ne, vážně, takhle nemůžu řídit."

Sundala ruce, ale hlavu na rameni mu nechala.

"Jo, Vilmo," řekl Martin, "Ne aby ses do Jendy Foltýna zamilovala!"

"A proč?" divila jsem se.

"Protože už někdy od šestnácti chodí s jednou holkou a blázní za ní, až to není hezké."

"Tak se nezamiluju," řekla jsem poslušně. Tomu se zasmáli oba.

"Klidně se zamiluj," těšila mě Olina. "Martine, copak jsi neslyšel, že ho Bláza nechala? No jo, když byl pryč, ve škole, našla si jiného a bude se vdávat. Tys vážně neslyšel o tom, počkej, asi před třemi dny, tak nějak, celou noc seděl pod jejím oknem, až tam usnul. Páni! Takhle se doprošovat! A ona to dává k lepšímu kudy chodí, a vykládá o Jendovi, že je zralý na sebevraždu, hrozil jí tím! Tak se přece jen raděj nezamilovávej, je to trouba."

"Myslím, že není tak moc trouba, ale nezamiluju se, ani mi to nehrozilo."

"A Jenda má před vojnu, a kdo ví, kde budeš na podzim ty!" Tím zakončil Martin rozmluvu o Jendovi, a já jsem slyšela hlavně to - Kdo ví, kde budeš na podzim ty - a z toho jsem pocítila takovou hořkost, že jsem se málem rozbrečela.

Oni si mě naštěstí přestali všimát a polohlasem si říkali něco svého.

-----

8. kapitola

"Vilmo, vstávej! Já jsem dole úplně sám!"

A to jsem si chtěla v pondělí přispat!

"Nech mě Mijo, něco si dělej sám, nebo si čti."

"Já netrpím samotou, já ti musím něco říct," začal fňukat.

Zavřela jsem oči. "Tak mluv."

"Ale já mám dole čaj a vystydne mi."

Věděla jsem, že už mi pokoj nedá. Posadila jsem se na posteli. Nevím, kolik bylo hodin, ale obloha za oknem byla jasná a v bezvětrí již nyní začínalo horko. Mija měl na sobě plavky a tričko, byl bos.

"Tak jdi dolů, přijdu za tebou."

Našla jsem ho v kuchyni. Čaj byl v hlubokém talíři na zemi a chlemtali ho Lyntini foxteriéri. Mija seděl u nich, něco jim povídal.

"Už byl studený, uděláš mi nový?"

"Tak proto jsi mě budil?"

"To není pravda!"

Uvařila jsem čaj jemu i sobě a v kredenci jsem našla ještě kousek koláče. Dala jsem ho Mijovi, sama jsem hlad neměla.

"Není tu ani dědeček," oznámil mi.

"On chodí ven?"

"Babička ho odvezla autem k doktorovi na prohlídku. A taky dnes sama nakoupí, už na narozeniny, nemusíme za maminkou."

"Hm, tak cos mi vlastně chtěl říct?"

"Nevím, jestli tomu budeš rozumět, já jsem tomu moc netoto..."

"Tak to zkus."

"Včera, když jsi byla pryč a já byl sám na zahradě, přišla neviditelná. Vypadala ale jako normální člověk! Nesvítila! Ale potom zmizela, ztratila se, jako dřív. Řekla, že ti to mám říct."

"A co? Že vypadá normálně?"

"Ale ne, to ti říkám za sebe. Vzkazuje ti, že na babiččiny narozeniny má přijít praktikant z polesí. Chápeš to?"

Jen jsem pokrčila rameny.

"Mám ti to říct, ale zařídit to mám sám."

"Ty?"

"Jo. Volal jsem hned na polesí, brala to nějaká ženská, chtěl jsem praktikanta, a ona mi řekla, že tam žádný není!"

"Dneska tam nastupuje."

"Jak to víš? Ty ho znáš?"

"Trochu."

"Tak já mu jdu zavolat."

"Ne, počkej! Oni mu to mohou říct sami!"

"Kdo oni?"

"Neviditelní. Jsou dva, to nevíš?"

"Ne! To nevím! Ale ona říkala, že bude teď pryč, že musí, že to proto musím zařídit já. Já jdu volat."

"A co mu, prosím tě, řekneš?"

"No jo," zamyslel se. "Ale ty narozeniny jsou pozítří, ve středu!"

"A já se s praktikantem sejdu ve středu po poledni."

"Páni! Ty s ním máš rande?" řekl s obdivem. "Půjdu s tebou!"

"Ani nápad! Já mu to řeknu sama. Vlastně... Říct mu to můžu. Ale můžu ho pozvat?"

"To by ti babička dala! Zve si hosty sama, nikdo jiný nesmí! Tak vidíš, že ti musím pomoci, i když zatím nevím jak."

Ještě jsme o tom chvíli mluvili, ale k ničemu jsme nedošli. Nakonec Mija usoudil, že bude možná stačit dostat praktikanta blízko k Pustince a neviditelná nám pak poradí, co dál. Byli jsme z té bezradnosti mrzutí, ale ani na chvíli nás nenapadlo nedbat Vilmina přání...

A vyvstala další starost. Lyntiny narozeniny! Musíme mít pro ni dárek! Ale to se vyřešilo brzy a vrátilo nám to alespoň trochu dobré nálady. Vzpomněla jsem si na práce ve výtvarném kroužku a navrhla jsem obrázek z nalepovaných nudlí. Mija okamžitě propadl nadšení. Přinesl černě natřené prkénko a ze spíže vydoloval hned několik krabic různých těstovin.

"Co jí uděláme?"

"Nejlíp umím kočku."

"Babička si ale na kočky nepotrpí. Má ráda psy."

"Ale pes se nedá tak dobře udělat."

"Tak něco z lesa! Zajíce! Ne, bažanta!"

"Co takhle sovu? Ta se taky dělá snadno."

Mija souhlasil. Ujistil mě, že krádež nudlí mamince objasní. Odstěhovali jsme se ke mně nahoru a zamkli jsme se. Mija dal ještě na dveře ceduli - Vstup zakázán.

Dali jsme se do práce. Bavilo nás to, Mija byl šikovný, jen měl pořád chuť barvit nudle vodovými barvami, a to jsem nechtěla dovolit. Jen do kruhů, které jsme nechali prázdné, směl namalovat veliké soví oči. Zbytek jsme nalakovali Madiným lakem na nehty, spotřebovali jsme dvě lahvičky, a tady si už Mija nebyl tak docela jist, že budeme pochopeni. Lak silně voněl. Malá místnost té vůně byla brzy plná. Nechali jsme obrázek schnout a utekli jsme z pokoje. Nezapomněli jsme ho zamknout. Klíč na šňůrce jsem si pověsila na krk.

To už byl dávno čas k obědu, ale Lynta měla tolik práce se všemi nákupy, které přivezla, že si nevšimla, kolik je hodin. Když jsme přišli dolů, skoro se lekla.

Po třetí hodině se začala scházet celá rodina. Jednu chvíli jsme se motali všichni v kuchyni, Lynta dodělávala nějaký moučník a všichni jsme mluvili najednou. Martin se vyptával Lynty na auto. Má totiž veteránské autíčko, aerovku, a Martin se jí o ně stará. Je to jeho pýcha a sám se v něm občas rád projede. Lojzík zase trápil mě, otázkami na taneční večer. Mija skákal do řeči všem a Mada jediná ještě nebyla doma. Přišla celá rozdurděná a bez úvodu se rovnou pustila do Martina:

"Myslela jsem, že jsi kdovíjak rozumný! Cos to včera vyváděl? Je toho plné město! Hleděl sis svého a Vilmu jsi nechal běhat v noci po parku s cizím klukem!"

"To není pravda! Nespustil jsem jí z očí, a ten kluk nebyl cizí!"

"Tak ty víš, kdo to byl?"

"Já taky," křičel Mija. "Byl to ten nový praktikant z polesí!"

Lynta se spokojeně usmála. "Nedělej z toho víc, než si to zaslouží, Mado. Proč by se Vilma nemohla seznámit s nějakým chlapcem, zvlášť když je to hajný. Řeči nech plavat. Náhodou, jestli chceš vědět..."

Ale Mada ji nenechala domluvit. "Jo ták! Víš co je to za kluka?"

"To jsi mi ve svém horlení zapomněla předeslat," řekla Lynta.

"Tak ti to řeknu teď! Halber je to! Stoletý bláznivý Halberky pravnuk!"

Z Lyntiny tváře zmizela náhle spokojenost. Stiskla rty a zadívala se na mě.

"No a?" vložil se do toho Lojzík.

"Chceš aby všichni hlupáci ve městě zas jednou vyrukovali se senzacemi kolem Pustinky? Chceš aby se zase všude vykládalo, že tu straší? Vilma a Jan! Vilma druhá a Jan druhý! Už to začíná vřít!"

"Dobře jsi to řekla! Hlupáci! Jen hlupáci si mohou kdykoliv vymyslet cokoliv. Rozumného člověka to nenapadne! Ať povídají, co chtějí. Někdy před dvaceti lety mě někdo blbý upozorňoval na tyhle nesmysly s Janem a s Vilmou. A já s ním byl rychle hotový. Na to mám jedinou odpověď - jsi vůl."

"Já souhlasím s tátou," připojil se Martin. "Mně by se ani nikdo neodvážil mluvit o strašidlech! A kdyby, řekl bych mu: A co takhle přimyslet si do lesa kolem Pustinky párek hejkalů?"

"Jů, co to je?" vyjekl Mija, který napjatě poslouchal.

"Jen to říkejte před tímhle ukecaným klukem," zlobila se Mada.

"Ale maminko," usmál se Lojzík. "Ty jsi s tím začala."

"Žádný hejkalý jsem mu do hlavy nenasazovala!"

"Když já nevím, co to je! Řekněte mi to!" bědoval Mija.

"Potom," řekl Lojzík. "No tak, Mijo, kdyby se tě někdo vyptával na strašidla, kdyby ti někdo řekl, že je kolem Pustinky viděl, co řekneš?"

"Proboha, už toho nechte," zaprosila Mada a položila si dlaň na hlavu.

"Budu se jenom suše smát."

Martin vybuchl smíchy. "Co že se budeš? Řekni to ještě jednou!"

Lojzík se smál taky. "Náhodou! Výborná odpověď."

"Nebo řeknu čistou pravdu."

"Co že řekneš?" optal se Martin.

"Řeknu, že Pustinkou sice bloudí jedna neviditelná, ale že je to tajemství, které nikomu neprozradím."

Martin se zhroutil do židle. Držel se za břicho, už ho smíchy bolelo. Ostatní se zlobili a zároveň se marně bránili smíchu. Jenom mně a Lyntě do smíchu nebylo. Dávaly jsme se jedna na druhou s nedůvěřivým vyčkáváním.

Mada první vyšla z kuchyně a já jsem chtěla zmizet hned za ní. Ale Lynta mě beze slova chytila za ruku a pevně mě držela, dokud jsme v kuchyni nezůstaly samy.

"Tak, a teď mi řekneš, o čem jste mluvili."

"To myslíš já a praktikant?"

"Ovšem!"

"Ale teto! Copak to jde? Opakovat řeči z tancovačky?"

"Nevykrucuj se!"

"Ale vždyť jsi mě celý ten čas před Madou hájila!"

"Hájila! Nedělám si tolik z lidských řečí. A ty jsi dobře pochopila, že mi jde o něco jiného."

"Ne! Já opravdu nevím!"

"Odpovíš mi?"

"Přišel pro mě tancovat, a když netancuju, pozval mě na procházku a dřív se zeptal Martina, jestli smí. Povídal mi trochu o sobě. Že má po maturitě, co bude dělat, že nemá maminku, že má tatínka v Austrálii..."

"A co ještě?"

"Že má jenom prababičku."

"A dál?"

"Nic, Tohle je v podstatě všechno."

"Moc ti nevěřím."

"A co mi měl podle tebe říct navíc?"

"Hm, a cos mu řekla o sobě ty?"

"Nic. Ani se neptal. Mluvil jen o... O tom, co jsem už řekla."

"Proč se teda třeseš?"

"Protože mě vyslýcháš, zlobíš se a já nevím proč."

Lynta se zarazila. Cítila, že mi nemá věřit, ale to poslední, co jsem jí teď řekla, ji asi zviklalo. Najednou nevěděla co si se mnou počít. Obrátila se ke sporáku, šla k němu, otevřela dvířka rozpálené trouby.

"Můžu jít?"

"Jen si běž."

Lhala jsem jí!!! Lhala jsem, jako bych se byla provinila!

Před chvilkou jsem musela psaní přerušit, někdo zabouchal na dveře mého pokojíčku.

"Kdo je?" křikla jsem.

"Hejkal," odpověděl Martin, a to už vstupoval dovnitř.

"Co si přejete, pane Hejkale?" Snažila jsem se mluvit lehce, ale hlas se mi nalomil.

"Nesu ti dopis, drobkou. Maminka ti ho zapoměla v té vřavě, co byla v kuchyni, dát."

Podal mi mamčin dopis.

"Mám ho číst na noc?"

"Co je? Ty se ho bojíš otevřít? Nebo mám jít pryč?"

"Ne, prosím tě, naopak, počkej tady. Já se opravdu trochu bojím."

"Aha! Napsala jsi mamince to, co jsme si spolu říkali? Napsala jsi jí, že tu chceš zůstat?"

"To jsem neměla odvalu, ale vyprávěla jsem jí ve psaní, že jsem tu nemožně šťastná, a jak jste na mě všichni hodní, že už nejsem sama, že mám bratry. Nestačí to? Co myslíš, že odpovíš?"

"Nejlíp by bylo dopis otevřít, ne?"

To jsem udělala a začala jsem číst. Nejdřív píše maminka o tom, jak se jí v lázních líbí, jak se jí lékaři věnují a jaké měla štěstí na spolubydlící.

"Tady to začíná, přečtu ti to, Martine! - *Ale bylo by scestné toužit po trvání, po věčném pobytu zde. A stejně je tomu i s tebou. Mám nesmírnou radost, že jsi na Pustince šťastná, a jsem vděčná každému, kdo se k tobě hezky chová. Změněnou budoucnost si však musíme vytvořit z toho, co máme, co vlastníme, na co stačíme. Prostě, musíme se vrátit. Jen ty se musíš osvobodit od tíhy, kterou na tebe moje nemoc naložila, já se musím vzchopit a...*

"Martine, je třeba, abych četla dál?"

Zavrtěl hlavou a chvíli mlčel. Pak mě pohladil po ruce a vzdychl.

"Ona má svým způsobem pravdu."

"A já jsem proti tomu bezmocná."

"Ne!"

"Jak to?"

"Musíš bojovat. Ještě jsi neudělala nic, nepodnikla jsi všechno. A ještě tě nikdo od nás nepodpořil. V neděli za ní pojedete a já předtím promluví s rodiči. Vezmeme tvou maminku útokem."

Strašně se mi líbilo, jak Martin mluví, ale zůstala jsem skleslá.

"Jenže jaký oni na tom můžou mít zájem?"

"Jak to myslíš?"

"Co my dva víme o tom, jak se kdy na Pustince lidi měli nebo neměli rádi?"

"To by nás sice mohlo zajímat, ale důležité to pro nás není. Pro tebe, pro mě a pro Miju. My tři chceme být spolu. Co nejdéle! My tři to prosadíme!"

"Martine! Je to nádherné, co říkáš! Nikdy jsem neslyšela nic tak..."

Martin mě pohladil po tváři, po vlasech a já jsem začala brečet, protože na hlazení nejsem zvyklá, a teprve teď vidím, že mi to chybělo. Chybělo mi mít na blízku někoho silnějšího, než jsem já, někoho kdo se nebojí budoucnosti, kdo si věří. Stulila jsem se do jeho náručí.

"Drobku, měla bys jít spát."

"Půjdu, jen jdi."

Usmál se a vstal "Tak dobrou noc."

Také jsem se usmála.

Martin se ještě ve dveřích otočil a povídal:

"Jo, drobku, zítra bys měla pomáhat v kuchyni. Bude spousta pečení a vaření na narozeniny, a ony vědí, že to umíš."

-----

9. kapitola

Poslechla jsem Martina, a hned ráno jsem se hrnula do práce. Udělala jsem všechno, co by jinak dělala Mada odpoledne a večer. Mija se samozřejmě točil kolem mě a já jsem mu různé práce svěřovala, čímž byl nadšen. Upekli jsme—čtyři dortové korpusy, dva piškotové, jeden ořechový a jeden pískový a Mija obsluhoval hnětače. Udělali jsme obrovskou mísu bramborového salátu, naložili jsme svíčkovou, a mimo plán jsem se pustila i do jemného rosolu. Poprvé mě to opravdu bavilo. Umím to! Lynta mě obdivovala a Mada se úlevou div nerozplakala. Zítra vstanu brzy ráno a dodělám si dorty sama.

Do poněkud opožděného oběda jsme byli hotovi. Byla jsem slastně unavená, na nic mimo svůj výkon jsem nemyslela, a v tom, právě když jsme jedli, zazvonil telefon. Šla k němu Lynta. Vrátila se s úsměvem.

"Víš, kdo volal? Notář Kalista. Přejde zítra na moje narozeniny. A ty máš k němu odpoledne zajít, jde prý o něco důležitého."

"Musím tam jít?"

"Ale to se ví, že musíš! Vykoupej se, nastroj se, máš tam být ve tři hodiny."

"Zrovna když je největší horko."

Mija se tentokrát nenabízel, že půjde se mnou. Ukořistil pár lístečků želatiny a měl v plánu vyrobit si rosolované blumy. A taky doufal, že přijde Alena a že budou kuchtit spolu.

O půl třetí jsem byla vypravená a Lynta mi zase dala košíček s ovocem. Tentokrát to byla letní, žlutá jablka. Vydala jsem se neochotně na cestu. Horko bylo příšerné. A my měli jít k rybníku! Kdy se tam dostanu?

Byla jsem už na náměstí u dědečkova domu. Náhle mnou projela jakási vlna, horkost mi vstoupila do obličeje. Daleko ode mě stál Jan. Před drogerií. Díval se dovnitř, mě nepostřehl. Nemám teď příležitost s ním promluvit? Říct mu, co Vilma vzkazuje? Ale můžu se s ním setkat před všemi lidmi přímo na náměstí? Mada by se to asi hodně brzy dozvěděla! Váhala jsem. A pak z drogerie vyšla dívka, malá, černá, hubená. Jan byl hned u ní. Naléhavě jí něco sděloval, ale ona ho nechtěla poslouchat, chtěla odejít, a tu ji chytil za ruku. Něco mu řekla a on ji pustil. Odcházela a Jan se za ní díval. Stál uprostřed chodníku, stál a díval se. Styděla jsem se za něj, za sebe a taky jsem cítila roztrpčení, hněv a smutek...

Na schodišti jsem potkala slečnu Běhounkovou, vracela se z nákupu. Otevřel mi dědeček. Vypadal zase tak svěže jako posledně. Měl na sobě hezký, světle šedý oblek. Podal mi ruku, vzal si košíček jablek, postavil ho na stolek v hale a zval mě dál.

"Pěkný horko, co?"

"Ano. A u nás se ke všemu ještě od rána vaří a peče."

"Na zítřek! Také přijdu, víš to?"

"Ano. Lynta měla radost."

Usadili jsme se do křesel, dostala jsem studené pití.

"Přemýšlela jsi o tom, o čem jsme posledně mluvili?"

"Mluvili jsme o tolika věcech."

"Myslím o tom, co chceš v budoucnosti dělat."

"Trošku."

"Já na to myslel celou dobu a také jsem se poptával. Nejlepší by bylo, kdybys byla na gymnáziu a konečné rozhodnutí tím odložila. Máš na učňáku vyznamenání."

"Ne."

"To jsem si myslel, při tvém způsobu života. Mohla bys chodit na gympl večerně, při vhodném zaměstnání. Mohla bys jít třeba k okresnímu soudu. Pozval jsem jednoho důležitého člověka, který nám může být nápomocen."

Důležitý člověk chvilku poté přišel. Byl mladší než dědeček, ke mně se choval zdvořile. S dědečkem si nalili víno a kouřili doutníky.

"Děkuji vám, že jste přišel, doktore Pařízku," řekl dědeček.

"Víte přece, pane kolego," řekl host, "že mě výchova a působení na rozvoj osobnosti enormně zajímá."

"Ovšem že vím. Nejednou jste o tom hovořil."

Host vycenil zuby. Měl je dlouhé a ostré. Kontrastovalo to s kulatým obličejem a s opálenou pleší, kterou si každou chvíli pohladil.

"Tak slečno, co umíme?" ptal se a zubil se.

"Vařit," řekla jsem.

"To jsem nemyslel," trochu se zamračil.

"Já nevím."

"Psát na stroji?"

"Ne."

"A co cizí jazyky?"

"Nic."

"Jste čtenářka?"

"Cože?" Nevěděla jsem jak to myslí.

"To víte, že je. Má to v rodině. Její matka tu léta půjčovala v knihovně."

"Mám čest vaší paní snachu znát," připomněl ten druhý.

"Jo, čtu," dodala jsem zbytečně.

"A v poslední době?"

"Minulý týden tři detektivky."

"Od koho?"

"Nemohu si vzpomenout."

"Co se chystáte číst teď?"

Chtěla jsem říct něco hodně závažného, projevit se inteligentně, ale byla jsem zastřena a nemohla si žádný titul vymyslet - až mě napadlo:

"Tu polidštěnou opici."

"Aha, vy myslíte Galsworthyho."

"Ne, Engelse."

"Co si nejvíc přejete umět?"

"Plavat," vylétlo ze mě automaticky.

"A co vás v poslední době nejvíc zaujalo?"

"Malé stromečky."

"Trochu dětská na svůj věk, nemyslíte, pane kolego?"

"Spíš zanedbaná. Nevěděl jsem to," chmuřil se dědeček.

"Snad by bylo dobré absolvovat psychologické testy a ty nám určí specifika, která jsou teď ještě..." nedopověděl.

"Rozumím," řekl smutně dědeček.

Vstoupila slečna Běhounková. Nesla podnos s kávou a s koláčem.

"Kde jste se tak zdržela?" ptal se jí dědeček.

"Já za to nemůžu," řekla zlostně a odešla.

"Už musím jít," řekl návštěvník a začal si stěžovat, že musí na autobus, protože má auto v opravě. Dědeček hosta vyprovodil. Mračil se, když se vrátil.

"Nebyl jsem s tebou spokojen, Julinko."

"Já za to nemůžu," odpověděla jsem sklesle.

"Ovšem, že za to nemůžeš," přesvědčoval sám sebe.

"Já už taky půjdu."

"Ano."

Vtom vešla dovnitř slečna Běhounková. "Tak já vám jdu říct, co mě zdrželo!"

"To nemusíte," mírnil ji dědeček.

"Musím! Zdržel mě někdo! Víte kdo?"

Okamžik nás nechala čekat a pak skoro vykřikla: "Halberka! Stará Halberka v obchodě!"

"A copak vám provedla?" smál se dědeček.

"Pěknou věc mi pověděla, moc pěknou! Prý její pravnuk Jan, dědic jejího svatého syna, už našel svou Vilmu a oba jsou svatí! Ještě toto léto zemřou a vystoupí k těm prvním na nebesa! Říkala - jednoho svatého jsem porodila, jednoho vychovala! Říkám jí - Co mi to vykládáte? Nechte toho! Naše slečna není svatá a neumře!"

"Proboha!" zděsil se dědeček. "Neslyšel vás někdo?"

"Ale kdepak! Šeptala mi to v koutě, jako veliké rodinné tajemství. Ona to veřejně říkat nebude."

"Alespoň to. Ale proboha, Julinko, řekni mi, jak jsi k tomu přišla?"

"Starou paní Halberovou jsem jaktěživa neviděla!"

"Ale s tím mladým vás viděli!" vykřikla slečna Běhounková.

"Byla jsem tancovat s Martinem, on pro mě přišel, to je všechno."

"Skoro bych ti věřil," řekl dědeček.

"Uvidíte, řeči ještě budou! Lidi si vzpomněli, že zase uplynulo dvacet let!"

Vrátila jsem se domů rozpálená zevně i zevnitř. Toužila jsem po rybníku, jako po záchraně ze vši ošklivosti, která na mně za odpoledne ulpěla. Smýt Jana s tou holkou, doktora Pařízka, smýt slečnu Běhounkovou a její senzační zprávu, zbavit se všeho co nejsem já, co jsem nebyla já, co mi mě samu bere a proměňuje, kroutí a přiškrcuje!

K vodě jsem šla se strýčkem Lojzíkem. Už na cestě jsem cítila, že se zlému vzdaluji. Byla bych nedočkavě utíkala, ale strýček mě zdržoval. I teď, když se blížil soumrak, i tady v lese bylo dusno.

"Jo, Vilminko, Martin nám pověděl o tom, že bys tu ráda zůstala."

"A nejde to, že."

"Co by to nešlo? Ale záleží na tvój mamince."

"A co dělá náš pan notář?"

S Lojzíkem mi bylo dobře, skoro tak dobře jako s Martinem. Řekla jsem mu o Pařízkovi.

"Jo toho znám! Má u nás každou chvíli auto, je to blbec, o autu ví jen to, že žere benzín," smál se Lojzík.

"Dědeček říkal, že je ohromně mocný a vlivný."

"To se nevylučuje."

Konečně! Konečně ve vodě! Došla jsem tak daleko, že mi voda sahala až k obličejí. Točila jsem se, mávala jsem rukama a potápěla jsem se tak dlouho, až mě chlad celou pronikl, a ten odpor, který mě sklíčoval, se zmírnil. Ale ne docela. Odpor! Jako kdybych snědla něco nejedlého a nemohla snést pomyslení, že je to ve mně! Stále se mi vracela vzpomínka na scénu před drogerií. Nenávidím ho!

Ke břehu jsem doplávala. Když jsem došla ke strýčkovi a už si oblékala koupací plášť, objevil se na obloze klikatý blesk.

Hřmělo a blýskalo, a doma byl klid... Zalezla jsem k Madě k televizi, popíjely jsme spolu kafe a pustily jsme se do bonboniéry...

-----

10. kapitola

Středeční ráno bylo chladné a vlhce svěží po noční bouři. Vstala jsem brzy, a přece poslední. Jídelna se změnila. Bylo v ní šest stolů, sestavených do čtverce. Lojzík je otíral, Martin odnášel překážející nábytek a Mada vytahovala z příborníku ubrusy a nádobí. Šla jsem do kuchyně dodělat dorty. Lyntu nebylo vidět, slavila si už své narozeniny, zavřená ve svém pokoji. Nikoho tam nepustila než psy. Mija byl samozřejmě se mnou. Mlel mandle, ze kterých jsem chtěla udělat lupínky a růžičky na ozdobu ořechového dortu.

"Jak se ti povedly blumy?"

"Nikdo je nechtěl, byly tvrdé."

"vyhodil jsi je?"

"Ale Alena jednu snědla. Jenže ta normální dobré věci nejí."

"A jéje, jakpak ti bude jednou vařit?"

"Teď se na mě trochu zlobí."

"A copak? Co se stalo?"

"Řekl jsem jí, že i letos koncem července pojedu s babičkou do Bělkovic, a ona ví, že tam mám taky holku a už předem žárlí."

"Ale Mijo! Ty jsi takový?"

"Jaký?" nadurdil se.

"Pravý námořník," smála jsem se.

"Jak to?" zajímal se.

"Námořníci mají jednu pravou ženu doma a po přístavech spoustu nepravých."

"To je fakt?" Líbilo se mu to.

"To ví každý."

Vážně se nad tím zamyslel a už nic neřekl.

A celou dobu také vůbec nic neřekl o tom, že se mám sejít s Jendou a že mu mám něco vyřídit. To mi bylo divné. Mám tam vůbec jít? A bude to vůbec možné při všech těch přípravách?

Ale všechno vycházelo. Už v jedenáct hodin jsem měla všechno hotové a rodina, kromě Lynty, přišla do kuchyně. Snědli jsme rosol, který jsem včera vyrobila. Mada pak vyhlásila volno až do dvou hodin. Měla jsem tedy možnost nenápadně zmizet. Začala jsem se trochu třást, trochu jsem ještě váhala, ale všechno mě popohánělo sebrat se a běžet za Jendou. Bude tam? Přijde?

Nikde nebylo vidět ani Miju, zmizel někam ještě nenápadněji než já. Asi spěchal za Alenou, aby jí vysvětlil, jak je to s námořnickým manželstvím.

Venku bylo dost chladno. Prošla jsem zahradou, tam to ještě šlo, ale hned za zadní brankou, už v lese, jsem se zachvěla zimou. Rozhlížela jsem se po Jendovi, ale nikde nebyl. Musela jsem ujit kus po cestě, než jsem ho konečně uviděla. Seděl na poraženém kmeni stromu, ruce v kapsách, pohled upřený do země. Vypadal hrozně opuštěně, choulil se do sebe, budil soucit. A přece byl tak hezký! Projela mnou stejná vlna jako včera na náměstí a horko mi stouplo až do obličeje, ačkoliv teď se nic zlého nedělo a on byl sám.

"Ještě mě nemiluješ. Ale já chci, abys mě miloval!" - Co to bylo? To jsem nemyslela já, to myslel někdo ve mně, za mě! Nebo někdo vyslal myšlenku, myšlenou někdy strašně dávno, a já jsem ji zachytila? A tehdy právě zdvihl Jenda hlavu, uviděl mě a přikývl.

"Neměj žádný strach, Vilmo, my to dokážeme!"

A podle toho, jak prudce se pak narovnal a jak se začervenel, jsem poznala, že i k němu přišla ta cizí myšlenka...

"Ahoj Vilmo. Pojď si ke mně sednout."

"Ne, je moc zima, raději budeme chodit."

Šli jsme hlouběji do lesa.

"Oni se přizpůsobili a odešli. Na čas."

"Vím. Ale dnes tu asi budou na Lyntiny narozeniny. Chtějí, abys k nám přišel."

"Jak to víš?" Ožil.

"Řekli to Mijovi."

"Míja o nich ví?"

"Jen o ní. Ale nemá tušení, o koho jde. Říká ji hodná neviditelná."

"Ale jak k vám mohu jít?"

"To právě nevím. Nikdo nesmí zvat hosty, než Lynta sama. A mimo to bylo u nás zle pro řeči, které o nás lidi dělají."

"Já vím, ale mně je to jedno."

"Mně taky."

"Nedá se nic dělat," řekl smutně. "Budu se potloukat kolem Pustinky. Oni mě najdou."

Chvíli jsme šli mlčky a pak jsem se zeptala: "Líbí se ti v práci?"

"Normálka. Na tom už nezáleží."

"A na čem záleží?"

"Jen na jednom. Na těch obyčejných světských věcech mi už v podstatě nezáleží vůbec."

"Já jsem tě ale v podstatě viděla včera před drogerií."

"No a? Na tom taky nezáleží."

"Nezdálo se."

"Nezáleží mi na Bláže," tvrdil. "To jen, že jsem ji viděl."

"Co je to, na čem ti jediné záleží?"

"Dobře to víš. Nebo brzy poznáš, ještě to..." nedopověděl.

"Tak proč jsi mě pozval? Tuhle schůzku jsi navrhl ty, ne já."

"Nevěděl jsem, že odejdou! Myslel jsem, že se něco dozvím, že budu mít pro tebe nějakou zprávu!" Div že nefňukal jako Míja!

"Ale o čem?"

"Nesmím ti nic říct, dokud to oni nedovolí."

"Ale tak snad..."

"Vilmo! Prosim tě, nenaléhej! Bojím se strýce v něčem neposlechnout!"

Zase jsme chvíli mlčeli. Pak se zastavil, otočil se ke mně a vzal mě za ramena.

"Vilmo, myslela jsi na mě? Máš mě trochu ráda?"

"A ty mě?"

"Ale ano, mám tě docela rád."

Sundala jsem jeho ruce ze svých ramen a řekla jsem naštvaně:

"Vůbec tě nemám ráda!"

Vzdych. "Ale všechno by bylo tak snadné, kdybychom se rádi měli."

"Tak? Strýček si to přeje?"

"Nechce mě samotného. A babička..."

"Co babička?"

"Je neklidná, vede strašné řeči. A on jí ještě nedal léky."

"Tomu nerozumím."

"Nerozumíš ničemu," řekl nešťastně.

"Jendo, musím se vrátit, máme dneska moc práce."

"Tak jdi. Kdy začínají ty narozeniny?"

"V sedm."

Na to už jenom přikývl. A najednou s sebou trhl. Něco slyšel. Já už taky. Supění. A už byl u nás určený Míja.

"Snad nás nešpehuješ!" osopil se na něho Jenda.

"Já ne! To oni!"

"Kdo oni?"

"No přece neviditelní!"

Jenda chytil Miju za paži. "Kde jsou?"

"Jsou doma, čekají na vás."

"Copak tam můžu?" křičel Jenda.

"To je zařízené! Podívejte se, teď jako upadnu, vymknu si nohu, budu pekelně řvát."

"Ale proč?" nechápala jsem.

"Ty seš blbá! Jenda mě odnese domů, až domů, to už si zařídím."

"No dobrá, ale řvi až budeme na doslech Pustinky."

"Vím, co mám dělat," řekl dotčeně.

"Nech ho, já mu rozumím," řekl Jenda.

Šli jsme k zadní brance, a pak to začalo. Jenda vzal Miju na záda, Míja se ho držel kolem krku a ječel tak příšerně, až mi naskakovala husí kůže. Mada s Lojzíkem nám vyběhli naproti.

"Co se děje, proboha, co se stalo?" křičela Mada.

"Upadl a otéká mu noha," řekl Jenda v rozpacích.

"A potkali jsme tuhle Jendu," lhala jsem ve stejných rozpacích já.

"Dejte mi ho!" Lojzík chtěl břemeno od Jendy převzít.

"Nedotýkej se mě!" řval Míja.

"Odneste ho do postele," prosila Mada.

"Zachránil mi život! Nesmí mě opustit!"

Míja vyřvával, slzy mu tekly po špinavé tváři, dovedl to! Jenda ho odnesl do domu a vystupoval s ním, provázený Madou a Lojzíkem, do jeho pokoje. Já už jsem nemohla. Nešla jsem s nimi. Utekla jsem do svého pokoje, sedla jsem si na postel a popadala jsem dech. Seděla jsem tam dlouho, snažila jsem se na nic nemyslet, ale nedokázala jsem to, stále jsem si opakovala, jak falešně mi poprvé v životě někdo řekl, že mě má rád. Nějaký chlapec. A při tom hezký chlapec, kterého bych mohla mít i ráda, i když je praštěný.

Uslyšela jsem kroky na schodech. Někdo pro mě jde. Dveře se prudce rozevřely a do mé světničky vpadl Jenda. Měl kalné oči a bledé rty.

"Tak tohle je její pokoj? Chtěl jsem ho vidět."

"Oni ti dovolili sem jít?"

Jen se po mně podíval.

"Prosím tě, dej mi ty zápisky, cos povídala, že..."

Sáhla jsem po nich a už stál u stolu i on a černý sešit si bral. Dychtivě ho otevřel.

"Tohle jsem chtěl, doma si to najdu, zapamatuju si ty značky. Mojžíš, Eliáš... Nevím, jestli je to úplně totéž, totéž předpodstatnění, možná že znali různé způsoby, různé stupně, u některých se zdá, že se tak už narodili, u těch nevíme, jestli museli projít nějakou procedurou, aby mohli cestovat ke hvězdám a mohli mít děti s obyčejnými lidmi, o tom jsou taky pohádky a báje, i u nás, i v samotné bibli. A slyšela jsi o těch starověkých vladařích, kteří vládli celá staletí? A zaznamenali to historikové, to už nejsou báje, zrovna tak jako to království, co sestoupilo každých sto let na Sumer... A nedávno jsem četl o tom, jak se z polského gheta beze stopy, bez jakýchkoliv pozůstatků ztratil zázračný rabín. Slyšíš mě? To se přece stalo docela nedávno."

Mluvil rychle, nesouvisle a nevýrazně, těkal pohledem, snad ani nemyslel na to co říká, jen se z něho linulo to, čeho byl plný a co nedokázal v sobě nijak zpracovat, strávit. Byl úplně bílý. Neodpovídala jsem mu a on to asi ani nečekal.

"Není ti špatně?" zeptala jsem se.

"Co?" Lekl se mého hlasu.

"Vypadáš na horečku."

Teprve teď se na mě podíval a promluvil, jako by se právě vracel do skutečna.

"Nespal jsem. Babičce se udělalo špatně, musela si lehnout. Čeká na léky. Říkal jsem jí - Mluv, babi, co ti je? A ona povídá: Co bych mluvila nahlas, vždyť se k vám oběma modlím."

"I k tobě?"

Přikývl.

"Tady jste!"

Lynta stála mezi dveřmi a drtila nás pohledem černých očí. Pak jím sjela na sešit v Jendových rukou.

"Položte to, pane Halbere!"

Položil sešit a nespouštěl z ní oči.

"A teď pojďte se mnou! Oba! Teď si promluvíme!"

Šla před námi energickým krokem a my jsme za ní poslušně cupitali. Šli jsme dolů po schodech, prošli jsme obývacím pokojem, pak jídelnou, pak do široké síně a nakonec do pokojíčku, ve kterém jsem ještě nebyla. Sestoupilo se do něj po několika schůdcích, a hned proti dveřím, jimiž jsme vešli, bylo široké okno až na zem. Na něm se vlnila záclona.

Byla tam zelená křesílka, zelená kanapátka, stolečky, pár skříněk, krajkové přehozy a na stěnách květinové tapety. Na kulatém stolečku s křivými nožičkami stál velký baňatý hnědý kameninový džbán, kameninové pohárky, a na stejně hnědém podnose nějaké pečivo.

"Tohle býval salon dívek. Teď je jen můj," řekla Lynta hlasem, který byl už mírný, smířlivý.

Sedla si do jednoho z křesílek a ukázala nám, že si máme také sednout. Poslechli jsme ji. Ukázala na mísu, že si můžeme vzít, nevzali jsme si. Nenutila nás.

"Chci vám především říct, že jsem doufala, že k této rozmluvě nedojde. Ale bohužel. Bohužel jsem jediný příčetný člověk, který ví a který si uvědomuje smrtelné nebezpečí. Ano. Vím. Vím, proč jste tady, Jane Halbere, nenechala jsem se oklamat tím divadlem s Mijou. Ale Miju ochráním. Ostatně, odvezu ho odtud, až bude nebezpečí největší. Ne protestujete? Tak dobrá. Budeme k sobě upřímní. Oni dva mrtví, oni sebevrazi, necukejte sebou, každý kdo má rozum uhl, že to byly sebevraždy, zkrátka jsou zase tady, zase po dvaceti letech. Já byla vždycky realista, v době, kdy dívky mého věku byly romantičkami. Ale oni mě přesvědčili, že je posmrtný život, že sebevrazi nenalézají klid v hrobě. Tiše, nechte mě domluvit! Já vás nepodezřívám, že jste si s nimi začali sami, že si z vlastní vůle zahráváte se záhrobím, aniž byste si uvědomovali všechna nebezpečí. Ne! To oni! Ti zlomyslní, prokletí démoni! Vybrali si vás, dali vás dohromady, mají ty nejhorší úmysly, chtějí vás dohnat k... Ale vy se musíte vzpamatovat! Musíte se jim vzepřít, odehnat je, tak, jak to dělám já! Já jsem ji už za živa znala nejlíp! Už za živa byla sobecká, líná, závistivá, záviděla mi, že jsem hezčí, že mám nápadníky, že... Za každou cenu si musela vydupat něco, co nemám já. A běda každému, kdo jí, kdo těm dvěma, těm netvorům podlehne! Copak to sami nevidíte? Zešilel Toník, zbláznila se vaše prababička, vy sám už vypadáte na zhroucení! Vy z posledních sil..."

Ztichla a vytřeštila oči. Ohlédli jsme se za jejím pohledem. Slyšela jsem, jak Jenda zhluboka vzdechl. U okna stály dvě postavy. Vilma a Jan.

"Vy nestvůry!" začala křičet Lynta, ale v tom okamžiku stála Vilma před ní, a oběma dlaněmi udělala ve vzduchu kruhy před Lyntinými očima. Lynta se zhroutila do křesílka. Byla v bezvědomí. My s Jendou jsme vstali. Vilma mě obejmula. Její tvář byla nejhebcí hedvábí, voněla, netiskla mě, a přece mi v tom objetí nebylo dobře. Nemohu, ani teď dodatečně, říct proč. Jen to si pamatuji, že jsem měla strach, strach o život. A že jsem ji litovala a nechtěla jsem jí za nic na světě ublížit, odtáhnout se od ní.

"Vilmo, Vilminko," šeptala mi. "Já vím, že mě máš ráda, že mě máš raději než Lyntu, věděla jsem to předem! Jsi moje! A už se nikdy neopustíme. O maminku se neboj! Bude ještě na světě nesmírně šťastná!"

"Ovšem," dodal Jan Halber. Položil Janovi ruku na rameno. "Dobře jsi to všechno zařídil. A nebudeš litovat. Pomohu ti se vším. Uvidíš, co z tebe ještě bude!"

"Ale co babička? Je jí moc zle."

"Hned se u ní zastavím. My musíme zase pryč, víš? Ale vrátíme se včas. Buďte připraveni."

"Ale jak? Co máme dělat?"

"Všechno jsem ti napsal."

"Ano?"

"Návod máš doma. To druhé je tady v domě."

"Tiše! Lynta se probouzí" řekla Vilma.

Podívali jsme se na Lyntu. Otevírala oči a napřimovala se. Ohlédli jsme se po návštěvnicích, ale už jsme je neviděli. Byli pryč.

"Viděli jste?" oznamovala nám Lynta vítězně. "Tak se na ně musí! Křikla jsem a hned byli pryč! A teď se napijeme mléka."

Měla najednou lepší náladu, nalila nám do pohárků a první všechno vypila.

"A teď vás musím propustit. Bohužel, Jeníku, pozvat vás nemůžu. Je to večer jen pro rodinu a pro mé staré přátele."

"Děkuji za mléko," řekl smutně.

"Nic ve zlém, mladý pane."

Myslí si, že nad ním zvítězila, že svým nepřátelům všechno zkazila! Že ho může vyhnat a že už nikdy nepřijde, ke mně se nevrátí...

Otevřela jsem Jendovi dveře z chodby. Vyšli jsme na zahradu. Teď mi byl chladný vzduch velmi příjemný, doprovázela jsem Jendu k zadní brance. Cítila jsem, že potřebuju mnoho chladu, mnoho svěžesti, protože mi tělem stoupala neznámá slabost a před očima se mi chvílemi tmělo.

"Vilmo, až se setmí, budu čekat na zahradě."

"Copak nemusíš za babičkou?"

"Ne, když je u ní on. Dá ji léky, a ona bude pár dní v bezvědomí. Nechci to vidět. Nepůjdu vůbec domů. Budu spát v kanceláři na polesí. Mám své klíče."

"Jendo! Je mi špatně!"

Objal mě kolem pasu. "Vydrž, k altánku je to pár kroků."
Vydržela jsem k altánku.

Už jsme stáli ve dveřích a dívali jsme se na Martina a Olinku, kteří tam stáli a líbali se.
"Martine!" zavolal Jenda.

A dál už nevím. Ztratila jsem vědomí a sesula jsem se k zemi. Jak o tom píšu, cítím tu slabost znovu. Jsem tak unavená, že nemohu dál ani psát. Dopíšu si středu až zítra...

Ještě něco: Než jsem docela ztratila vědomí, šeptal mi Jenda: "Hledej to, je to určitě v tvém pokoji, budu v noci pod oknem."

Už mu rozumím. Už rozumím všemu. Chtějí nás!!! Zítra je sobota. V neděli jedeme za maminkou. A já jí dám ultimatum. Samozřejmě, že v duchu. Maminko, buď mi slíbíš, že se už nikdy nevrátíme do nesnesitelné minulé existence, nebo ti uteču! Uteču s Janem a s Vilmou a s jejím Janem... Se strašidly.

-----

11. kapitola

Když jsem se začala probírat, zjistila jsem, že ležím v altánku na tvrdé lavici. Olinka u mě klečela. Za ní stál Jenda, Martina jsem neviděla. Zavřela jsem oči, protože mě bolely.

"Už se probírá," zaslechla jsem Olinin hlas.

"Slečno! Nespat!" Hluboký, neznámý mužský hlas.

Zase jsem oči otevřela. Nade mnou stál veliký zavalitý chlápek, pramen bílých vlasů mu padal do čela. Vedle něj stál Martin, zřejmě přišli spolu.

"Tak jak je?" hlučel neznámý.

"Slabo, strašně slabo..."

"Trochu se posadíme."

Podepřel mě a posadil mě. Nazdvihl mi víčko.

"Hm. Chvilku si musí odpočinout. Martine, napíšu něco do lékárny, a hned mi to přivezeš."

Než to dořekl, měl v rukou papír, vytažený z náprsní kapsy saka, a něco psal.

"Jistě," řekl Martin. "Ale neměl bych ji napřed odnést nahoru?"

"Nevěříš mým stařeckým svalům?"

Martin se usmál.

"Kdyby ti to nechtěli dát, tak řekni, že jim přijdu podpálit barák."

"To zvládnou sám. Pro Vilmu podpálím půl náměstí."

"Tak plav."

Zdvihl mě a odnášel mě v náruči. Zase se se mnou všechno zatočilo, zatmělo. Ale pocit jsem měla najednou hezký, vědomí, že mě někdo chrání a unáší od zla do bezpečí. Nebyla to žádná hebkost a andělská vůně jako předtím u Vilmy. Látka jeho saka byla drsná a měla pach tabáku a dezinfekce, ale cítila jsem v ní příliv všech životních sil, všech, kterých mi bylo zapotřebí.

V mém pokojíčku mě posadil na postel a Olinka mi pomohla svléknout tričko a kalhoty a navléknout noční košili. Vklouzla jsem pod peřinu a bylo mi docela příjemně.

"Teď jdi, Olinko. A ať sem zatím nikdo nechodí. Kromě Martina s lékem, samozřejmě."

Olina odešla a on si sedl ke mně na postel. Utíral si pot z obličeje.

Jeho tvář byla výrazná, a vůbec to nebyla tvář hromotluka, jímž byl postavou.

"No, a teď mi řekni, co se stalo."

"Co se stalo?"

"No. Copak jsme si udělali s tím myslivečkem, co se ztratil. Sotva jsem se přiblížil?"

"Takhle mizet, to je jeho obvyklý způsob."

"Něco se muselo mezi vámi stát, než jsi omdlela."

"Ale ne, to ne."

"Chodíte spolu?"

"Vůbec ne!"

"Řekneš mi, co se stalo?"

"On vede takový bláznivý řeči."

"Prý je to Halber."

"Ano."

"Podívej, páčit to z tebe nebudu, ale jestli tě ničí jeho řeči, tak je přestaň poslouchat! Přestaň se s ním stýkat."

"Mada vám něco řekla?"

"Mada a spousta jiných. Já pomluvy neposlouchám, ale teď vidím, co to s tebou dělá. To především. Kdy jsi byla na pořádné lékařské prohlídce?"

"To jsou asi dva roky, mám zdravotní průkaz a..."

"Tak tě někam pošlu."

Pak zmlkl a starostlivě si mě prohlížel.

"Jak vůbec s maminkou žijete? Hm. Moc slavné to nebude."

"Je to strašné. Chtěla bych tu zůstat."

"A maminka nechce, vid'."

Jenom jsem přikývla.

"A přitom by to potřebovala ještě víc než ty. Volal jsem do těch lázní, tedy do toho sanatoria, abychom byli přesní. Teď je to celkem dobré, ale co bude dál?"

"Vy maminku znáte?"

"Ale ovšem."

"A nemůžete jí to nějak nařídit?"

"Nařizovat ji nemohu nic," řekl a posmutněl.

"Ale jako lékař, ne? A navést doktory v lázních!"

"Ona se nesmí dozvědět, že jsem tam volal. Neříkej jí to!"

Tvářila jsem se asi hodně zklamaně.

"Poslouchej, Vilmo, ty asi nevíš, kdo jsem."

"Zdejší lékař."

"Jmenuji se Jáchymovský."

"Jáchymovský? Ale já myslela, že tu nejste!"

"Nejsem, ale jezdím sem každý rok. Na houby. Za přáteli. Bydlím u Oliny, mám u nich pokojíček, ale o ten asi přijdu, až se malá Olinka vdá."

Samovolně jsem si vzpomněla na tatínka, vzpomněla jsem si na stín, jímž byl. Tenhle člověk byl tak...

"Máte děti?" zeptala jsem se plaše.

"Mám syna. Právě maturoval."

Vstal a zadíval se z okna.

"Ještě si trochu odpočiň. Ale na večírek bys jít měla. Mezi lidi, i když jsou to samí staří. Drž se Martina a Oliny."

A právě v tu chvíli přišel Martin. Podal doktorovi balíček. Byly v něm nějaké ampulky a injekční stříkačka. Doktor mně píchl lék.

"Za půl hodiny se ti uleví. Pojd', Martine, teď už to bude dobré."

Bylo to celkem dobré, ale nic víc. Když jsem převlečená vyšla z koupelny do jídelny, byla slavnost dávno zahájená. Na stolech už byly dorty, ty mé a jeden obří z cukrárny, a misky cukroví, které napekla Lynta už před několika dny. Lynta seděla v čele stolu ve večerních hnědých šatech. Po její levici seděl dědeček Toník, dnes zase jako celý z popele, po pravici nějaký prastarý manželský pár, pak další, muži i ženy. Ostrůvkem svěžesti byl Lojzík s Madou, velká Olina s manželem a Jáchymovský. Olinka s Martinem stáli u okna, a s nimi Míja. Nohu měl zavázanou, ale jasně mu vůbec nic nebylo, poskakoval a řečnil.

Lynta mě představila, uklonila jsem se a nevěděla, jestli je mám všechny obejít a podat ruku. Oni mi usměvavě kývali, zdravili, tak jim to asi stačilo. Lynta ode mne odvrátila pohled. Šla jsem za Martinem, Mijou a Olinou.

Vzala jsem si Miju stranou.

"Nemůžu najít tu naši sovu."

"Neboj, schoval jsem si ji k dědečkovi Toníkovi. Hned pro ni jdu."

A šel. Vzal dědečka kolem krku, něco mu šeptal. Potom odešel. Tak, tohle tedy bude v pořádku.

"Jak ti je?" ptala se Olina.

"Ale jo, ujde to."

"Vy jste se s Jendou pohádali?" zeptal se Martin.

"Né," odpověděla jsem. Má začít další výslech?

"Je to cvok," řekla Olina. "Běhá za tebou i za Blážou. Všichni z něj mají legraci."

"A nám jde o to," pokračoval Martin, "aby si nedělali legraci taky z tebe."

"Co s tím můžu dělat?" řekla jsem bezmocně.

"Ve středu je tu diskotéka, půjdeš tam s námi. Jenda vás tam obě přijde hledat. Řeknu klukům, nepustí ho k tobě."

"Snad ho nechcete zmlátit?" zděsila jsem se.

"jen když si o to výslovně řekne." Martin najednou vypadal pomstychtivě.

"No," souhlasila jsem. Nechtěla jsem souhlasit, připadala jsem si jako zrádce. Martin je můj bratr, můj ochránce, ale z toho silného, prosluněného světa, kam možná my dva, Jenda a já, nepatříme...

Ozval se stolní zvoneček. "A teď se budou dávat dárky!" zvolal nějaký pán. Všichni vstali a nahrnuli se kolem Lynty.

"My půjdeme poslední," šeptal mi Míja s balíčkem pod paží.

"Dobře."

Před Lyntou se nakupily krabice. Bonboniéry, porcelánové sošky, kapesníčky. Od Martina a Oliny řemínky na psy, od Mady nové záclony a kdoví co ještě.

Nakonec jsme jí dárek předali já s Mijou.

Vybalovala ho, dělala, že je strašně napjatá, všichni se museli dívat a sborově vydechnout - Jééé. Jéééé.

Bylo to překvapení i pro mě!

Ten uličník! Řekla jsem mu, že sovu nesmí barvit! Ale to není barva! Na místě očí dva oválné kamínky! Lesklé! Svítivé! Zelené! Živé! Dívají se...

"Co to je?" zeptala se Lynta přiškrceně a s podezřením.

"Ukažte," řekl vzrušeně ten pán, co před chvílí zvonil. Sáhl po sově. Vzal ji do rukou. Z kapsičky vytáhl lupu, prohlížel si záhadné soví oči.

"Mijo," povídal. "Mijo, děti, kde jste to vzali?"

"My nevíme," odpověděla jsem za oba. "My jsme to tam nedali."

Podívala jsem se po dědečkovi Toníkovi, ale ten se díval stejně nechápavě jako všichni ostatní. Nic o tom nevěděl.

"Tak co to je?" naléhala Lynta.

"Já to nemohu přesně odhadnout, je to hodně podobné smaragdům, ale nikdy jsem takové neviděl."

"Mohly by být z jiné planety?" zeptala jsem se.

"Vilmo!" křikl na mě dědeček Kalista. Teprve teď jsem si všimla, že už tu je také.

"No," řekl pán s lupou. "Kdyby to nebyl takový nesmysl, skoro bych s vámi souhlasil."

"Mijo, přiznej se, kdes to vzal?" prosila Lynta.

"Já nevím, kde se vzaly!"

"Tak mi to nikdo nevysvětlí?" ptala se Lynta.

"Vždyť to dobře víš!" Mija už propadal hysterii. "To vona! To ta neviditelná! Určitě ti taky chtěla něco dát!"

Chvilka děsivého ticha. Chvilka šuškáání.

"Sakra! Nech těch blbostí s tou svou vona a vyval pravdu!" zařval na Miju Lojzík.

"Já mluvím pravdu!"

Najednou stál vedle mne doktor Jáchymovský.

"Kdo je to vona?"

"Míja tu vídá pratetu Vilmu," řekla jsem.

"Měli by s ním zajít na psychiatrii."

"To bych tam musela taky já a Lynta a dědeček Toník."

Podíval se na mě polekaně.

"Ten kluk si pořád něco vymýšlí," vysvětlovala Mada společnosti.

Hosté pokyvovali hlavami, každý něco věděl, něco tušil, všichni byli přece pamětníky všech událostí kolem Pustinky. A každý si něco myslel.

"A zase bude ostuda," šeptala Lynta zoufale Toníkovi.

Toník ji neodpověděl. Přelétl zrakem po celém pokoji a pak se sesunul k zemi. Omdlel. Doktor Jáchymovský k němu hned přišel, sklonil se nad ním. Hosté se rychle zvedali a odcházeli. Bez loučení. Ale plní dychtivosti povídat si venku o nás bez nás. Za malou chvilku bylo všude ticho. A bylo po slavnosti...

Zůstala jsem v jídelně sama. Přistoupila jsem ke stolu. Ležela na něm nudlová sova. Mrtvá, zmrzačená sova...

Bez očí.

Utekla jsem nahoru, do svého pokojíčku. Jen jsem otevřela dveře, vidím, že tu někdo řádl! Všechno zpřevracel, vytahal všechny zásuvky, ve stole, ve skříni, nic po sobě nezahladil. Vyházel i polštáře, peřinu a vysunul i matrace!

Na pelesti postele visel lístek. Sundala jsem ho. Stálo na něm:

Vilmo, tady to není. Prosím tě, hledej dál!!! Jak to někde objevíš, zavolej mi na polesí, budu tam teď pořád. J. F.

-----

12. kapitola

Jak mi bývalo o sobotách, když jsem ráno chodila na nákup, a pak byla už jen doma, nebo jsem vedla maminku na krátkou procházku a nikdy jinak? Moje spolužačky nasedaly v sobotu ráno nebo už v pátek do rodinných aut a odjížděly někam daleko, pro mne do neznáma. Někdy jsem pozorovala to nasedání. Celá rodina snášela do auta věci, volali na sebe z domu a do domu, někdy se někdo rozčiloval, většinou byli veselí, dychtiví, zvláště na jaře, když přišly první teplé, vzrušující dny. Snila jsem o tom, že i já jednou...

Do všech podrobností se mi ten sen vyplnil v neděli. Nesnášeli jsme sice do auta plno věcí, ale přece jen tu bylo ukládání věcí, tu Lojzík pro něco poslal Miju, tam na mě něco volala Mada z domu. Pohybovala jsem se jako postava z filmu...

Byla jsem šťastná, šťastná! Jen když jsem si vzpomněla na Jendu, proběhla mnou vlna mrzuté nálady, připomínka, že je ve mně utajená myšlenka na něco zneklidňujícího, co může přinést strach a smutek.

Maminka na nás čekala na okraji velikého lázeňského parku. Kolem ní voněla země a také květiny a tráva po čerstvém posečení. Jen jsem ji spatřila, bodlo mě u srdce. Jak byla opuštěná! Opuštěná ještě i tehdy, kdy si s námi všemi podávala ruku a dávala polibky. A také se změnila! Netušila jsem, že ještě může víc zhubnout! Ale nebyla už tak bledá, vlasy měla umyté, drdol pečlivě upravený. Šaty měla staré, boty u ní znám odjakživa.

Dívala se na mne stejně překvapeně jako já na ni.

"Vilmo, ty jsi zkrásněla!"

Vím to. Měla jsem na sobě nové bílé kalhoty, bílou halenku, sandálky.

"Teta Mada na mě šije. Mám toho víc."

"Opravdu? Mado, jak ti tohle oplatím?"

"Jen si nedělej starosti! Mám ji jako svou. Všichni ji máme jako svou, vid', Lojzíku?"

"Už ti ji nevrátíme," smál se strýček.

"Fakt? Vopravdu?" jásal Mija.

Maminka ho pohládila, ale on se jí vysmekl. Byla pro něho cizí a moc vážná na to, aby se s ní mohl rychle spřátelit.

"Slyšíš ho!" zvolala Mada. "Naši kluci jí zrovna milujou. Martin ji dělá tátu a Miju má věčně kolem krku."

Maminka tím byla překvapená, ale slyšela to ráda. Bylo na ní vidět, že jí ty řeči přinášejí ulehčení, ale v čem? Odevzdává mě? A sama co?

"Mami, jak je s tebou?"

"Velice jsem se uklidnila," řekla, ale vypadala děsně unaveně.

"A já vás milé dámy, na chvíli opustím," řekl Lojzík s pohledem na hodinky. Domluvil si telefonem schůzku s lékařem a maminka to neměla vědět.

"Já jdu s tebou," řekl Mija rozhodně.

"Ne, nepůjdeš," řekl strýc.

Mija začal fňukat, museli jsme mu slíbit zmrzlinu, domluvili jsme se, že se právě v cukrárně za hodinu sejdem.

"A co budeme dělat?"

"Projdeme se po parku," navrhla Mada. Prohlížela si lidi, které jsme potkávali. Mija uviděl ozdobnou vodní nádrž a hned se k ní rozeběhl.

"To víš, kluk," omlouvala se Mada mamince za předchozí výstup. "Někdy je hrozně protivný," tvrdila.

"Vůbec není protivný! Martin říká, že je to džentlas," řekla jsem.

"Slyšíš ji? Jak drží při sobě? Vždyť ta holka si ho vzala s sebou i na rande!"

To maminku polekalo. "Na rande?"

"Ale to vůbec nebylo rande," hájila jsem se.

"Ale jak k tomu vůbec došlo, že..."

"Všechno to začalo tím, že ji vzal Martin tancovat."

"A kdo to je?" ptala se maminka. "Je z rodiny, kterou znám?"

"No abys neznala," řekla Mada. "Je to Halber."

"Halber???"

"Jen proto ti to říkám, i když na tom doopravdy nic vážného není. Nám se to nelíbí kvůli lidem, ale jestli ty..." Zmlkla.

"A jaký je to chlapec?"

"Pochlub se," popíchla mě Mada.

Začala jsem povídat, maminka se na mě dívala a neviděla mě. Něco jí letělo hlavou, netušila jsem, co by to mohlo být. Nakonec řekla: "Jsi ještě moc mladá."

"Tak o tom bych ti mohla něco říct," povídá Mada. "Pamatuješ se na Olinu Formánkovou, co si vzala Zdeňka Staňka? Tak jejich dcera Olina dělá maturitu příští rok a náš Martin je už celý žhavý, aby se s ní oženil!"

"Olina? Na tu si často vzpomenu! A Zdeňka jsem znala taky."

"No a přes léto k nim jezdí Jáchymovský na houbaření."

Vzhlédla jsem k mamince, jak na ní to jméno zapůsobí. Ale nic!

"Jo ten? Taky patřil k partě."

Přestala jsem je poslouchat, ale pak to najednou začalo být zajímavé. Mada řekla:

"Já jsem taky vyrostla na Pustince a také jsem od mala slýchávala o Vilmě a Janovi, ale nechalo mě to klidně spát. Ale tenhle mrňous najednou už kolikátý týden vykládá, že po domě chodí strašidlo a baví se s ním. Nějaká Vona. Je ukecanej a každou chvíli řekne něco, co tátu dopálí."

"A co třeba?" zeptala se maminka, ale ničemu se nedivila.

"Toho je plno," řekla Mada, a pak začala vyprávět o drahokamech, které se dodnes nenašly.

"No Julko, co tomu říkáš?"

"Má fantasi! Třeba to bude básník! Čte hodně?"

"Ale to jo."

"Řekni mu, aby napsal všechno, co prožívá."

"To neudělá," řekla jsem. "Myslel by, že prozrazuje tajemství."

Maminka se na mě podívala tázavě, ale nekomentovala to.

Mada si uvědomila, že bychom chtěly být třeba - já a maminka - chvíli samy. Rozhodla se, že půjde s Mijou do cukrárny a poohlédne se po kolonádě. Mija byl rád. Jakmile odešli, vedla mě maminka k lavičce, sedla si a na chvíli zavřela oči.

"Mami! Je ti špatně?"

"Ale ne. Jsem pořád trošku unavená. Ale doma mi bylo mnohem hůř. Dostávám transfúze, víš?"

"Doma," šeptla jsem trpce.

"Už se tam nevrátíme," řekla maminka rozhodně.

"A kam půjdeme?" zeptala jsem se s hrdlem sevřeným.

"Kam bys chtěla ty?"

"Zůstat na Pustince! Prosím!"

"Já vím."

"Mami! Prosím tě!"

"Psal mi Martin."

"Zlobíš se? Já ale o tom nic nevím, neřekl mi to."

"Neřekl, já vím. Byl to moc hezký dopis. A upřímný."

"A to stačilo?"

"Ne. Nezávisle na něm napsal taky Lojzík. Vypadá to tak, že bychom tam opravdu nepřekážely."

"Mami!!!"

"Já musím mít možnost být sama."

"Budeš ji mít!"

"A co Lynta?"

"Je tak hodná! Ty se jí bojíš?"

"Uměla jsem jí jít z cesty," řekla maminka bez úsměvu.

"Tak vidíš."

"Prý ses setkala s dědečkem Kalistou?"

"Zlobíš se?"

"Proč? Tatínek by měl ze smíření radost. Udělala jsi to za nás."

Všechno šlo tak lehce a hladce - až příliš hladce, až to bylo podezřelé. Cítila jsem to, ale netušila jsem proč.

"Poslyš, Vilmo, co má ten chlapeček s těmi strašidly?"

"Ale to nejsou strašidla, totiž Mija říká..."

"A ví, kdo to je?"

"Samozřejmě že neví."

"Ale ty víš, že?"

"A ty?"

Přikývla.

"Když přišli poprvé, bylo mi necelých šest let a prožívala jsem něco podobného jako ten malý Mija. Vídala jsem tetu Vilmu, mluvila jsem s ní. Mada byla ještě moc malinká, jestli něco viděla, nemůže si to pamatovat. Já nikdy nezapomenu na to, jak v noci sedávala teta Vilma u mé postele. Hladila mě, říkala mi sirotečku a něco mi povídala... Teprve za několik let došlo k tomu, že jsem o ní mluvila se strýčkem Toníkem. Předtím jsem právě tak jako Mija dodržovala příkaz mlčení."

"Toník ví všechno?"

"Snad. Pamatuji si, že jsme tehdy byli v lese, na procházce. Tehdy ještě strýček nebydlel na Pustince, žil sám. A vyprávěl mi, že tetička Vilma a strýc Jan žijí na daleké planetě mezi zlatými lidmi. Že tam večer co večer vyplouvá na nebe devět měsíců, jeden po druhém, a i ten nejmenší je větší než ten náš jediný. Noci jsou tam jasné, stříbrné, jako pod lesklou jinovatkou, a pod tou jinovatkou se otevírají květiny. Žijí tam bílí tygři s modrýma očima. Mluvil o tom jako o samotném nebi, s velkou touhou. Řekl, že mu slíbili, že až se za dvacet let vrátí, vezmou ho tam s sebou. On přestal žít. Pracoval, ale nežil, ztratil zájem o svět. Lidé začali říkat, že se pomátl, ale to ještě nic nebylo. Po dvaceti letech přišli, nevím proč, ale nevzali ho s sebou. On přestal mluvit, zhasl. To strašlivé zklamání ho zdrtilo. To už žil na Pustince, nemohli ho nechat samotného, báli se, že si něco udělá."

"A ty ses s nimi nesetkala?"

"Myslím, že jsem je už nezajímala. A nikdo na Pustince. Poznala jsem, že přišli jen podle toho, že se ztrácely žluté růže. Ne, počkej, jednou jsem je potkala na úvozu. Ale minuli mne."

"A proč myslíš, že ztratili zájem?"

"S Lyntou se nemají rádi, Mada byla už vdaná a měla dítě, a já jsem se v té době seznámila s tvým tatínkem. V takovém zaujetí člověk nedbá na jiné vztahy, ztrácí je, ztratí třeba všechny přátele, rodinu, promešká příležitosti."

"Tys promeškala nějakou příležitost?"

"Později mě mrzelo, že jsem se s Vilmou nesetkala."

"V srpnu tu ještě budou."

"To doufám."

Řekla to klidně, nevzrušeně, a přece s takovou touhou, že mě až zamrazilo.

"Mami, jsi docela jiná, než dřív."

"Už mě vůbec nic nerozčiluje, jen o tebe jsem měla ještě starost. Ale už nemám."

"Budeš zdravá?"

"Pan doktor se zlobí, že málo jím, ale jinak mě chválí."

"A proč nejíš?"

"Nemám chuť."

"Čteš si?"

"Ale ano, jsem v pořádku, nedělej si starosti."

"To už mi řekla Vilma. Nemám si o tebe dělat starosti."

Usmála se téměř blaženě. "Tak vidíš!"

"Zatím toho moc nevidím."

"Ale jdi ty. A měly bychom už jít."

Vstaly jsme a daly jsme se na cestu k cukrárně.

"Tak vidíš," řekla maminka. "Celá léta jsme byly spolu samy, a nikdy jsme si tolik nepopovídaly jako dnes."

Neodpověděla jsem. Taky jsem nevěděla, co bych na to měla říct.

V cukrárně jsme si všichni dali zmrzlinu. Přišel Lojzík, přiznal mamince, že byl u doktora a že prý může za čtrnáct dní pro maminku přijet a odvézt ji na Pustinku. Mada hned začala plánovat, co všechno budeme podnikat, výlety, koupání, návštěvy a kdoví co. Maminka mlčela, ale usmívala se vlídně tím svým novým, krotkým úsměvem.

Na zpáteční cestě, už v autě, říkala Mada, že jí maminka dávala peníze. Mada je nechtěla, ale maminka ji prosila, aby si je vzala. Mada věděla, že si je vzít musí, aby Julka nebyla ponížená, ale koupí za to nějakou látku, i Julka musí vypadat jinak, nejen Vilma.

Už se mi nechce pokračovat. Události nejsou tak důležité. Důležité je podezření, které mám od setkání s maminkou. Ten její klid! Ta její lhostejnost k věcem světa! Ta její touha setkat se s Vilmou! Skoro se bojím to podezření vyslovit, napsat. Chce odejít??? Má návod??? Řekla, že strýček Toník ví asi všechno. Anebo doufá, že dostane pokyny přímo od Vilmy? Svírá mě úzkost, plíží se mnou ten pocit, jaký mívám, když si uvědomím, že jednou umřu. Nechci na to myslet! Nechci o tom psát! Nesmím si o mamince myslet že...

-----

13. kapitola

Úplně jsem zapoměla, že nám Martin naplánoval návštěvu diskotéky. Do kulturáku jsme s Martinem přišli k večeru, krátce po šesté hodině. Olina nám již držela místa, seděla u jednoho z větších stolků ještě se dvěma kluky, které mi Martin představil jako své kamarády. Ctibor, statný kluk s narezlými vlasy, má zelené oči, je moc hezký, když se zasměje. Ten druhý je maličký, jen Olina je menší než on. Je černovlasý, snědý, samá legrace, samá směšná poznámka. Moc sympatický. Jmenuje se Eda a je elektrikář. Ctibor je kuchař.

"Tak ty jsi prý kolegyňka," řekl mi Ctibor.

"Ne tak docela, mám za sebou první rok."

"Nechtěla bys k nám na brigádu? U nás je to prima."

"Nechtěla, mám v plánu od kuchaření zdrhnout."

"Ale ne! Copak se ti kuchaření nelíbí?"

Martin se do toho vložil: "Měl jsi vidět její dorty na babiččiny narozeniny! Ty byly! A ten sulc!"

Olina mu přisvědčovala, Eda s úsměvem poslouchal. "Nechte toho. Nevidíte, že je z vašich řečí mrzutá?" zastal se mě.

Kluci se začali bavit o něčem svém a já jsem se rozhlížela po lidech. Uviděla jsem Blážu. Seděla u stolku pro dva s hubeným mužským v uniformě řidiče autobusu. Seděli spolu, nemluvili, popíjeli limonádu. Obrátila jsem se na Olinu.

"To je ten její ženich?"

"Koho?"

"Bláži."

"Jo."

Řidič se za chvíli zvedl, dal Bláže pusu a odcházel. Ona zůstala sedět a rozhlížela se. Sem tam na někoho křikla, ale nikam přizvána nebyla. Seděla a mračila se...

Najednou koukám - Jenda stojí u dveří a rozhlíží se.

"Honzo! Tady jsem!" volala Bláža.

Srdce se mi sevřelo. Žárlivost?

Ale ani se na ní nepodíval. Díval se na mě! Pomalu se k nám blížil.

"Martine, odrazíme ho?" zeptal se Ctibor bojechtivě.

Martin se zatvářil váhavě.

"Kluci neblbněte," mírnil oba Eda. "Když dal Bláže tak veřejně kopačky, má právo přijít sem a být poslán do háje přímo od Vilmy."

"Na tom něco je," řekl Martin, a Ctibor se zatvářil zklamaně.

Jenda byl už u nás. "Vilmo, rád bych ti něco řekl," zaprosil.

"Sedni si," řekla mu Olina.

"Ne, nemůžu tu zůstat. Vilmo, prosím tě na chvíli."

Vypadal tak utrápeně a opuštěně, že jsem už na nic nečekala a vstala jsem. "Pojď."

Na chodbě jsem se zeptala: "Stalo se něco, Jendo?"

"Celý týden jsem nebyl doma. Přišel jsem až dnes odpoledne, myslela jsem, že najdu babičku na nohou, zdravou a omládlou. Ale zklamal jsem se. Ležela tam mrtvá."

"Proboha!"

"Mrtvá tři dny, řekl doktor."

"Vždyť dostala od Jana léky, ne?"

"Ne, lék nedostala."

"Jak to můžeš vědět?"

"Babička mi mnohokrát vyprávěla, jak po léku vypadala moje maminka. Maminka během mdloby omládlá a zkrásněla."

"A babička?"

"Něco strašného! Příšerný pohled! Nemohl jsem u ní vydržet! Čekal jsem před domem, než přijel doktor a pohřební služba. Už ji odvezli. Šel jsem na Pustinku, a pak mě napadlo, že jsi třeba tady."

"Tady jste!" Martin s Olinou stáli před námi.

"Co se stalo? Vypadáte oba jako..." dělala se Olina.

"Umřela mu babička."

"A nechce být sám," mínil Martin.

"Pojď si k nám sednout," zvala ho Olina.

"Ne, to se nehodí," řekl Martin. "Měl bys jít domů."

"Ani za nic!"

"A kam chceš jít?"

"Na polesí. Spím tam v kanceláři."

"Půjdeme s tebou. Jsi tu pěšky?"

Jenda přikývl.

"Jsme tu autem. Olinko, jdi říct klukům, že odjíždíme."

Na polesí jsme byli hned.

Je to veliká stará budova hned za městem, zčásti dřevěná, velice stará, s velikou zahradou plnou starých stromů. Zastavili jsme před zahradní brankou.

"Nevyběhnou na nás psi?" strachovala se Olina.

"Jsou v kotci na druhé straně," uklidňoval ji Jenda.

V domě se svítilo ve třech oknech v patře. Ale my zůstali v přízemí. Jenda nás uvedl do velké kanceláře. Rozhlížela jsem se. Kde tu Jenda spí? Byla tam sice kožená lenoška, ale krátká, a neležel na ní ani jeden polštářek.

"Dá se tu někde uvařit kafe?" zeptala se Olina.

"Kafe?" divil se Jenda.

"Vypadáš na to, že bys nějaký životabudič potřeboval."

"Pořád jí vidím," zašeptal zdrceně. "Vypadá na sto let, na víc."

"Přinut' se na to nemyslet!" radil mu Martin.

"Ty bys to dokázal?" zeptala jsem se.

Martin pokrčil rameny.

"Co tu vlastně jíš?" starala se Olina.

"Už nemám peníze," řekl Jenda lhostejně.

"Tak to vůbec nejíš?" nedala mu Olina pokoj.

"Ale jo, něco jím."

"Měli bychom ho vzít na Pustinku, nebo radši k nám," mínila.

"Já už nikam nechci," řekl Jan.

"Ustali byste ti," říkala Olina. "Ale kde a čím?"

"Ve skříni jsou staré kabáty."

Nevím, jak by to bylo dopadlo, kdyby najednou nestál ve dveřích pan polesný a nezahřímal:

"Co tu děláte? Nezakázal jsem ti to?" Prohlížel si nás jednoho po druhém, kromě mě všechny poznával. Nevěřicně zakroutil hlavou.

"Martine, ty? To bych od tebe nečekal!"

"Ano, pane polesný. A všechno vám vysvětlím." Martin šel k němu, něco mu pošeptal, odešli spolu.

"Tak on ti zakázal tu nocovat?" řekla přísně Olina.

"Já nevím. Asi jo, já si to nepamatuju."

"Tak to ti musí být hodně špatně," řekla jsem já.

"Vilmo, našlas to?" zeptal se mě Jenda cestou.

"Co měla najít?"

"Vilma ví."

"Nenašla."

"Ale proč?" ptal se dětsky.

"Protože tě ošidili! Ošidili, tak jako dědečka Toníka, jako tvoji prababičku!"

"O čem to mluvíte?" děsila se Olina.

"Vymýšlíme si," řekla jsem stroze.

"Zbláznili jste se?"

"Málem," řekla jsem. A ona se už na nic neptala.

Martin se vrátil. Trochu se usmíval. Podíval se na nás a přikývl.

"Jendo, ty nevíš, že je tu adjunktanka?"

"Co to je?" divila se Olina.

"Pokoj v podkroví pro lesní praktikanty. Máš na něj nárok. Je tam nábytek, hlavně je tam normální postel."

Šli jsme nahoru všichni. Pokoj se nám moc líbil. Měl předsíňku, ze které vedly dveře do příslušenství a do pokoje, který byl prostorný, i když zkosený. Byl obložený dřevem, skříň měl ve zdi. Píšu v minulém čase a přece je to spíš budoucnost než co jiného.

Byla tam už paní polesná, povlékala deky na posteli. Je to hezká, ještě mladá paní, dobromyslná. "Ze jste něco neřekl! Kde nás mohlo napadnout, že tu potřebujete nocovat! A mate pravdu, tu chaloupku po babičce prodejte. Jestli tak maličkou někdo bude chtít." Mluvila a mluvila a přitom nepřestávala pracovat. Jenda se tvářil lhostejně, neřikal nic, všechen dík musela vyslovit Olina.

"Můžu si jít zavolat?" zeptal se Martin.

"To se rozumí," souhlasila paní.

Martin odešel. Jenda sklesl do jedné židle. My jsme šly s Olinou k oknu a dívaly jsme se ven. Ve dne bylo horko. Dusno. Teď se po obloze převalovala mračna.

"Myslíš, že se zbláznil?" šeptala mi Olina.

"Copak já vím?"

"Teď vám uvařím čaj," řekla paní polesná, a odešla.

Jenda se na nás zadíval. "Myslíš si opravdu, že lhali?"

"Proboha, kdo?" divila se Olina.

"Vilma ví."

"Ničemu nevěř!" řekla jsem.

"O čem to mluví?" ptala se Olina.

Pokrčila jsem rameny. Vrátil se Martin. Sedla jsem si na židli proti Jendovi. Martin šel k oknu za Olinou.

Paní polesná přišla s podnosem. Konvice, šálky, cukřenka a velká mísa buchet.

Pustili jsme se do jídla. Najednou někdo zahvzdal pod oknem.

"Jen sed'te, jdu mu otevřít," řekl Martin.

A za chvíli přiváděl doktora Jáchymovského. Usmíval se, tvářil se, jako že se nic neděje. Podíval se pozorně na Jendu, a myslím, že mu to stačilo.

"Žáby, jděte ven, musím si tady s myslivečkem něco vyřídít."

Martin šel s námi do předsínky. Asi za dvacet minut nás doktor zavolal.

Jenda ležel v posteli a usínal.

"Je v hrozném stavu," řekl doktor tiše.

"Blázní?" ptala se Olina.

"Vyšinutý je pořádně. Ale teď bude spát. Až do rána, a pak přijdu. Půjdeme, děti."

Olina srovnala nádobí na podnos, já jsem přistoupila k Jendovi. Spal. Spal a na dlouhých řasách měl veliké slzy. Bylo to smutné k nesnesení. Martin mě vzal za ruku. "Pojď."

Když jsme šli zahradou, spadly první těžké kapky deště. Jako Jendovy slzy!

"Sláva! Je horko a zase prší! To bude zítra zase hub!" radostně říkal doktor.

Měl tu svoje auto a Olina jela s ním domů. My jsme jeli s Martinem na Pustinku.

"Tak co," spustil Martin. "Jak se ti líbili moji kamarádi?"

"Docela jo," řekla jsem.

"A co Ctibor? Podle holek je fešák."

"Jo?" řekla jsem bez zájmu.

"Je to chytrý, prima kluk."

"Ano, myslím, že to tak je."

"A vsadím se, že za týden tě bude zajímat víc. Vilmo, přestaň myslet na Jendu. Sama jsi viděla, zač stojí. Udělali jsme pro něj, co jsme mohli, ale je to případ pro doktory, ne pro nás."

"Ale je mi ho strašně líto."

"To nám všem."

"Co teď asi bude dělat?"

"Myslíš s tím domkem? V tom mu pomůžeme."

Přikývla jsem.

"Vilmo, Ctibor nás pozval na sobotu. Kousek odtud má v horách senzační chatu s potokem na zahradě."

"To nepojedu," řekla jsem rozhodně.

"Proč ne?"

"Jet ke klukovi na chatu, z toho mám ošklivý pocit."

"No dovo! To myslíš, že bych tebe a Olinu bral někam, kde by to bylo choulostivé?"

"A jiné holky jo?"

"O tom s tebou nebudu mluvit. Proboha, co tě to napadlo?"

Ano. Co mě to napadlo? Martinovi jsem nedovedla odpovědět. Omluvila jsem se mu, on jen kývl a už nepromluvil. Ale teď, když jsem zase sama ve svém pokojíčku, znám odpověď. Byla jsem příliš dlouho jiná holka - ta holka, co nemá ani bratra, ani chlapce, který by ji chránil i před choulostivými situacemi. Nikdy jsem nic neprovedla. Proto jsem se stala tak citlivou na pocity správnosti nebo nesprávnosti situace. Měla jsem to Martinovi říct? Asi by to pochopil. Ale ne, jsem ráda, že jsem mlčela...

-----

14. kapitola

Martin dodržel slovo a celé čtvrtední odpoledne jsme všichni pomáhali Jendovi s domečkem. A je to opravdu domeček malinkatý! Jen kuchyňka, pokojíček, předsíňka, v níž se člověk sotva tak otočí. A tady žil geniální Jan Halber!

Jenda by nejraději všechno vyhodil, spálil, zlikvidoval, zbořil.

Eda to komentoval: "Ty jsi jako ti indiáni, co zavrhli po staletí budovanou civilizaci a odtáhli do nehostinných krajin bez vody!"

"A proč?" ptala se Olina.

"V určený čas se nedostavil Opeřený had, či co to měli za božstva. Mohli to zklamání přežít jen tím, že všechnu minulost čekáním poznamenanou zrušili."

Kromě mě a Jendy se všichni smáli...

V sobotu u snídaně dělal Martin, jako kdybychom měli napevno domluveno, že pojedeme za Ctiborem na chatu. Ale já jsem nechtěla.

"Já prostě Martine nemůžu, nezlob se, nepřekonám to."

"To teda nechápu," zlobil se.

"Když nechce, tak ji nenuť," zastala se mě Lynta. Mada pokrčila rameny a pak se do toho vložil Mija: "Když ona není námořník."

"Co to zas kecáš?" durdil se Lojzík.

"Ona nemůže mít současně praktikanta a Ctibora! To já můžu mít vedle Aleny ještě další ženy!"
"Kdes to sebral?" smál se Lojzík.

Když Martin odjel, trochu mě to mrzelo. Mohla jsem jet! Nechodím přece s Jendou!

Mrzutá nálada mě přešla, když jsme se vydali k rybníku. Mada, Lojzík, Mija a já. Mija zase vlekl lodičku a těšil se, že s ním táta popluje na hloubku. Mada měla v plánu opalování. Já jsem plavala. Ke stavidlu jsem se ještě neodvážila, ale zkusila jsem přeplavat krátký úsek přes cíp rybníka. Byla to nádhera! Vylezla jsem na vysoký břeh, a hned jsem viděla, že je tady mezi stromy někdo utábořený. Byl to Jenda, a já hned poznala, že jsem tušila, že se sejdeme! Ležel na ručníku a četl knížku.

"Neruším?" řekla jsem mu za zády.

Obrátil se trochu vyplašeně. "Vilmo!" zvolal radostně. "Sedni si ke mně!"

"Jsem mokrá."

"Tady máš ručník."

Sedla jsem si k němu a chtěla jsem vidět, co čte. Byla to nějaká odborná knížka z rostlinné výroby.

"Docela by mě bavilo starat se o stromečky," řekla jsem.

"Můžeš přijít na brigádu."

"Možná že jo."

A jak jsme se skláněli nad jednou knížkou, dotkl se mého vlhkého čela pramen jeho suchých, prosluněných vlasů. Ocitla jsem se v zajetí jejich vůně. Byl to vonný pach neznámého divokého koření, rostoucího někde v skrytu stinného lesa. Bezděčně se mi v mysli vynořily verše z Longfalowa, to líčení stromů a veliké touhy po něčem jímavém a dalekém... Odtáhl se ode mě a zadíval se mi do očí. Poznala jsem to! Nemýlím se! Je můj! Bláza už neexistuje a neexistuje už ani příkaz sblížení od Jana a Vilmy!

Políbení... Nebudu líčit to políbení. Do smrti na ně nezapomenu!

Vyskočila jsem, nechala jsem ho tam samotného a šla jsem kolem cípu vody zpátky na pláž. Jak jsem se dostala na lesní cestu, potkala jsem pana Staňka a doktora Jáchymovského, oba s plnými košíky hub. Vonělo to nádherně! Šli se mnou na pláž za Madou, jeden košík byl dárek pro ni. Mada řekla, že s ním hned půjdeme domů. Páni zůstali u vody, čekali na Lojzika, který plaval s Mijou daleko odtud.

Odpoledne jsme čistily a krájely houby na sušení. Když se Mada dozvěděla, že jsem ještě nejedla čerstvé houby, udělala pánev smaženice ještě před obědem. S Mijou jsme se jí nacpali. Pak jsem si šla lehnout do pokojíčku, snila jsem, sladce snila, až jsem z toho usnula.

V neděli ráno jsem měla službu v kuchyni. Měla jsem udělat oběd, ke kterému byli pozváni Staňkovi a Jáchymovský. Ze dvou velkých plátů vepřové kýty jsem vyrobila rolády. Lynta byla se mnou, a také pejsci. Připravovala speciální pustinkovské knedlíky. Pejskové se točili kolem mě, dávala jsem jim kousky šunky, vajíček a odřezky masa.

Najednou Lynta řekla: "Mluvíš s mladým Halberem?"

"Vždyť víš, byli jsme u něj všichni."

"A ty víš, jak to myslím!"

"Ano," řekla jsem upřímně.

"A vzali jste si k srdci, co jsem vám řekla?"

"Oni tu nejsou. A my jsme poznali, že se jim nedá věřit."

Lynta se rozzářila. "Tak to je v pořádku! A lidi ať si povídají! Na známost máš ještě čas, ale stejně se mi líbí, že je to myslivec. Děláš dobře, že nechceš toho Ctibora."

"On mě taky nechce! To si jen Martin něco namlouvá."

Smály jsme se tomu, a byly jsme ještě rozesmáté, když do kuchyně vstoupil Martin, sledovaný Mijou.

"Tady je po ránu veselo, dobré jitro," pozdravil Martin.

"Je už hodně po ránu," řekla Lynta. "Za chvíli bude oběd."

"A my jsme přišli poprosit o něco k jídlu dřív."

"Jedeme pryč! Jedeme pryč!" vykřikoval Mija.

"Jedeme na motorkářské závody a musíme už letět," řekl Martin.

"Daleko?" starala se Lynta.

Martin řekl kam, mně to místo nic neříkalo. Lynta dala klukům včerejší řízky a chleba.

"Včera jsi přišel pozdě, slyšela jsem tě," řekla Lynta.

"Trochu jsme to natáhli u Ctibora. Dělalí jsme rybníček na potoce. Bylo to bezva."

"A Vilma vám nechyběla?"

"Chybět? Ona nám? Starý partě?"

"Martine!" vykřikla jsem. "Ty snad doopravdy..."

Vyhrkly mi slzy, musela jsem z kuchyně utéct. Stoupla jsem si v jídelně k oknu, poškytávala jsem a čekala, že Martin za mnou přijde, řekne, že to tak nemyslel, že mě chápe, že... Ale to jsem se spletla. Nepřišel. A když jsem se vrátila do kuchyně, už byli oba bratři pryč.

"Tolik ti toho neřekl, abys musela brečet," řekla mi Lynta.

"Ale když dřív byl takový, takový..."

"Jaký?"

"Chci, aby se to vrátilo," bědovala jsem.

"Prý opovrhuješ jeho kamarády. Já jsem ti řekla, že ten Ctibor není nic moc, ale být přátelská, sejít se občas s nimi, třeba jenom kvůli Martinovi, to bys měla. To chceš kamarádit jen s Halberem? Půjde na vojnu a ty budeš sedět sama doma?"

"Ani za nic! Toho jsem si užila v životě dost!"

"Tak se drž Martina! Co já bych za to dala, kdybych měla v mládí takového bratra!"

"To vím," řekla jsem, a umínila jsem si, že napravím chybu, kterou jsem udělala. Chtěla jsem začít hned u oběda, u Oliny, ale Olina nepřišla. "Jela na závody, tys nejela s nimi?" divila se velká Olina.

Vůbec mě nepozvali! Ale to jsem nahlas neřekla... Bylo mi z toho smutno, a sebelítostivě jsem utíkala v myšlenkách k Jendovi.

Hosté snědli oběd, pili kávu a dělali plány na příští dny. Nejvíc se mluvilo o mamince, přijede už za týden. A oni ji chtějí slavnostně a vřele přivítat, třeba táborákem na zahradě. Doktor Jáchymovský se staral, kde tu sežene kytaru.

V době maminčina příjezdu už bude Lynta s Mijou pryč.

Sedím tu sama se starými lidmi! Protože jsem si to zkazila s mladými! Myslet na Jendu mě najednou dráždilo.

A pak se stalo přece jen něco neobvyklého. Byly slyšet zvuky z kuchyně, potom z koupelny. Lynta říkala, že se šel asi umýt Toník, a že si dá asi něco k jídlu. Poslední dny už jenom ležel, spal, nejedl, sem tam se probral, a to chtěl jen vodu... A najednou koukáme, on stojí tady, v jídelně, v bílém obleku, vymydlený a zružovělý v tváři. A usmívá se! Rád se dal pozvat ke stolu a něco málo snědl. Obrátil se ke každému, každého poznal!

-----

15. kapitola

V pondělí byl z náměstí vypraven autobus na pohřeb paní Halberové. Na místě, kam měl autobus přijet, se sešlo jen pět babiček, a s nimi slečna Běhounková a já. Jinak nikdo. Držela jsem kytici, kterou mi připravila Lynta.

Jak tak čekáme, vidím, že kousek od nás, před výkladní skříní mototechny, okouní Eda. Není to příležitost k napravení chyby? Šla jsem za ním.

"Ahoj Edo."

"To seš ty?"

"Jo. Jedu na pohřeb."

"Vidím," řekl lhostejně a díval se do výkladní skříně.

"Jak se ti líbily závody?"

"Paráda."

"Prý jste si udělali rybníček."

"Jo."

"A jaký?"

"Paráda." Koukl na mě s velkou nechutí. To jsem poznala.

"A není v něm studená voda?"

"To si piš."

"A koupali jste se?"

"Jen Olina."

"A nebyla jí zima?"

Eda už nevydržel hrát uraženého, chladného gentlemana, hlavně proto, že nemohl říct nic veselého.

"Vylezla úplně modrá, ale my jsme ji zahrnuli hřejivými slovy."

"Zato mě častuješ samými studenými. Tak ahoj."

Otevřel pusku, ale už nic neřekl.

Autobus přijel, nastoupili jsme. Zastavili jsme ve vesnici, kde paní Halberová žila a umřela. Tam nastoupilo víc lidí, i mladší. Jenda přiběhl celý udýchaný, nesl v ruce žluté, kopretinám podobné kytky. Jenda mi na dálku jenom zachmuřeně kývl a sedl si vepředu.

Z horkého dne jsme vešli do ponuré, studené budovy. Obřadní sálek byl dost pěkný, ale zašlý. V popředí stála rakev. Bez věnců. Naše tři kytičky na ní vypadaly dost bedně. Vysoké svíce hořely a shora začala hrát nějaká hudba. Ponořila jsem se do snění a obřad jsem nevnímala. Jenda seděl v první řadě docela sám, ale na poslední chvíli přišel pan polesný a sedl si k němu.

Myslela jsem na Jana Halbera. Nechal umřít svou maminku. Čekala od něho lék, svěžest a sílu. A nepomohl jí. Řekl nám, že nechal v domě návod na přeodstatnění. Ale nebyla to pravda. Co když na něj bude naléhat moje maminka, aby ji odvedl ze světa, na kterém neumí žít? A nebude se mu hodit... Co když ji nějak odstraní? Maminka mu nesmí věřit!!!

Jenda ho zbožňoval, a teď už mu také nevěří...

Obřad skončil. Jenda stál před zatáhnutou oponou. Lidé k němu přicházeli a vyjadřovali mu svou soustrast. Já jsem šla předposlední, za mnou už jenom slečna Běhounková. Jenda byl celý bílý, a mezi řasami mu zase stály ty veliké slzy. Nemohla jsem to vydržet a dala jsem mu maličkou pusku na tvář. On mi na kratičkou chvíli položil hlavu na rameno. Lidi se na nás dívali, ale to mi bylo jedno.

Pan polesný si stoupl mezi nás a řekl: "Moje paní připravila malé pohoštění."
Zašel za šoférem autobusu upozornit ho, že na nás nemá čekat, a pak nás odvedl k autu.
Pohoštění bylo jednoduché. Čaj, kafe, bábovka, chlebičky.

Jenda už nebyl tak bledý, jedl a pil. Pak mi naznačil, abych šla za ním ven.
"Víš, když babička umřela a já jsem s ní byl sám, na celém světě sám s mrtvou, to už jsem věděl, že musím jít za tebou, že jenom u tebe najdu..."
"Co?"
"A potom, v klubu, když mě Bláža volala k sobě, měl jsem jistotu. Tebe mám rád."
"V sobotu jsem tomu uvěřila."
Vzdychl. Vzhledla jsem k němu, jestli nemá zase slzy v řasách. Neměl. Přejela jsem mu špičkami prstů přes oči. Chytil mě oběma rukama za zápěstí.
"Ne, Vilmo. To, jak jsem ti položil hlavu na rameno, to bylo poprvé a naposled. Teď už to bude jenom obráceně."
Vzal mou hlavu a přitiskl mě k sobě. Ani jsem nedutala a jen jsem němě tonula v závratí, v blaženství.

Ale on chtěl mluvit.

"Nemysli si, já jsem nechtěl odejít, proměnit se jen proto, že bych tak toužil po životě se strýcem Halberem, někde v bílém domě, nad kterým vychází devět měsíců. Babička o tom mluvila tak dlouho, nikdy nic jiného, že mě to až unavilo. Ale že jsem už nechtěl žít s ní a s lidmi... Začalo to tím, že pro všechny jsem byl Halber, Halber z rodiny bláznů a strašidel! Nakonec jsem si tak sám sobě připadal, a byl jsem přítom na světě tak sám!"

"Ale Jendo..."

"Ne, Vilmo, já vím, co chceš říct. Že vy na Pustince máte stejné dědictví. Ale vás chrání to, že jste velká rodina. Martin má normální rodiče, má otce! Mě nechránilo nikdy nic! A nikdo. Já myslel, že se to změní, když se mi podařilo dostat se pryč, na internátní školu, protože jsem moc chtěl... Ani nevím, proč se mi to vlastně nepovedlo. A proto jsem se rozhodl, že odejdu se strýcem, věděl jsem, že se po dvaceti letech vrátí."

"A teď?"

"Byl jsem mrzutý, že mě nechtějí bez tebe. Nerad jsem za tebou šel, ale když jsem tě konečně našel doopravdy, chci s tebou žít."

"Víš to jistě?"

"V sobotu u rybníka jsem to s jistotou poznal."

"Já taky."

"Ta vojna přede mnou je hrozná věc. Kdybych ještě chodil s Blážou, snad bych ji vůbec nepřežil. Ale tobě věřím. Budeme spolu, i kdybychom byli odloučeni třeba na dvacet let! A ty nesmíš být ani trochu smutná, protože mi taky můžeš věřit, budu myšlenkami stále u tebe. Musíš se mít dobře."

"Nevím," řekla jsem nejistě.

"Ale ano. Máš přece Martina, jistě tě nenechá sedět celé dva roky doma."

Vrátili jsme se do obývacího pokoje. Seděl tam pan polesný a pokuřoval.

"Vilmo, je mi to moc líto. Volali z Pustinky, že umřel pan Toník Heller."

-----

16. kapitola

Slunce pálí, půda je rozpukaná, je dusno. A Pustinka je tichá a nekonečně smutná. Uplakaná. Dědeček žil tady nedaleko mě a já jsem nikdy za ním nezašla, abych mu něco povídala, jako to dělal Lojzík, aby ho potěšil. Myslela jsem jen na sebe...

Pohřeb byl na hřbitově a přišlo mnoho lidí. Pohřební hostinu jsme neměli, každý z nás se po návratu někam ukryl se svým smutkem...

Lynta odjela. Odvezla Miju a pejsky. Je mi po nich tak teskno, že je to až k nevydržení. Chtěla jet svým autíčkem, ale poschla nakonec rodinu a nechala se odvézt. Odvezl je Martin, vrátil se v noci, a teď - v poledne - také odjel.

Ticho, pusto. Když jsou všichni v práci, jsem v celém domě úplně sama, a jsem tak ochromená, že nejsem schopná něco dělat, ani si číst. Chodím po zahradě, mohla bych jít k rybníku, ale nic mě netěší. A Jenda jako by se někde ztratil. Byl na pohřbu, stál vedle mě. Když skončil obřad, byl pryč. Několikrát jsem volala marně na polesí. Nikdo to nebral, až teď naposled se mi ozval pan polesný. Jenda je prý v lese, a on mu vyřídí, aby mi zavolał. Copak není pravda to, co mi řekl? Nebo ho to přešlo? Přestal mě mít rád?

Předevěřím jsme s Madou trochu uklízely v západním křídle, už pro maminku. Nic moc. Podlahy jsou tak silně nalakované, že stačil vlhký hadr a leskly se, a nábytku pomohla trocha leštěnky. A čisté záclony do oken.

"Je to tu hezké."

"Zůstalo to tady tak, jak to babička opustila," řekla Mada.

Prohlídka příštího bytu mě trochu rozptýlila a nasměrovala k budoucnosti. Ale jen k té nejbližší, ke dni mamčinu příjezdu. Už tu měla být, odložilo se to o tři dny. Prý jen kvůli formalitám. Ale zítra tu už bude! Ožije to tu trochu? Nebo naopak - bude tu ještě smutněji její tichostí? Jak se jí na téhle změněné, zadumané Pustince bude líbit?

Než Martin odjel, přišel za mnou nahoru. Byla jsem ráda že přišel, ale náš rozhovor mě nijak nepovzbudil.

"Dlouho se neuvídíme, drobku, musíme se smířit."

"Já myslela, že jsme už smíření."

"To ano. Ale musíme si to říct a dát si pusu."

"Moc ses na mě zlobil?"

"Ne. Moc mě to mrzelo, že jsi s námi nechtěla tehdy jet, ale asi jsem to s tebou uspěchal... Jo a Eda mi říkal, žes to napravila."

"On to pochopil?"

"Eda? Ten pochopí vždycky všechno. Vidíš, to jsem ti chtěl říct! Eda mluvil na diskotéce s Bláží. Ona sama začala."

"S čím?"

"Na diskotéce jí bylo líto, že ji všichni kvůli Jendovi odsuzují."

"A co říkala Edovi?"

"Že to s Jendou nebylo k vydržení, že je tak divný... Normální člověk neví co s tím."

"No, divný snad je," připustila jsem.

"Prý jí někdy ze školy nenapsal několik měsíců. Když už si myslela, že jí nechal, dostala najednou tlustý dopis, samé vyznání lásky. Anebo třeba v noci utekl z intru, jel celou noc, ráno za ní přišel, musel ji vidět a hned jet zpátky. A pak přijel na tři dny domů a ji vůbec nevyhledal. Že byl doma, se dozvěděla až od jiných."

"To je možné," řekla jsem.

"Není to blázen?"

"Chtěla po Edovi, aby mi to vyřídil?"

"Ne. Ona si myslí, že přes všechno co se stalo, ještě pořád miluje ji, Bláží, a že ještě nemůže vydechnout ulehčením."

"To se ale mýlí," řekla jsem dotčeně.

"No, drobku, jen aby ses nemýlila ty."

Nad tím jsem se musela zamyslet.

Jenda mi ani přes můj vzkaz nezavolał. Jsem tak sama, tolik by se mi líbilo chodit s ním po lese, jít se s ním koupat... Ale nechává mě samotnou. A já nemám tušení proč...

Blíží se večer, období nejsmutnější. Alespoň si sedneme kolem stolku a Lojzík se bude snažit nás pobavit, ačkoliv je mu po Toníkovi taky teskno a chybí mu.

Kdy se to změní?

A změní se to vůbec někdy?

Ale co to slyším?

Přerušila jsem psaní a otevřela jsem dveře. Nemýlila jsem se! Mada už zase zpívá! Zpívá si veselou písničku. A Lojzík na ni něco volá a oba se smějou!

-----

17. kapitola

Den maminčina příjezdu začal docela příjemně. V kuchyni jsem našla vzkaz od Mady: Dej vařit před polednem uzené maso, udělej nudle a uvař pár vajíček na chlebičky. Bylo to menu pro maminku, Mada si pamatuje, co měla maminka ráda. V cukrárně objednala žlutkové řezy.

Byla jsem sama doma, ale už mi to tolik nevadilo, měla jsem program, měla jsem se na co těšit, mohla jsem zahnat všechno, co mě trápí. Někdy před jedenáctou jsem začala s nudlemi. Vysypala jsem mouku na vál a někdo zazvonil. Jenda!

Nebyl to Jenda. Byl to Eda. Velké zklamání, ale otevřela jsem mu. Samoty jsem si užila už dost.

"Ahoj Edo."

"Ahoj. Zbyli jsme tu z celé party jen my dva. Nejdeš jít k rybníku?"

"Šla bych! Až nevidím! Ale mám moc práce."

Podíval se na mě nešťastně.

"Ale kdyby ti nevadilo sedět v kuchyni, tak pojď a budeme si při práci povídat."

Usadil se u stolu, jako kdyby to bylo jeho staré místo, a vytáhl cigarety. "Smí se tu kouřit?"

"Teta tu taky kouří."

"Nebo ti mám pomáhat?"

"Dělám nudle a stačím na to sama."

Byl rád. Nechala jsem chvíli nudle být a udělala jsem mu kafe.

"Ty nikam na dovolenou nejedeš?"

"Ani ne. Pro mne je nejlepší eventualita dovolené poplakovat se po náměstí, kouknout do každého výkladu, a s kdekým pokecat. Čím proflákanější den, tím je mi líp. Ctibor se z toho může zjevit! A Martin mluví o neúčtě k času. Ale já jsem tuhle četl, že jen zlé lidi děsí úprk chvil. Ti hodní zůstávají klidní při plynutí, odplývání a mizení. Dnes už asi hodní lidé vůbec nejsou."

"Já jsem celá nesvá, když nemám časový program. Ale vůbec to nemusí být práce. Klidně snesu čtení na gauči a zdřímnutí."

"Tak přesně tohle říká Ctibor!"

"A Martin?"

"Ten vleze pod auto. Podle toho, co jsem četl, má povahu surovce."

"Tak vidíš, že ten článek nemá pravdu."

Placky byly rozválené, v hrnci odfukovalo maso do fleků. Bylo skoro poledne, tak jsem z ledničky vytáhla zbytek rolády, a dala jsem na stůl chleba a nůž.

"Ty jsi ohromná ženská!" řekl nadšeně a pustil se do jídla. Jedl s velikou chutí a krájel si další a další chleba. Pak jsme si dali na rozloučenou kafe.

Když přišla Mada, začala jsem s ní tam, kde jsem skončila s Edou. Vařila se káva. A k ní jsme si otevřely jednu z krabic, které přinesla - plnou žlutkových řezů.

"To je dobrota," lebedila si Mada. "Volal Lojzík, než odjel do lázní, že je máme čekat nejdřív pět hodin. Fleky dáme do trouby v půl šesté." Šla pro něco do spíže a volala: "Vilmo, ty si snědla tolik chleba?"

"Ne, byl tu Eda."

Vyšla ven. "Známá firma! Dokázal tu sníst celou šišku a hrnek sádla." Smála se.

K večeru začalo pršet. Konečně, po dlouhém období veder. Když maminka s Lojzíkem stáli o půl šesté u dveří velkého vchodu, bylo tak šero, že jsme museli rozsvítit. Obě jsme se k ní s Madou hrnuly, objímaly jsme ji. Byla nesmírně dojatá, ale neplakala, to ona neumí.

Zavedla jsem ji do salonku západního křídla, Lojzík jí tam odnesl tašky. Nemluvila. Stoupla si chvíli k oknu a dívala se do zahrady. Pak se otočila do pokoje.

"Je to tu útulné, ale tohle není nábytek po babičce."

"Podívej se vedle."

Šly jsme do ložnice. Holá, lesklá podlaha pocit útulnosti nevnukala, ale postele, připravené pro naše společné nocování, lákaly bílými peřinami a vysoko nastlanými polštáři.

"Ano, tady už to znám," řekla s úsměvem.

Vedla jsem ji do kuchyně, kterou také znala. Otevřela kredenc, vytáhla odtud jeden hrníček a řekla: "Tenhle byl můj," a nechala si ho v ruce.

"A co teta Vilma?"

"Teď tu nejsou."

"Těším se na ni!"

"Mami, musíme za ostatními, pojd'."

Vstoupily jsme do kuchyně, maminka se svým hrnečkem v ruce. Mada se tomu smála:

"Tak sis ho našla? Schválně jsem ti ho dala do tvého kredence, aby ti ho tu někdo nerozbil."

"Do mého?" divila se maminka.

"Bodejť! V tom kredenci jsou věci po tetě Julii. Babiččiny věci má všechny maminka."

Jsou to sestry, a jaký je přitom mezi nimi rozdíl! Mada tu stála usměvavá, připravená otevřít náruč, milovat, pomáhat. Snad ani ve snu si nevzpomněla, že si v dětství moc nerozuměly. Maminka se přikrčovala v nedůvěře, nechtěla se vydat laskavosti té druhé vřanc.

"Mám ti před večeří uvařit čaj?"

"Čaj ne, raději kávu."

"Ty to smíš?"

"Slabou ano, a dneska jsem ještě neměla."

Uvařila jsem jim kávu. Když sestry popíjely, ozvaly se na chodbě hlasy. Byly to mužské hlasy.

"Ty hlasy poznávám," zašeptala maminka a zdvihla prst.

"Nepovídej!" lichotila ji Mada.

"Ten mekavý je Zdeněk a ten hluboký Jáchym!"

"Tomu říkám paměť! Vidíš, přišli tě přivítat!"

Vyšly jsme všechny na chodbu. Oba muži se k mamince radostně hrnuli.

"Děvče, děvče, co mi to děláš s tím stonáním?" hlaholil doktor Jáchymovský.

"Tobě?"

"No jistě! Kdo jiný si tě má vzít na starost, ne-li já!"

"Moje papíry z lázní přijdou na středisko," řekla mdle.

"No a?"

"Nechte řeči o nemocech," řekl Zdeněk.

"Co to tady tak krásně voní?" navodil nové téma doktor Jáchymovský.

"Julčino zamilované jídlo. Fleky. Nebo jsi změnila vkus, Julko?" zeptala se Mada.

Maminka neodpověděla. Dívala se na své kamarády.

"Co tu stojíme na chodbě? Pojd'me do jídelny," zval hosty Lojzík.

Šla jsem s Madou do kuchyně, a když jsme přišly do jídelny s podnosy, vyprávěl právě Jáchymovský nějakou vzpomínku. Zaslýchly jsme už jen poslední slova, utopená ve smíchu. Nejvíce se smál Lojzík, ačkoliv s touto partou mládí neprožil a společné vzpomínky s nimi nemá.

Pustili jsme se do jídla. Maminka těkala pohledem z jednoho na druhého, často se zahleděla i na mě.

Bylo skoro už jedenáct hodin, když jsme s maminkou vešly do ložnice. Maminka, už v noční košili, seděla na posteli a dumala.

"Nevím, nevím. Snad bychom se přece jen měly vrátit domů."

"Ale proč? Co se ti tu nelíbí?"

"To přece není možné, aby všechno dopadlo tak, jak se to teď zdá!"

"Ale proč?"

"Nevím. Mám takový pocit neskutečnosti. Nemožnosti."

"To přejde! Zvykneš si! Nebo co bys chtěla?"

"Když já už asi nic nechci..."

"Mami, co bys dělala, kdyby tě Vilma pozvala tam k nim?"

"O něčem takovém vůbec nemluv!"

"Ale já musím slyšet odpověď!"

"Nešla bych. Kvůli tobě."

"A kdy ses o mě vůbec nebála?"

"Ty chceš, abych..." Hlas se jí zlomil.

"Ne! Nechci! Přisahám, že nechci! Jen mám strach."

"Tak neměj."

Lehla jsem si. Měla bych cítit uklidnění, ale necítím. Při tom jsem si nedovedla představit, že by ti dva maminku chtěli. Je zestárlá, nemocná, a oni chtějí mládí s perspektivou. Tolik jsem pochopila. Nač tedy ten strach?

-----

18. kapitola

K ránu jsem se probudila. Otevřeným oknem do pokoje vnikala zima. Nepršelo, ale vzduch po dešti byl podzimmě studený. Vstala jsem a zavřela jsem okno. Maminka se neprobudila. Ještě jsem usnula a zdálo se mi zase o té stříbrné louce, po které mě, když se mi louka zdála poprvé, vodila Vilma. Tentokrát tam se mnou nebyla. Potkala jsem na ní dědečka Toníka. Byl bledý, ustrašený a nekonečně smutný. Chytil mě za ruku a ptal se: "Kde jsou? Hledám je už celou věčnost!" A pak se mi ztratil. Uviděla jsem ho pak ještě jednou. Ve velké stříbrné dálce.

Probudila jsem se, sen mi uvízl na okraji myšlenek. Nechtěla jsem na něco tak smutného myslet. Ale nedokázala jsem to zapudit.

Maminčina postel byla už prázdná. Po chvilce přišla zabalená v dece.

"Hrozně se ochladilo, obleč se teple."

"To je škoda, těšila jsem se, že se půjdeme koupat."

"Co budeme dělat?" zeptala se bezradně.

"Já vím!" řekla jsem. "Jestli se zatopí v krbu, můžeme se uvelebit před ním a celý den číst.

Alespoň ty, já pomůžu Madě vařit, víš, že má od dneška dovolenou?"

"Anebo jí pomůžu já. Z povalování jsem už mrzutá."

V obývacím pokoji už bylo teplo, v krbu bylo zatopeno. A na stolku bylo prostřeno, zbytky chlebičků od včerejška. A hned tu byla Mada.

"Konečně jste vstaly? Jak se ti spalo, Julko?"

"Skvěle."

"Tak si sedni, jdu pro kávu."

Přinesla plnou konvici bílé kávy a sedla si s námi. Byla to chvíle pohody. Venku fujavice, doma teplo rodinného krbu, setkání po letech, a na stolku plno jídla. Mělo by se mluvit o záhadách, o kouzlech, třeba o tetě Vilmě. Ale milé sestry navodily téma tak strašně přízemní!

"Tu starou ložnici asi vyhodíš?"

"Ano, zařídím si tam pokoj."

Dívala jsem se z jedné na druhou. Podle toho všeho, co jsem slyšela, měly za sebou rozhovor na téma nevyjasněných majetkových záležitostí. Všechno šlo však hladce. To pro Madinu bezelstnost a mamčinu lhostejnost.

Začaly mluvit o stěhování, o úradech, o mé škole, kde se musím odhlásit.

Měla jsem po náladě a odešla jsem s detektivkou do svého starého pokojíčku po Vilmě. Chtěla jsem si zalézt do postele, když mě zarazila známá, nepozemská vůně. Rozhlédla jsem se - na stole něco leželo! Byla to obálka. Kdo ji sem dal a nic mi neřekl? Byla tlustá a na vrchní straně bylo napsáno - Vilmě a Janovi mladším...

Otevřela jsem obálku. Byly v ní dva listy papíru, popsané nečitelným rukopisem, a tři listy psané stařeckým písmem Toníkovým. A ještě něco tam bylo. Vykutálelo se to na postel a zablýskalo to. Bylo to zelené oko nudlové sovy!!!

Celá jsem se rozklepala. Otevřenou obálku jsem nechala na posteli a utíkala jsem zpět do obývacího pokoje. Nový déšť začal šlehat do oken. Zabořila jsem se do křesla u krbu a vděčně jsem poslouchala zvuky z kuchyně, klidné hlasy tety a maminky. Ozval se zvonek. Otevřela jsem, a zprvu jsem nemohla hned poznat, kdo to je. Byl v černém gumáku, kapuci na hlavě, a z náruče mu vykukovalo něco střípatého!

Byl to Jenda!

"Nesu paní Lyntě to štěňátko, co si objednala u pana polesného."

"Jemináčku!" zvolala Mada, a už si brala z jeho dlaní to maličké, běloučké nicátko.

"Pojďte dál, Jendo, musíte nám říct co s ním, protože babička tu není a my tomu nerozumíme!"

Šel ochotně, byla mu zima. Viděla jsem, jak se mu líbí ve vyhřátém pokoji. S úlevou se svezl do křesla u krbu.

"Nejdřív udělám čaj," řekla Mada.

Zůstali jsme sami. Štěňátko jsem teď měla já. Tiskla jsem je k obličejí, hladila jsem je.

"Jmenuje se Hexy, bude to mít v rodokmenu, ale nemusíte ji tak říkat."

Položila jsem fenku vedle sebe na gauč. Nebyla celá bílá, měla pod oušky světle hnědé skvrny.

Mada přinesla čaj a žlutkové řezy. "Tak povídejte, jak se máme o ní starat."

"Přinesl jsem vám od pana polesného knížku, já ještě žádný kynolog nejsem, ale po vojně si pejska také pořídím."

"Foxteriéra?"

"Ne. Něco většího. Moc se mi líbí gordonsetři."

Pak přišla i maminka, seznámila se s Jendou. Čekala jsem, že bude na něho zvědavá, ale ona se také hned vrhla na štěňátko a odnesla ho do kuchyně, aby mu dala mlíčko a piškoty. Mada šla s nimi.

"Vilmo, co je? Vypadáš vyplašeně, nespokojeně. Neřekl jsem ti snad, že na tebe nepřestanu myslet, i když budeme odloučeni?"

"Nemuseli jsme být."

"Já za to nemůžu," řekl bezradně.

"Víš, že jsem ti volala?"

Přikývl.

"Já za to nemůžu," opakoval. "Babička mi v tom rozuměla. Někdy od všeho zabloudím a nevím jak dál..."

"Chceš snad říct, že to souvisí se strýcem Janem?"

"Ne, ten o tom snad ani neví."

"Musím si tedy zvyknout?"

Objal mně prudce kolem pasu a přitiskl mě k sobě. Líbal mě do vlasů a šeptal: "Jen mi věř, jen mi prosím tě věř!"

Mlčela jsem a tiskla jsem se k němu. Neztratila jsem ho! Nepřestal mě mít rád! Vzpomněla jsem si na obálku v mém pokojíčku. "Pojď se mnou, něco ti musím ukázat."

Sedli jsme si spolu na postel a začali jsme číst.

Milé děti, Vilminko a Jeničku,

Píšu vám a ztrácím síly na vlnách předpodstatňujícího záření. Za několik dní mě zabije, protože nejsem ničím připraven k proměnění, jsem nemocen a sláb. Zemře každý, kdo jakkoliv oklame ty dva velké a dobré, a já jsem je oklamal, a oklamal jsem i vás dva, které Oni nade vše milují, které milují víc než kohokoliv jiného na této zemi, a které chtějí učinit svými dědici ve svém překrásném světě stříbrných luk pod devíti měsíci. Toužil jsem tolik odejít tam a žít tam nestárnoucí a neslábnucí. Jenže já jsem chtěl a měl odejít před dvaceti lety. Před vlastní procedurou transsubstanciací jsem však měl požit lék, abych byl silnější. Stalo se však něco hrozného, něco tragického, co zabilo tvoji maminku, ubohý chlapče Jene. Lék mi měla předat tvá prababička, ale neučinila tak. Raději ho podala své vnučce, trpící v nešťastném manželství, protože si myslela, že krásou a mládím zachrání pro ni a pro tebe jejího nevěrného muže. Lék byl však určen pro mě! Nehodil se proto pro mladou ženu! Ta zahynula, a já jsem ztratil všechnu naději, jakou jsem kdy v životě měl, ztratil jsem ji navždy!

Když mi dali pro vás dva návod k proměnění se zářiči, neodolal jsem pokušení a řekl jsem si: Alespoň to zkusím, vím, že nemám naději, ale alespoň z části zažiju a prožiju veliké kouzlo svých nejdražších, svých zbožňovaných! Neudělal jsem nic, než že jsem použil jeden ze zářičů, a začal jsem tak prožívat příliv sil a duševní mohoucnosti. Málem jsem o oba zářiče přišel! Oni nevěděli, že je sova určená za dárek pro Leontýnku, mysleli si, že je moje. Vsadili jí oči, takovým způsobem něco darovat, to je typické pro hravou, laškovnou Vilmu! Byl to pro mě otřes, když Leontýnka otevřela balíček a sovi oči se na mě upřely! Bylo štěstí, že u toho Vilma byla! Vyloupla oči a dala mi je do kapsy. Když jsem je nahmatal, úlevou jsem omdlel. To je o mně všechno.

A teď vy! Není pro vás nic ztraceno! Vstup do ráje je vám otevřen! Jen musíte být při proměňování spolu, zbyl už jen jeden zářič. A návod vám musím přepsat, Janův rukopis je pro všechny kromě mě docela nečitelný.

Tedy předně: Jan za ta dlouhá léta zdokonalil proces transsubstanciacce natolik, že ho zkrátil na desetinu! Úplný půst netrvá tedy čtyřicet dní, jak je o tom psáno v Bibli. Stačí čtyři dny. A mrtví také nebudete celé tři dny, jen několik hodin. Musíte jít do ústraní. Ze světa prostě zmizíte, a záleží jen na vás, podáte-li o tom někomu zprávu.

Po čtyřech dnech absolutního půstu a přijímání toliko trochy čisté vody musíte odejít do ústraní a toto podniknout: Očista těla musí být dokonalá. Potom se odějte do vyvařených rouch. Sedněte si a snězte kousek masa a zapijte vínem. Pak otevřete v místě zřítelnice kámen ve tvaru oka. Jakmile začne zářit, bodněte se nožem, nejlépe do boku. Musí téct krev! Krev a záře způsobí proměnu! Zemřete na chvíli a pak se probudíte přepodstatněně! Vaši ochránci, vaši noví rodiče, otec i matka, budou při vás a odvezou vás na oblaku do svého krásného domova. Připraví vám nekonečnou budoucnost poznání, pravdy a krásy.

Nebude lehké to vše zařídit, a já se kaju, že jsem vám to ztížil, že máte jen jeden kámen a musíte najít možnost, jak vše učinit společně. Ale tolik vám přeju, abyste zvítězili nad temnotou pozemské hmoty a vznesli se ke hvězdám! Milujte se a jděte a na mne vzpomínejte v dobrém.

Váš Antonín.

Takhle nějak to bylo. Píšu to totiž z paměti, protože Jenda si dopis nechal a vzal si i kámen. Nebyl schopen promluvit a už byl celý netrpělivý, chtěl odejít a přemýšlet o tom sám.

"Jendo, proč s tím utíkáš?"

"Víš, že sbírám památky po něm," řekl nevěrohodně.

"Copak ses v něm nezklamal?"

"Copak jsi právě nečetla, že..."

"Ty mu zase věříš?"

"Nevyptávej se, Vilmo, já teď nic nevím, vůbec nic. Když zůstaneš moje, když si budu jist, že jsem tvoje všechno... Ne! Nevím teď opravdu nic! Chci být sám. Mysli na mě. Já jdu."

-----

19. kapitola

Náš nehotový, nedotvořený byt se už teď stává téměř společenským střediskem. Večer odjeli Mada a Lojzík někam na návštěvu, a sotva zmizeli, už někdo zvoní, šla otevřít, a byl to Jáchymovský.

Sám.

"Kdepak máte pana Staňka?"

"Ale zjistili jsme, že se už máme dost, tak trávíme večer každý zvlášť," smál se.

Odvedla jsem ho k mamince, a oni si ani nestačili podat ruce, a někdo zas zvoní. Byl to Jenda! I jeho jsem vedla do našeho salonku. Nebyl rozpačitý jako normálně, ale nezdálo se, že by si chtěl nějak povídat. V přítomnosti doktora Jáchymovského to však nebylo potřeba.

Seděli jsme kolem stolu, a bylo to tak nezvyklé, že já a maminka sedíme u svého stolu a máme hosty, a že ti hosté nejsou jen tak někdo, ale že jsou to doopravdoví přátelé, a možná i ještě něco víc. Jenda určitě.

"Prý máte v pozůstalosti spisy pana Halbera?" zeptala se Jendy maminka.

"Mám jeho deníky a poznámky."

"Smím se zeptat, jakého druhu jsou ty spisy?" zajímal se doktor.

"No, něco soukromého. Ale také vědecké studie."

"Slyšel jsem, že byl velice chytrý a studoval medicínu."

"A já jsem slyšela, že byl geniální," řekla jsem já.

"Tak to je ho obzvláště škoda," řekl doktor.

"Nerozumím všemu, co píše," pokračoval Jenda. "Nemám ty znalosti, ale něčemu sem tam rozumím."

"Nechtěl byste nám něco z toho povědět? Třeba bych vám s něčím pomohl. Konec konců, studoval jsem stejný obor."

Divila jsem se Jendovi, že je tak ochotný mluvit. Bála jsem se jeho mlčenlivosti, a teď mě lekala jeho nezvyklá mnohomluvnost.

"Tak třeba napsal, že lidé budou v budoucnosti vymýšlet stále dokonalejší stroje, aby se dostali do vesmíru. A přece raketu, která by překračovala galaxie, nenajdou nikdy, protože se na to musí úplně jinak. Pro let se musí přeměnit lidská tělesnost přepodstatněním, aby mohla splývat s adekvátní substancí nehmotného oblaku..."

"To ovšem není věda," řekl zklamaně doktor.

"Protože si nepamatuju přesně ta učená slova, jimiž to napsal."

"Ne, ne, nebyl to vědec, byl to fantasta. Přesto mohl být geniální! Vědec by nejdřív mnoha pokusy demonstroval to přepodstatnění. Jenže kde nic, tu nic."

"Ale on přece!"

Chytla jsem Jendu za ruku a maminka si přiložila prst na ústa a zavrtěla na Jendu hlavou.

"A co duše?" ptal se doktor dál. "Věřil v existenci duše?"

"Věřil ve vnitřní oheň."

"A zase nic bližšího o tom ohni?"

"Oheň, který hoří a neshoří, studený plamen. Pohlcuje do sebe všechny informace uložené, totiž průběhem života ukládané do mozku, a nejen do mozku. A trvá, když tělo zhyne. Vyzáří z těla."

"A pak?"

"To já nevím. Pak píše o tom, co mu řekla Vilma."

"Jeptiška!"

"Znalkyně bible. Pavel z Tarsu, který znal dokonale helénistickou filosofii i učení židovské, prohlásil ze své duchovní zkušenosti: Jsou těla pozemská a jsou těla nebeská. Lze si tedy představit, že plamen s obtisky veškeré paměti a snad i s celou DNK přestoupí z těla pozemského do těla nepozemského."

"A kde je vezme?"

"To nevím."

"Strýček po tom nepátral?"

"Pátral, hledal analogie v přírodě, třeba zakuklení housenek, napadlo ho taky, že i druhé tělo máme někde v sobě celý život. Pavel říká, že máme v sobě vnitřního člověka a že dochází

ke konfliktům mezi ním a člověkem tělesným. Strýc odmítal Vilminův názor, že po smrti dochází k novému aktu stvoření ze strany boží."

"Kuriózní teorie," řekl doktor.

"Ani ne," řekla maminka. "Já jsem toho Pavla taky četla. Je tam taky ještě to, že na konci času, k poslednímu zatroubení anděla, budou naráz všichni předpodstatněni, tedy proměněni, ať jsou v tom či onom těle."

"A souzení," zahlaholil doktor. "Akce poslední soud."

"Nesměj se. Konec světa tak jako tak stejně přijde."

"A všechno odsouzené zajde navěky v gehenu pekelné."

Doktor to všechno smetl ze stolu. Smetl i samotného Jana Halbera. Mrtvý fantasta, kterého nelze brát vážně. Dívali jsme se na něho a on najednou zvažněl. "Koukáte na mě jako na kacíře!"

"Taky, že jsi kacír!" usmála se maminka.

"Je to zvláštní," řekl Jenda, jako kdyby neposlouchal, co ti dva mluví. "Babička věřila, že až umře, bude u svého syna. Teď se mi o ní zdává. Příšerně živé sny. Sedí v chaloupce, kde to vypadá jako za jejího života, a je zoufalá. Nemůže odejít, nemůže se povznést. Chtěla by mi něco říct, ale nemůže promluvit."

"To jsou ty tvoje nervy," řekl doktor vlídně. "Užíváš ty prášky, co jsem ti předepsal?"

"Někdy zapomenu. Ale je mi už dobře."

"Neřekl bych."

"Ale Jáchyme, teď už ho nech být."

Jenda, po vzepětí, v němž byl schopen diskutovat, opět zval. Zvedl se a rozloučil se.

Doprovodila jsem ho až k brance. Bylo mi najednou tak teskno, jako kdybych ho viděla naposledy v životě. Toužila jsem, aby mě obejmul a políbil. Ale on jen stál a díval se stranou.

"Tak sbohem," řekl tiše.

Zavřela jsem oči. Musí mě přece políbit! Milujeme se!

Otevřela jsem oči a on byl pryč...

-----

20. kapitola

Spala jsem po několika dnech opět ve Vilmině pokojíčku a měla jsem strašlivé sny. K ránu to bylo zase o té louce pod stříbrnou jinovatkou, s těmi modrými a fialovými květy. Věděla jsem, že tam někde zabloudil Jenda a že ho musím zachránit! Volala jsem ho, běhala jsem a umdlěla jsem takovou slabostí, jakou normálně vůbec neznám. Jenda nebyl k nalezení. Všude bylo ticho, a jediným zvukem bylo nějaké svištění, a to svištění mě začalo unášet houstnoucí mlhou. Bála jsem se poddat se tomu letu, věděla jsem, že jestli podlehnu, už se nikdy nevrátím domů. V té mlze to silně vonělo, sladce a opojně. Vzpírala jsem se a tím úsilím jsem se probudila. Bdělost mi nepřinesla úlevu, bála jsem se dál. Utekla jsem z postele. První můj pohled padl na stůl. Ležely na něm poházené bílé lilie, a bylo jich snad padesát. Jejich silná, sladká, omamující vůně byla nesnesitelná.

Utíkala jsem dolů tak, jak jsem vstala. Hledala jsem maminku. Seděla v naší kuchyni u stolu a listovala ve velké, tlusté knize. Úplně se mě lekla, jak jsem tam vpadla.

"Mami, já už tam nikdy nebudu spát!"

"Nikdo tě nenutí. Co se stalo?"

"Měla jsem zlé sny. A byla tam Vilma, a přinesla úděsnou spoustu lilií!"

"Mluvila jsi s ní?"

"Ne. Ale ty kytky!"

Maminka vstala a šla nahoru. Po chvíli přinesla plnou náruč těch květin, jejichž pach mě přiotrávil.

"Je to nějaký zvláštní vonný druh. Nemůžeme je nechat v bytě. Dám je do kbelíku na verandu."

Odešla, a já jsem se v koupelně začala polévat studenou vodou. Po ní mi bylo trochu volněji. Maminka se vrátila.

"Tak povídej, co se ti zdálo."

Říkala jsem jí to a ona pokyvovala hlavou, že takové sny zná. Tenhle prý znamená, že mám o Jendu strach, nejsem si jím jistá, bojím se, že ho ztratím. Ale může to působit má malá sebedůvěra. Nic jsem neodpovídala, ani jsem nevěděla, co bych na to měla říct. Byla jsem ráda, že o tom mluvíme, i tímto hovorem se můj strach rozplýval.

"Co to studuješ?" zeptala jsem se maminky.

"Kuchařskou knihu. Přijdou na oběd kluci, Jáchym a Zdeněk."

"Můžu ti pomáhat? Co plánuješ na ten oběd?"

"Podívej se do lednice, včera jsme to koupili s Jáchymem ve městě."

Otevřela jsem ledničku, našla jsem kotlety, okurky, zeleninu na polévku.

"Cos hledala v té kuchařce?"

"Nějakou pikantní úpravu kotlet."

"A k tomu brambory a salát?"

"Ano."

"Tak nehledej žádnou omáčku. Nejlepší budou smažené po maďarsku."

"To tu nemám."

"Nic to není. Naklepou se, obalí se v mouce, smíšené s pepřem a paprikou. Udělám to, ano?"

"Tak jo. Postavíš i na polévku? Já bych se dala do úklidu."

Už máme vlastní byt. Do salonku přibyl náš koberec a police se zaplnily našimi knihami. Pestrobarevné hřbety knih působí jako veselá stěna.

Lojzík s Madou odjeli ještě k Lojzíkovým příbuzným, ale vrátí se brzy, zajedou rovnou pro Lyntu a Miju a pro pejsky. A tou dobou se vrátí také Martin a zase budeme všichni - a ještě i s maminkou a s maličkou Hexynkou.

Naklepávala jsem kotlety a uvědomovala jsem si, jak se na všechny těším!

V naší spíži jsem našla balíček pepře, ale žádnou papriku. Šla jsem pro ni do Madiny kuchyně. Otevřela jsem okno. Od východu to už hrálo a svítilo, slunečné horké dny se vrátily! Na naší straně bylo ještě chladno, svěže a trpká vůně velkého lupení byla velmi příjemná po předchozím útoku Vilminých lilií...

Znovu se mi vybavil ten sen. Nic se neděje! Jenda se sice několik dní neozval, neukázal se, ale copak mi nevysvětlil... Nevysvětlil mi nic. Jen mi řekl, že si z jeho úniků nesmím dělat těžkou hlavu, že to neznamena nic zlého. Já mu taky nevolám. Když chce být beze mne, tak ať si je!

Maminka se vrátila do kuchyně, ale jen na chvilku. Nesla v náručí Hexynku a říkala, že s ní jde na zahradu, a mě poprosila, abych jí podusila trochu mletého masa.

Hosté přišli chvilku před dvanáctou, ještě nebylo všechno hotovo.

"A kdopak nám vlastně vaří?" ptal se Staněk.

"Společné dílo," pospíšila jsem si říct.

"Voní to skvěle," řekl Jáchym a olízl se.

Nalila jsem polévku. Mamince jsem nechala naservírování dalšího chodu.

Povídali o lidech ze staré party, smáli se, bylo jim dobře. S kávou se odstěhovali do salonku, a já jsem zůstala v kuchyni. Umyla jsem nádobí, utřela jsem loužičku po Hexynce.

Znovu zazvonil zvonek. Šla jsem otevřít, a byl to Eda. Přijala jsem ho jako vysvoboditele, protože mě přišel pozvat k rybníku. Zavolala jsem maminku do kuchyně, Edu jsem jí představila jako Martinova kamaráda, a mamince se zalíbil na první pohled. Dovolila mi jít s ním k rybníku. Musel jí slíbit, že dá na mě pozor. To mu dělalo moc dobře, oči se mu rozsvítily jako svíčky.

"Sliboval jsi, sliboval a já ani nevím, jestli umíš plavat!"

"No vidíš, to je osudová chyba. Měly jste se zeptat včas," chechtal se.

"A co tvoje svědomí?"

"Nejsi můj zpovědník," řekl.

To už jsme byli na cestě k rybníku. Šlo se nám lehce, a když jsme byli tak blízko, že jsem slyšela šplouchání vln a křik dětí, pocítila jsem radostné vzrušení a zrychlila krok.

"Jen pomalu, nebo tě nepustím do vody," mírnil mě Eda.

"Copak mi chceš poroučet?"

"Jistě! Copak mi tě nedala maminka na starost?"

Toužila jsem po vodě. Tohle je štěstí! Šum vody v lehkém vánku, její vůně, její vábivé břehy i dálky i její chlad. Shodila jsem ze sebe koupací plášť a stoupla jsem si v mělké vodě mezi malé oblázky, přes něž se přelévaly droboulinké vlny.

"Poplaveme ke stavidlu?" zeptala jsem se Edy.

"Ke kterému?"

"K tomu bližšímu, podle břehu."

"Jo."

Když jsem plavala, byla jsem sama a měla sama k sobě tak blízko, jako nikdy jindy. A všechno se mi zdálo krásné, nadějně. Blízká i vzdálená budoucnost, i láska... Chtěla jsem opravdu doplavat až ke stavidlu, ale vidím, že Eda míří ke břehu, k tomu lesnímu břehu, kde jsem kdysi našla Jendu. Už stál v mělké vodě a kýval na mě, abych plavala za ním.

"Vzala mě křeč," řekl a křivil se mu obličej.

Vylezli jsme, já jsem si sedla, on chvíli skákal kolem mě. Pak si sedl také.

"Už to nebolí?"

"Ty to neznáš?"

"Ale znám."

"Už je to dobrý."

"Ale může se to vrátit."

Mluvili jsme, a Eda se při tom ke mně přisunoval blíž. Otočila jsem se po něm a viděla jsem, že má černé oči zase tak rozsvícené jako...

"Dala bys mi pusu?"

Netoužila jsem po tom, ale byla jsem zvědavá. Bylo by to stejné jako s Jendou? Jednou jsem slyšela, jak holky ve třídě říkají, že s tím druhým je to úplně totéž jako s tím prvním.

Eda si vysvětlil mé váhání po svém. Najednou mě držel kolem krku a políbil mě dlouhým, dusivým, horkým polibkem. Jenže on nebyl mým druhým - vůbec nebyl můj. Měl cizí pach po cigaretách. Oddálil se na chvíli, ale chtěl se vrátit, něco zašeptal... Ale já jsem ho odstrčila. A hned jsem vstala a vlezla jsem do vody. Neohlížela jsem se na něho a plavala jsem na pláž. On byl rychlejší. Než jsem došla k našim věcem, už u nich seděl a kouřil. Natáhla jsem na sebe koupací plášť.

"Půjdeme?" zeptal se.

"Já už musím."

"Já dnes taky pospíchám."

Mluvit začal až v lese. Zastavil se, chytil mě za loket:

"Počkej, dlužím ti vysvětlení."

"Ale..."

"Neříkej, že není třeba, nic nevíš. Nešlo o nic jiného než o průzkum."

"Co?"

"Dělím holky na indiferentní a potencionální. Někdy je nutné políbení, abych to přesně určil. Ty nejsi indiferentní, ale mezi potencionální tě taky nemůžu s jistotou zařadit, něco tomu chybí, není to ono. Nějaký dotaz?"

"Nač ta cizí slova? Indiferentní!"

"To znamená..."

"Já vím, co to znamená, a vím taky... " Málem jsem mu řekla, že chápu, že těmi řečmi, jimiž mě shazuje a odstrkuje, maskuje svou prohru u mě. Ale čeho chtěl dosáhnout?"

"Tak. Domů dojdeš sama. Ahoj."

Došla jsem domů. Maminka už hosty neměla. Seděla v salonku a četla. Detektivku! Tak ji tu také svedly, ty nejlepší přítelkyně sladkého nicnedělání?

"Kde máš Jendu?"

"Ale mami, byla jsem se přece koupat s Edou."

"Já vím, ale pak přišel Jenda a šel za vámi. Jak jste se mohli minout?"

Se vší úděsností se mi vrátil pocit ranního snu. Maminka se ptala správně:

Jak jste se mohli nenajít?

Spala jsem v ložnici a ještě jsem předtím snědla mamčin prášek na spaní. Ráno jsem se probudila bez paměti na sny. Ještě jsem ležela, probírala jsem se, když za mnou maminka přišla, že mi přišel nějaký dopis. Byl ve schránce, ale bez známky, bez razítka. To jistě Eda! Dopis jsem otevřela až u snídaně. Ale nebyl od Edy. Psal ho Jenda!

Dopis byl bez oslovení. A pak! Ne, nebudu ho opisovat celý, stačí to hlavní... Měl mě nejraději ze všech lidí na světě, raději než babičku, než strýce. Pro mě by byl ochoten snášet tíhu života, ačkoliv se mu nikdy moc nechtělo žít. Věřil mi. Není žárlivý, počítal s tím, že budu chodit s Martinem a s jeho kamarády, až on tu nebude. Ale polibek, který viděl tak zblízka, že se nás mohl dotknout, mu ukázal, že jsem jen obyčejná holka. Jako Bláža a tisíce jiných. O nic horší. O nic lepší. Dovede si tedy představit, jak by to dopadlo se mnou během vojny a jak by trpěl. Ví, že není možné se vyhnout utrpení, byl by snášel všechno zlo světa se mnou. Beze mne nemá smysl se přemáhat, když je tu možnost trvalého úniku. Má návod, má kámen, má místo kde se skryje a nikdo ho nenajde. Nechtějí ho beze mne? Ať! Oni také nikoho neměli, když se proměnili. A přece se dostali na svou planetu!

Maminka přišla v nových šatech. "Jedeme na Bzikov. Je tam výstava pokojových kyttek, nechceš jet s námi?"

"Jsem nějaká otupělá z toho prášku na spaní."

"To přejde. Uvař si silnou kávu a jdi s Hexynkou ven."

A už u dveří zvonili její kamarádi a já neměla sílu jí zadržet a říct jí...

Bez naděje na úspěch jsem šla k telefonu a vytočila jsem číslo polesí. Vzal to Jenda!!!

"Jendo! Musím s tebou mluvit!"

Položil sluchátko. Vytočila jsem číslo znovu.

"Jendo, něco provedu, jestli..."

"Už jsi toho provedla dost, alespoň mně to stačí," řekl chladně.

"Ne! To nestačí! Nenechám tě uniknout! Řeknu to, řeknu všechno panu polesnému, řeknu to i Jáchymovskému! Ty nesmíš!"

Nemohla jsem dál, smutnou úlevou že jsem se ho dovolala povolilo to drtivé napětí, a rozbřečela jsem se. Něco odpovídal, ale nerozuměla jsem mu, až když najednou někdo zakřičel:

"Nic mu nezkazíš!"

Obrátila jsem se. Za mnou stáli dva lidé. Vilma a Jan...

Udělal jsem všechno, co chtěli. Šli jsme do naší kuchyně, dala jsem jim mléko a chleba. Sedla jsem si s nimi u stolu. Nic neříkali. Upíjeli mléko a ulamovali chléb.

Vilma po mně pokukovala, Jan se díval do zahrady. Teprve po jídle dal lokty na stůl, opřel si bradu o sepjaté ruce a řekl mi:

"Teď si promluvíme."

To bylo znamení pro Vilmu, že už smí mluvit. Vztáhla ke mně ruku:

"Vilminko! Jak jsi mohla! Jak jsi mě mohla tak zklamat?"

"Jak zklamat?" zeptala jsem se přiškrceně.

"Nechceš se mnou odejít!"

"Ne, nechci."

"I když Jeník odchází?"

"Vždyť mě s sebou ani nechce!"

"A kdybyste se smířili?" zeptala se rychle.

"Kdyby se se mnou smířil, nechtěl by odejít! Zůstal by se mnou tady, protože mně se strašně chce žít!"

"Ty hloupá! Copak nevíš, že život jsme ti nabízeli my? Život téměř věčný!"

"Ale bez všech těch lidí, které jsem tady našla!"

"Lidi! Ale co já?" zeptala se tiše, ale naléhavě.

Vztáhla ke mně ruku, ale já jsem nechtěla, aby se mě dotkla, uhnula jsem. Nechala jsem její ruku klesnout.

"A co já?" opakovala smutně. "Ty si neumíš představit, jak bychom spolu my dvě žily! Muži by pracovali, bádali by, cestovali by, a my bychom se procházely po zahradách tak rajských! A cestovat bychom také mohly, celý vesmír je nám otevřený! Nikoho bychom nepotřebovaly! Zapomněla bys na Pustinku!"

Všechno se ve mně vzpíralo proti tomu naléhání. Ten život, který tak chválila, mi připomínal předchozí život s maminkou, i když ve vesmírném měřítku, i když bezstarostný - snad. Ale to nebylo to nejvíc odpuzující. Z tety vyzařovalo něco temně těžkého, nudného - prázdnota! Ano, to je ono! Je prázdná!

"Maminka nedávno řekla, že nevíme, jestli jsi šťastná," šeptla jsem.

"Byla jsem nešťastná tady," odpověděla smutně.

"Přestaňte!" okřikl nás Jan.

Vzhlédla jsem k němu. On prázdný nebyl!

On nebyl nešťastný na zemi. Mohl zde vykonat dílo. Neodešel ze strachu před životem. A Jenda?

Jenda má strach ze všeho možného. Teď právě z vojny a ze samoty, protože mi přestal věřit.

"Jenda na tom bude jako Vilma, ne jako ty," řekla jsem mu.

"Jenda přijde jako můj syn a dědic, naučím ho všechno, bude to můj spolupracovník."

"A když toho nebude schopen?"

"Mám prostředky, aby byl uschopněn. Tak dost. Jeník chce odejít, tak odejde, a já ho neopustím. Budeme při něm, až se promění, a vezmeme ho s sebou na náš oblak."

"Vilmo, prosím tě, ještě je čas," zaprosila teta.

"Nepros ji! Vidíš přece, že ona je nepřítel! Tak jako Lynta."

"Ne! Nejsem nepřítel, nepomlouvám vás. Já vám jenom nechci dát Jendu."

"Proto ti nemůžeme věřit! A Jenda musí mít klid k svému proměnění. Před všemi a hlavně před tebou! Musím tě zneškodnit."

"Co mi chceš udělat?" vykřikla jsem a vyskočila jsem ze židle.

Vilma byla také v tu ránu na nohou. Zakroužila mi rukama před očima, jako nedávno Lyntě. Ale nepadla jsem do bezvědomí jako Lynta. Jen jsem si sedla.

"Teď dávej pozor," řekl Jan. "Neprobereš se, dokud nebude mít Jeník všechno za sebou. Probudíš se těsně před odletem. V deset večer vyjdi na terasu a uvidíš naše vystoupení na oblak. Uvidíš možná i Jendu, pokud bude chtít. A teď pojd'."

Nechala jsem se poslušně odvést do ložnice, lehla jsem si, Jan mi něco vlil do úst. A dál už nevím.

Později mi maminka říkala, že na ni toho dne čekala Vilma v salonku. Sama. Ujistila ji, že se o mne nemusí bát, lékaře ať nevolá. Nic zlého se neděje. Probudím se normální, neproměněná, svěží a zdravá. Ať jí maminka věří a ničeho se nebojí. Maminka jí uvěřila. Poseděly spolu, popovídaly si, ale nevím o čem, to mi maminka neřekla. Ale určitě nepadlo ani slovo o Jendovi, který zatím...

-----

22. kapitola

Maminčin dopis:

Jsem sama s tvým spánkem, sama v dlouhém čase potlačovaného strachu o tebe. Vždycky, v zlé minulosti, i v láních jsem ti psala, kdykoliv mě přemohla úzkost. Ale žádný z těch dopisů jsem ti nedala číst. Nyní, po dnech blízkosti starých přátel, po dnech výletů a besedování, jsem zase sama, zavřená mezi stěnami, i když jsou to stěny mé Pustinky, a mám strach. Co když se teta Vilma mylí? Co když udělal její Jan chybu a tobě něco hrozí? Když je vedle mne, věřím jí, a když není... Stejně nemohu volat Jáchyma, protože mi udělala dlaněmi kruhy před očima a já nejsem schopná jít otevřít, když někdo zazvoní, nejsem schopná zvednout sluchátko telefonu, brzy večer tvrdě usnu a pozdě se probouzím. Vedle tebe! Vypadáš krásně, tváře máš růžové, oddechuješ pravidelně...

Ano, tetička Vilma tu pobývá se mnou. Její Jan je něčím zaneprázdněn. Splnilo se mi to, po čem jsem toužila tak dlouhá léta. Setkala jsem se s utěšitelkou svého dětství. Vyprávěla jsem ti přece, jak sedávala u mé postýlky a vyprávěla mi a zpívala a byla mi vším tím, čím nedokázala být Lynta. Už to nemám Lyntě za zlé. Snažila se mě mít ráda stejně jako Madu, ale marné přání! Mada byla mladší, roztomilejší, přítulnější. A teta Vilma nedbala na Madu, dala přednost mně, říkala mi Sirotečku. Na to jediné slovo si bezpečně vzpomínám, a jinak vlastně už jen na slzy sebelítosti, moje slzy, tak horké a úlevu přinášející. Celý život jsem toužila znovu se setkat s touto tetou, představovala jsem si, že mě pochopí, že mi pomůže, že mi řekne, co mám dělat, že mi poradí... V tom strašném zápase se slabostí těla a s malátností duše jsem ji volala, odhodlávala jsem se vzchopit alespoň tak, abych mohla dojet na Pustinku a třeba se u cíle zhroutit, jen když tam budu až ona se vrátí - v čase růží - v čase, v kterém se oni vracují. Jsem zdravější, lázně mi pomohly, ale pomohly opravdu ony? Nebo mi spíš pomohla naděje na setkání s Vilmou?

Setkala jsem se s ní. Je tak líbezná jako tenkrát, princezna z pohádky, zázračná bytost, která se zjevuje, která prochází zdí, víla která má sílu ducha a křehkou tělesnost. Zdvihne malý šálek mléka, udrobí kousínek chleba, ale neotočí vypínačem. Vezme do rukou květinu a neudrží ji. To všechno je tak, jak jsem si představovala. Ale jako člověk, jako moje teta, jako moje naděje je docela jiná.

Představovala jsem si, že já jí řeknu o svém trápení a ona mě utěší vyprávěním o tom záhadném světě, v němž žije se svou věčnou láskou. Chtěla jsem, aby mi snivě a básnicky znovu a znovu líčila ty louky pod celofánovým povlakem. Chtěla jsem slyšet znovu o devíti měsících, které mají

každý jinou barvu. A o jejich domě, a o lidech se zářivě zlatou pletí, kteří... Znam to ze snů, musela mi o tom tehdy dávno vyprávět!

Ale ona teď nevypravuje nic. Jenom říká slova: Krása, volnost, štěstí, a jako kdyby přitom nic necítila! Když řekne krása - jako kdyby říkala bezbřehá nuda, když říká volnost - jako by to znamenalo věčné spoutání, a když mluví o štěstí, jako kdyby vůbec nevěděla, co to je. Připomíná mi víc baculatou Vilmu, o které mluví Lynta. Nebyla ničím, nic neuměla, nic ji nezajímalo. Na chvíli ji zaujalo náboženství a potom láska... Jenže náboženství žije jen budoucností. Budoucnost je plně obsahem náboženství, jako pojmu. Budoucí naplnění, budoucí poznání, budoucí ničím nezastřená láska... Ale teta Vilma je bez budoucnosti. Ustrnula. Ustrnula v překrásném světě, ale ten svět ji ničím neobohacuje, protože si s sebou nepřinesla žádnou hloubku, vnitřní hloubku myšlenek, představ, víry a zaujetí. Děsí mě pomyslet, co se stalo s její láskou. Jsou spolu, ale žije jejich vzájemnost? Tuším, že s ním je to docela jiné. On hloubku měl a žije z ní, je činný, stále poznává. Člověk, který nenalezne hloubku v sobě, nenalezne ji nikde v celém vesmíru.

Kdyby tu raději místo Vilmy byl Jáchym! Vilma je otravná, to není vulgární slovo, myslím to doslova. Má v sobě otravné látky, voní a přitom šíří pach smrti! Jáchym je jen obyčejný venkovský felčar, jak sám o sobě říká. Ale on nikdy víc nechtěl, ale dovedl vytvořit nebo najít, nevím jak to lépe napsat - tu hloubku. Ledacos vytrpěl, mnoho poznal vlastním úsilím, vykonal mnoho nesobecky a bez prospěchu. Hloubka je místo, v němž se pláče. Je vyhloubená slzami, ztrátami, strádáním. A do toho prostoru, který se tak vytvoří, musí být vloženo úsilí, hledání, milování, doufání, myšlení na jiné, poslání, poznávání, obětování... Nedovedu to ani všechno vyjmenovat, vím, že to neříkám přesně, utíká mi hlavní smysl. Ale to jen ve výrazech, ve skutečnosti to vím, cítím. Proto je mi tak dobře s Jáchymem a proto jsem celá zbitá po několika hodinách s předpodstatněnou tetou.

Vilmo, moje dcero! Nikdy nelituj toho, že ses nedala zlákat na cestu s ní! Ne pro mne, ale pro sebe. Prožila jsi tolik zlého vinou mé zemdlenosti a nemohoucnosti z nemoci, vydržela jsi to, jsi připravena ne na hvězdnou cestu, nýbrž na to, abys dosaženou hloubku naplnila plností života, pravostí života, věcmi dobrými, smysluplnými, ušlechtilými.

Večer se probudíš. A oni předpodstatněně odejdou. Na dvacet let zmizí z našeho života. Obě musíme usilovně myslet na to, co budeme dělat, jak budeme žít. Máme před sebou obě nesnadná rozhodování. Ale našly jsme v sobě sílu, vid'? Nalézáme ji. Vyšly jsme z tísně a z trýzně osamění ve dvou...

V Bibli je psáno o andělu, který kormoutil vodu v rybníku Bethesda, a kdo se první do ní ponořil, ten se uzdravil z těžké nemoci. Jeden člověk, chromý, který sám nemohl vstoupit do vody a jen se díval, jak jiným pomáhají jejich blízcí k ponoření, odpověděl na otázku: Proč se také nezachrániš? Slovy: Nemám člověka.

Neměly jsme člověka. Ale nyní máme...

-----

23. kapitola

Maminka uslyšela ten podezřelý šramot, když ještě seděla nad dopsaným dopisem. Přicházel z kuchyně, uvědomila si, že tam nechala pootevřené okno, a vyděsila se. Zloději! A ona sama, jen s beznadějně spící dcerou. Hluk sílil, ozvaly se kroky. Dveře se rozletěly a do salonku vpadl doktor Jáchymovský, krvácel z obou rukou, byl umazaný a hned křičel:

"Co jsi tady tak zabarikádovaná? Proč neotvíráš? Proč nebereš telefon?"

"Počkej, prosím tě, musím se vzpamatovat. Jak ses dostal přes plot?"

"Asi jsem přelezl, ne? Viděl jsem světlo. Rozedřel jsem si obě ruce. Tak mluv!"

"Ano. Chci ti všechno říct, ale nejdřív bychom měli ošetřit ty ruce."

Přinesla lékárníčku, a za Jáchymova nedůtklivého poučování mu rány vyčistila a obvázala. Chtěla jít ještě uvařit kávu, ale on už neměl trpělivost.

"Tak dobře. Všechno ti řeknu, ale nerozčiluj se. Pro tebe to bude neuvěřitelné, ale přísahám, že ti povím jen a jen pravdu."

V té době můj sen vyvrcholil. Na své pouti po stříbrné louce, ve svém hledání Jendy v neznámém světě jsem se dostala kamsi mezi keře, které vypadaly jako ohromné, živé a pozlacené jmelí. Už jsem nevolala, už jsem nemohla volat, a ani další chůze jsem nebyla schopná. Teď se vzdám. Čemu? Věděla jsem, že nejen já někoho hledám, nýbrž že někdo současně sleduje mne, jenže ten někdo o mně už dávno ví a čeká, jen až zemdlím.

Zlaté křoví bylo tvrdé, bolel mě jeho dotyk, a přesto jsem se jím musela prodírat dál a dál. A tu náhle přede mnou stála dlouhá, úzká krabice, celofánová a jak se k ní blížím, vidím, že v ní někdo je, někdo v ní stojí, uvězněný jako v kostce ledu, a dívá se na mě polekanýma očima. Jenda! Konečně!

Ale jak mu mohu pomoci? Pustila jsem se nehty do celofánu, trhala ho, cáry lítaly kolem mě, padaly se na zem jako lepivý stříbřitý sníh, ale já jsem neustala. Trhala jsem i zuby a potom - bylo všechno to jiné i s krabicí pryč. Jenda se zakymácel, padl dopředu, zhroutil se mi k nohám. Mrtvý?

Nevím, tehdy mě totiž právě dostihlo to známé svištění a unášelo mě pryč. A tehdy jsem si uvědomila, že spím a že se musím probudit, nebo mě to svištění unese někam, odkud se už nebudu umět vrátit! Několikrát se mi to podařilo.

Viděla jsem ložnici, násilím jsem se vztyčovala, několikrát jsem vstala a pokoušela se rozsvítit, ale nešlo to a byla tma tmoucí a já se děsila, že to svištění mě i tady dostihne, chtěla jsem křičet o pomoc, ale nevydala jsem ze sebe ani pípnutí. Probouzela jsem se a zase jsem usínala. Až jsem pocítila tu bolest. Někdo mě mlátil do obličeje. Konečně procitám. Vidím maminku a vidím Jáchyma, fackuje mě. Vykřikla jsem a on přestal. Podepřel mě pod zády a posadil mě.

"Rychle z postele, pod sprchu a pak silnou kávu!"

Jakmile jsem stála na nohou, malátnost byla pryč. Nic mi nebylo, nic mě nebolelo. Měla jsem jen žízeň a hlad. V tom tedy teta Vilma nelhala, neublížili mi.

Vysprchovaná, oblečená, zdravá jsem přišla do salonku. Na stolku stála konvice plná vonící kávy a obležené chleby. Bylo mi dobře, ale věděla jsem, že mám něco na starosti, ale ani za nic jsem si nemohla vzpomenout co. Vážně! Nemohla jsem si vzpomenout, kdo byl ten hoch, co byl uvězněný v celofánu, jen jsem tušila, že ta starost se mě týká. První dotaz Jáchymovského mi to však plně osvětlil.

"Vilmo, nevíš o Jendovi?"

"Jak by mohla? Spala. Stalo se něco?" divila se maminka.

"Ztratil se. Polesný ho marně hledá, shánějí ho všichni hajní v okolí. Hledali ho všude, i tady a u jeho první holky. Polesný už chce zavolat policii."

"Kolik je hodin?" vykřikla jsem.

"Je večer, půl desáté," odpověděl mi.

"Tak to už je pozdě, to už ho nenajdou. Už je proměněný, předpodstatněný, a za chvíli s nimi odletí!"

"Víš to jistě?" zděsila se maminka.

"To teda vím," řekla jsem zoufale.

"Tys to věděla? Předem? A nikomu jsi nic neřekla?" vykřikl Jáchym.

"Co mi to vyčítáte! Právě proto mě uspali, abych nikomu nemohla nic říct!"

"A mě zhypnotizovali, abych nikoho nevpustila, zvláště tebe ne, abys ji nemohl probudit."

Zakoulel očima.

"Holky, proč jste mi to všechno neřekly dřív?" bědoval.

"A věřil bys nám? Věřil bys, kdybys na vlastní oči neviděl, co s námi udělali?" bránila nás maminka.

"Je to příšerné! Hned tak se s tím nevyrovnám."

"Ano. Musí to být pro tebe příšerné. Takovým střízlivým lidem, jako jsi ty, zůstávají oni utajeni."

Jáchym s maminkou mluvili dál a já jsem si vzpomněla na poslední slova Janova. Nebo Vilmina? V deset je uvidím z terasy! A možná i Jendu!

Řekla jsem, že půjdu na chvíli nahoru. Chtěla jsem být při loučení s Jendou sama. Víím, pro ně by to bylo také zajímavé, měla jsem výčitky svědomí, že je s sebou neberu. Ale přání být sama bylo silnější.

Severní terasa je dlouhá téměř přes celý dům. Bála jsem se chladu, a tak jsem nejdříve vešla do svého bývalého pokojíčku, abych si vzala přikrývku z postele. Jen jsem otevřela dveře, přímo mě udeřila vůně lilií. Bylo jich tu zase plno, bez vody, vadnoucích, umírajících. Poslední pozdrav tety Vilmy.

Vybrala jsem několik ještě trochu živých, a s tou kyticí jsem vstoupila na terasu. Jako na pohřeb!

Nadechla jsem se čerstvého chladného vzduchu a zadívala jsem se do jasného nebe plného hvězd. Bylo to krásné a já jsem s jistotou věděla: Mohla bych být šťastná, uměla bych být šťastná! Jen kdyby nebylo toho nadpřirozeného loučení s Jendou... Nadpřirozeného! Protože loučit se s ním obyčejně, třeba na dlouhý, dlouhý čas, to bych snesla, to bych unesla snadno!

Celofán! Teď jej konečně vidím bdělá! Byl to ten stříbřitý sníh. To stříbrné jíní! Oblak. Připlul z neviditelné dálky a teď - velký a svítivý - se pohupoval nad Pustinkou. Víc se nepřibližoval. Zato se něco modrého přibližovalo k němu. Nesly se k němu vzduchem dvě postavy. Nemávaly rukama, neplavaly, jen mírně nakloněné kupředu byly unášeny modravým oparem kolem těl. Vilma a Jan. Nic s sebou neměli. Jen ona držela v náručí několik lilií, stejných jako jsem měla já.

Z oblaku se vylila stříbrná cestička, a oni na ní zůstali stát. A najednou se obrátili směrem ke mně. Viděli mě, zamávali mi, Vilma mi hodila kytici, která ke mně nedoletěla, někam spadla.

A co Jenda? Tak se mi nechce ukázat? Zlobí se. Odchází neviditelný. Ale měl mi odpustit, neměl odlétat ve zlobě! Na obloze byl už jen oblak, ještě chvíli se houpal a pak začal mizet v hloubce noci. Dívala jsem se za ním v slzách.

"Ale stejně jsou krásní, vid'?"

Otočila jsem se. Za mnou stál Jenda! Obyčejný, neproměněný, smutný.

-----

24. kapitola

"Tobě se to nepovedlo?" divila jsem se.

"Ohaři pana polesného mě vyčuchali v mé jeskyňce. Sežrali mi maso a převrhli víno," říkal jako by se omlouval, jako by mě zklamal.

"A co teď?" ptám se.

"Já nevím, to taky záleží na tobě."

"Jenomže jsi poznal, že jsem docela obyčejná holka, a já doufám, že opravdu jsem."

"Ne! Nejsi!"

"Vadí mi tvoje mizení! A měla jsem rande s Edou."

"Ale odstrčila jsi ho! Utekla jsi mu!"

"Ale Jendo," řekla jsem mrzutě a myslela jsem na to, že teď se mu hodí se mi omlouvat, kdežto předtím se mu hodilo mě odsoudit. Pocítila jsem únavu, únavu duše, ne těla.

"Pan polesný mi dal facku. Myslel, že jsem chtěl umřít."

"Však jsi taky chtěl!"

Šla jsem dolů a on mě následoval. Mířila jsem do salonku, ale ten byl prázdný, i když svítla lampička nad stolem. Zaslechla jsem hlasy z obývacího pokoje. Otevřela jsem dveře. Kolem krbu seděla celá společnost! Byli tam VŠICHNI!!! Lynta, Mada s Lojzíkem, úsměvem mě vítající Martin, jeho Olinka, velká Olina, pan Staněk, dědeček Kalista a s ním slečna Běhounková, paní polesná a její manžel. A byl tam i můj malý kamarád Mija s Hexynkou v náručí, a zbývající foxteriéri vyběhli zpod stolu a běželi se se mnou přivítat!

Co si všichni mysleli?

Za chvíli začnou hovořit, budeme do noci sedět a mluvit. Ale sotva koho napadne vzpomenout si na ty dva, kteří na svém oblaku letí vesmírem. Sotva si kdo položí otázku, co bude, až se za dvacet let zase vrátí Vilma a Jan...

